

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI – PENAL 2 2019

Decizia nr. 45

Dosar nr. 105/1/2019

Ședința publică din data de 10 mai 2022

PREȘEDINTE Francisca Maria Vasile	- judecător
Săndel Lucian Macavei	- judecător
Oana Burnel	- judecător
Simona Elena Cîrnaru	- judecător
Dan Andrei Enescu	- judecător

Magistrat asistent – **Costin Cristian Pușcă**

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție a fost reprezentat de procuror **Gabriela Popa**.

S-au luat în examinare apelurile declarate de **Ministerul Public–Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție** și inculpații **Mazăre Radu Ștefan** și **Mazăre Alexandru** împotriva sentinței penale nr. 398 din data de 28 iunie 2018, pronunțată de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în dosarul nr. 1409/1/2016.

Dezbaterile au avut loc în ședința din data de 21 februarie 2022 și au fost consemnate în încheierea întocmită la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre. Având nevoie pentru a delibera, Înalta Curte a stabilit termen pentru pronunțare la data de 07 martie 2022, 21 martie 2022, 18 aprilie 2022, respectiv 10 mai 2022, când, în aceeași compunere, a decis următoarele:

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI

Deliberând asupra cauzei penale de față, în baza actelor și lucrărilor dosarului, constată următoarele:

A. JUDECATA ÎN FOND

Prin sentința penală nr. 398 din data de 28 iunie 2018, pronunțată de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în dosarul nr. 1409/1/2016 s-au dispus următoarele:

1. În baza art.386 alin.1 Cod procedură penală, a fost schimbată încadrarea juridică a faptelor inculpatului **Mazăre Alexandru** din trei infracțiuni de fals în declarații, prev. de art.28 din Legea nr.176/2010 raportat la art.326 Cod penal, cu aplicarea art.38 alin.1 Cod penal, în infracțiunea de fals în

declarații prev. de art.292 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal din 1969 și art.5 Cod penal.

În baza art.292 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal 1969 și art.5 Cod penal, a fost condamnat inculpatul **Mazăre Alexandru** (...) la pedeapsa de 5.000 lei amendă penală.

În baza art.63¹ Cod penal din 1969, i s-a atras atenția inculpatului că în cazul în care se sustrage cu rea-credință de la executarea amenzii, instanța poate înlocui această pedeapsă cu pedeapsa închisorii.

În baza art.396 alin.5 raportat la art.16 alin.1 lit.a Cod procedură penală, a fost achitat inculpatul Mazăre A lexandru sub aspectul infracțiunii de complicitate la luare de mită prev. de art.26 raportat la art.254 alin.1 Cod penal din 1969, cu aplicarea dispozițiilor art.6 și 7 din Legea nr.78/2000 și a dispozițiilor art.5 Cod penal.

2. În baza art.396 alin.5 raportat la art.16 alin.1 lit.b teza I Cod procedură penală, a fost achitat inculpatul **Morgenstern Avraham** (...) sub aspectul infracțiunii de dare de mită prev. de art.255 alin.1 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.6 din Legea nr.78/2000 și a dispozițiilor art.5 Cod penal.

3. În baza art.386 alin.1 Cod procedură penală, a fost schimbată încadrarea juridică a faptelor inculpatului **Mazăre Radu Ștefan** din trei infracțiuni de fals în declarații, prev. de art.28 din Legea nr.176/2010 raportat la art.326 Cod penal, cu aplicarea art.38 alin.1 Cod penal, în infracțiunea de fals în declarații prev. de art.292 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal din 1969 și art.5 Cod penal.

În baza art.292 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal din 1969 și art.5 Cod penal, a fost condamnat inculpatul **Mazăre Radu Ștefan** (...) la pedeapsa de 5.000 lei amendă penală.

În baza art.63¹ Cod penal din 1969, i s-a atras atenția inculpatului că în cazul în care se sustrage cu rea-credință de la executarea amenzii, instanța poate înlocui această pedeapsă cu pedeapsa închisorii.

În baza art.396 alin.5 raportat la art.16 alin.1 lit.b teza I Cod procedură penală, a fost achitat inculpatul **Mazăre Radu Ștefan** sub aspectul infracțiunii de luare de mită prev. de art.254 alin.1 Cod penal din 1969, cu aplicarea dispozițiilor art.6 și 7 din Legea nr.78/2000 și a dispozițiilor art.5 Cod penal.

În baza art.404 alin.4 lit.c Cod procedură penală, a fost ridicată măsura asiguratorie a sechestrului, instituit prin ordonanța din data de 28.03.2016, asupra bunurilor mobile și imobile ale inculpaților Mazăre Alexandru și Mazăre Radu Ștefan.

În baza art.404 alin.4 lit.c Cod procedură penală, a fost ridicată măsura asiguratorie a sechestrului, instituit prin ordonanța din 11.04.2014, asupra sumelor de 18.550 euro și 114 dolari USA ridicate de la inculpatul Mazăre Radu Ștefan cu ocazia percheziției domiciliare.

S-a constatat că inculpații Mazăre Radu Ștefan și Morgenstern Avraham au fost reținuți preventiv pe o durată de 24 de ore începând de la data de 08.04.2014 până la data de 09.04.2014.

În baza art.274 alin.1 Cod procedură penală au fost obligați inculpații la plata sumei de câte 2.000 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

În baza art.275 alin.3 Cod procedură penală, restul cheltuielilor judiciare au rămas în sarcina statului.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a constatat:

I. Prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție nr.2/P/2014 din 31.03.2016 s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților **Mazăre Radu Ștefan** pentru săvârșirea în concurs a infracțiunilor de luare de mită și fals în declarații (3 infracțiuni) prev. de art.289 alin.1 Cod penal, cu aplicarea art.6 și 7 din Legea nr.78/2000, art.28 din Legea nr.176/2010 raportat la art.326 Cod penal, art.28 din Legea nr.176/2010 raportat la art.326 Cod penal, art.28 din Legea nr.176/2010 raportat la art.326 Cod penal cu aplicarea art.38 alin.1 Cod penal, **Mazăre Alexandru** pentru săvârșirea în concurs a infracțiunilor de complicitate la luare de mită și fals în declarații (3 infracțiuni) prev. de art.48 Cod penal raportat la art.289 alin.1 Cod penal cu aplicarea art.6 și 7 din Legea nr.78/2000 și a dispozițiilor art.5 alin.1 Cod penal, art.28 din Legea nr.176/2010 raportat la art.326 Cod penal, art.28 din Legea nr.176/2010 raportat la art.326 Cod penal, art.28 din Legea nr.176/2010 raportat la art.326 Cod penal cu aplicarea art.38 alin.1 Cod penal, **Morgenstern Avraham** pentru săvârșirea infracțiunii de dare de mită prev. de art.255 alin.1 Cod penal cu aplicarea art.6 din Legea nr.78/2000 și a dispozițiilor art.5 alin.1 Cod penal.

În actul de acuzare s-a reținut, în esență, că în cursul anului 2011, Morgenstern Avraham, reprezentantul S.C. Shapir Structures S.R.L., i-a dat lui Mazăre Radu Ștefan, primarul municipiului Constanța de la acea vreme, suma totală de 175.000 de euro pentru a facilita câștigarea de către această societate, în condiții avantajoase, a licitației având ca obiect contractul de construire a Campusului social Henri Coandă în valoare de 40.964.030 lei fără TVA (circa 10 milioane de euro).

Ajutorul acordat de Mazăre Alexandru a constat în faptul că a pus la dispoziție contul său deschis în Israel pentru primirea unei părți din suma de 175.000 de euro.

În același timp, Mazăre Radu Ștefan și Mazăre Alexandru nu au consemnat în declarațiile de avere existența și disponibilul conturilor personale deschise în Israel, unde au primit aceste sume de bani întrucât Mazăre Radu Ștefan era, la data săvârșirii faptelor, primarul Municipiului Constanța, iar Mazăre Alexandru, frate cu Mazăre Radu Ștefan, era, la data săvârșirii faptelor, senator în Parlamentul României.

Astfel, în ceea ce privește încadrarea juridică a faptelor, s-a reținut că fapta inculpatului Mazăre Radu Ștefan care, în anul 2011, în calitate de primar al mun. Constanța, a primit suma de 175.000 de euro (95.000 de euro în contul personal deschis la Israel Discount Bank și 80.000 de euro în conturile personale ale fraților săi) în schimbul efectuării de demersuri atât în cadrul atribuțiilor de serviciu, cât și contrare acestor atribuții, în vederea câștigării licitației organizate

de RAEDPP Constanța pentru construirea de locuințe modulare în cadrul Campusului social Henri Coandă de către societatea Shapir Structures S.R.L., în condiții favorabile acestei societăți, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de luare de mită prev. de art. 289 alin. 1 Cp, cu aplicarea dispozițiilor art. 6 și 7 din Legea nr. 78/2000 și a dispozițiilor art. 5 alin. 1 din Codul penal.

Fapta inculpatului Mazăre Radu Ștefan care, în declarația de avere depusă la data de 23.05.2011, completată și depusă în calitate de primar al mun. Constanța, nu a indicat existența contului său personal deschis la Israel Discount Bank și nici a disponibilului existent în acest cont întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de fals în declarații prev. de art. 28 din Legea nr. 176/2010 rap. la art. 326 din Codul penal.

Fapta inculpatului Mazăre Radu Ștefan care, în declarația de avere depusă la data de 11.05.2012, completată și depusă în calitate de primar al mun. Constanța, nu a indicat suma de 95.000 de euro obținută cu titlul de onorarii ("fees") de la Melici Management Inc în anul fiscal anterior întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de fals în declarații prev. de art. 28 din Legea nr. 176/2010 rap. la art. 326 din Codul penal.

Fapta inculpatului Mazăre Radu Ștefan care, în declarația de avere depusă la data de 29.06.2012, completată și depusă în calitate de primar al mun. Constanța, nu a indicat suma de 95.000 de euro obținută cu titlul de onorarii ("fees") de la Melici Management Inc în anul fiscal anterior întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de fals în declarații prev. de art. 28 din Legea nr. 176/2010 rap. la art. 326 din Codul penal.

Fapta inculpatului Mazăre Alexandru care l-a ajutat pe inculpatul Mazăre Radu Ștefan pentru ca acesta, în calitate de primar al mun. Constanța, să primească în anul 2011 suma de 175.000 de euro în schimbul efectuării de demersuri atât în cadrul atribuțiilor de serviciu, cât și contrare acestor atribuții, în vederea câștigării licitației organizate de RAEDPP Constanța pentru construirea de locuințe modulare în cadrul Campusului social Henri Coandă de către societatea Shapir Structures S.R.L., în condiții favorabile acestei societăți, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la luare de mită prev. de art. 48 Cp rap. la art. 289 alin. 1 Cp, cu aplicarea dispozițiilor art. 6 și 7 din Legea nr. 78/2000 și a dispozițiilor art. 5 alin. 1 din Codul penal.

Ajutorul a constatat în punerea în punerea la dispoziție a contului său personal din Israel pentru a primi o parte din banii dați drept mită.

Fapta inculpatului Mazăre Alexandru care, în declarația de avere depusă la data de 25.05.2011, completată și depusă în calitate de senator, nu a indicat existența contului său personal deschis la Israel Discount Bank și nici a disponibilului existent în acest cont întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de fals în declarații prev. de art. 28 din Legea nr. 176/2010 rap. la art. 326 din Codul penal.

Fapta inculpatului Mazăre Alexandru care, în declarația de avere depusă la data de 30.05.2012 (completată la data de 29.05.2012) completată și depusă în calitate de senator, nu a indicat suma de 80.000 de euro obținută cu titlul de onorarii ("fees") de la Melici Management Inc în anul fiscal anterior întrunește

elementele constitutive ale infracțiunii de fals în declarații prev. de art. 28 din Legea nr. 176/2010 rap. la art. 326 din Codul penal.

Fapta inculpatului Mazăre Alexandru care, în declarația de avere depusă la data de 18.12.2012, completată și depusă în calitate de senator, nu a indicat suma de 80.000 de euro obținută cu titlul de onorarii ("fees") de la Melici Management Inc în anul fiscal anterior întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de fals în declarații prev. de art. 28 din Legea nr. 176/2010 rap. la art. 326 din Codul penal.

Fapta inculpatului Morgenstern Avraham care, în calitate de administrator unic al societății Shapir Structures S.R.L., a dat în anul 2011 primarului municipiului Constanța de la acea vreme, inculpatul Mazăre Radu Ștefan, prin intermediul unui apropiat al celor doi, Schwartzberg Emilian, suma totală de 175.000 de euro pentru ca acesta să facă demersuri atât în cadrul atribuțiilor de serviciu cât și în afara (contrare) lor pentru a facilita câștigarea de către societatea pe care o reprezenta, în condiții avantajoase, a licitației având ca obiect contractul de construire a Campusului social Henri Coandă în valoare de 40.964.030 lei fără TVA (circa 10 milioane de euro) întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de dare de mită prev. de art. 255 alin. 1 din vechiul Cod penal, cu aplicarea art. 6 din Legea nr. 78/2000 și a dispozițiilor art. 5 alin. 1 din noul Cod penal.

În ceea ce privește reținerea aplicării art.7 din Legea nr. 78/2000 în cazul inculpaților Mazăre Radu Ștefan și Mazăre Alexandru, s-a reținut că acest fapt este dat de calitatea acestora de demnitari (primar, respectiv senator), precum și de faptul că inculpatul Mazăre Radu Ștefan, în calitate de primar, avea atribuții de constatare și sancționare a contravențiilor, calitate care are caracterul unei circumstanțe reale, care se răsfrânge și asupra complicei Mazăre Alexandru.

II. Cauza a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 01 aprilie 2016.

În cauză, în termenul prevăzut de art. 344 alin. (3) din Codul de procedură penală, au fost formulate cereri și excepții privind legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și legalitatea actelor de urmărire penală de către cei trei inculpați trimiși în judecată.

1. Prin încheierea nr. 450 din 06 iunie 2016 pronunțată de către Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală în dosarul nr. 1409/1/2016/a1 au fost respinse, ca nefondate, cererile și excepțiile invocate de inculpații Mazăre Radu Ștefan, Mazăre Alexandru și Morgenstern Avraham, s-a constatat legalitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu rechizitoriul nr.2/P/2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția de Combatere a Infracțiunilor Asimilate Infracțiunilor de Corupție, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și s-a dispus începerea judecății.

2. Prin încheierea din 06 septembrie 2016 pronunțată de către Completul de 2 Judecători de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală în dosarul nr. 1409/1/2016/a1.2 s-a luat act de retragerea contestației formulate de inculpatul Mazăre Radu Ștefan împotriva încheierii nr.450 din 6 iunie 2016 pronunțate de Judecătorul de

cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală în dosarul nr.1409/1/2016/a1.

3. Prin încheierea din 14 septembrie 2016 pronunțată de către Completul de 2 Judecători de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală în dosarul nr. 1409/1/2016/a1.2 s-a luat act de retragerea contestației formulate de inculpatul Mazăre Alexandru împotriva încheierii nr.450 din 6 iunie 2016 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală în dosarul nr.1409/1/2016/a1.

Analizând actele și lucrările dosarului, în baza probelor administrate pe parcursul urmăririi penale, precum și prin raportare la probatoriul administrat nemijlocit de instanța de judecată, Înalta Curte a reținut următoarele:

I. Cu privire la inculpatul Mazăre Radu Ștefan, în legătură cu primirea sumei de 175.000 euro de la inculpatul Morgenstern Avraham, prin intermediul lui Schwartzberg Emilian, probele au relevat următoarele:

La data de 16.01.2009 între S.C. Shapir Structures SRL – reprezentată de inculpatul Morgenstern Avraham în calitate de beneficiar și Larton Consultants LTD – societate înființată și care funcționează în conformitate cu legislația din Cipru, reprezentată de A. Emilianou în calitate de prestator, s-a încheiat contractul nr.29/16.01.2009 de prestări servicii. Obiectul contractului l-a constituit, printre altele, prestarea de către Larton Consultants LTD către Shapir Structures a serviciilor de colectare și analiza informațiilor referitoare la piață și concurență, furnizarea serviciilor pentru a asista clientul în cadrul achiziționării și dezvoltării de noi afaceri; prestarea serviciilor cu privire la formularea strategiilor și la implementarea acestora; prestarea serviciilor privind pregătirea licitațiilor pentru proiecte de construcții; prestarea serviciilor pentru prezentarea proiectelor de construcții, ș.a.

S-a prevăzut că valoarea totală a contractului este de 3.500.000 euro, iar prestatorul – adică Larton Consultants LTD să factureze beneficiarului contravaloarea serviciilor.

S-a mai stipulat că prezentul contract se derulează pe o perioadă inițială de trei ani de la data semnării și este reînnoit automat pe perioade succesive de câte un an.

În baza contractului sus-menționat, Larton Consultants LTD a emis factura nr.2011030/11.08.2011 către Shapir Structures SRL pentru servicii de consultanță tehnică în valoare totală de 250.000 euro. În anexa la factura emisă de Larton Consultants LTD suma de 250.000 euro se detaliază astfel:

-175.000 euro cu explicația - „onorariu de succes pentru proiectul construcții montaj inclusiv a serviciului de proiectare – PT, PAC, DDE – aferent obiectivului de investiții construire unități locative modulare în municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – Campus social Henri Coandă – str. Ștefăniță Vodă pentru zona I și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea acestei oferte”. Așadar, suma de 175.000 euro reprezenta onorariu de succes pentru proiect, dar și servicii;

-75.000 euro cu explicația – serviciile privind politicile de dezvoltare și coordonare pentru experți și condițiile de muncă la nivel local, inclusiv urmărire

și onorariul de management tehnic pentru angajații experți (10 persoane – august 2011).

La data de 16.08.2011, Societatea Shapir Structures SRL a solicitat băncii Unicredit Țiriac Bank SA București să efectueze o plată externă în sumă de 250.000 euro în contul beneficiarului Larton Consultants LTD deschis la Laiki Bank of Cyprus.

Potrivit descrierii operațiunii din cadrul dispoziției de plată externe, obiectul plății îl constituie factura nr.2011030/11.08.2011.

Potrivit extrasului de cont emis de Laiki Bank of Cyprus pentru contul aparținând Larton Consultants LTD aferent datei de 17.08.2011, Larton Consultants LTD a încasat suma de 250.000 euro de la S.C. Shapir Structures SRL.

Prin urmare, în baza contractului de prestări servicii nr.29/16.01.2009 și a facturii nr.2011030 din 11.08.2011, la data de 16.08.2011 Societatea Shapir Structures SRL, reprezentată de Morgenstern Avraham, plătește firmei Larton Consultants LTD suma de 250.000 euro reprezentând servicii de consultanță tehnică.

În actul de sesizare s-a susținut că scopul pentru care a fost dată suma de 175.000 euro este înscrisă în anexa la factura nr.2011030 din 11.08.2011, respectiv onorariu de succes pentru proiectul privind construirea ansamblului de locuințe sociale Henri Coandă. „Valoarea **probatorie ridicată** a acestui înscris ..., reprezintă **un martor obiectiv**, care explică ...faptul că suma de 175.000 de euro **este menită să garanteze câștigarea** licitației pentru construirea Campusului Henri Coandă spre deosebire de mărturia unor persoane care poate fi influențată de percepția subiectivă sau de trecerea timpului, înscrisurile nu prezintă aceste riscuri” (a reținut procurorul).

Instanța de fond a apreciat că înscrisul la care se face referire nu face o astfel de dovadă – garantarea câștigării licitației – fiind infirmată o astfel de concluzie chiar de înscrisurile invocate.

Așa cum s-a arătat, factura nr.2011030/11.08.2011 emisă de Larton Consultants LTD s-a făcut în baza contractului nr.29/16.01.2009 de prestări servicii încheiat între Shapir Structures SRL și Larton Consultants LTD **pentru servicii de consultanță tehnică**. Valoarea totală a facturii a fost de 250.000 euro și a reprezentat: 175.000 euro – onorariu de succes pentru proiectul ... construcții montaj inclusiv a serviciului de proiectare PT, PAC, DDE aferent obiectivului de investiții construire unități locative ...campus social Henri Coandă **și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea acestei oferte, plus servicii** privind politicile de dezvoltare și coordonare pentru experți și condițiile de muncă la nivel local, inclusiv urmărire și **onorariul de management** tehnic pentru angajații experți (10 persoane – august 2011) în valoare de 75.000 euro.

Prin urmare, anexa la factura nr.2011030 din 11.08.2011 face dovada plății unor servicii de depunere, verificare, controlare, urmărirea ofertei privind (campusul social), onorariu de succes pentru proiectul Henri Coandă, servicii privind politici de dezvoltare și coordonare experți, onorariul de management pentru 10 experți angajați.

Așadar, fac dovada unor servicii de consultanță tehnică conform contractului încheiat între cele două societăți.

La dosar au fost depuse facturi emise de Larton Consultants LTD către Societatea Shapir Structures SRL în baza contractului de prestări servicii încheiat între Shapir Structures și Larton Consultants LTD, pentru servicii de consultanță tehnică și au exact aceleași mențiuni ca și anexa facturii 2011030 din 11.08.2011 considerată de parchet „un martor obiectiv” în dovedirea garantării câștigării licitației.

Astfel, în anexa la factura nr.2010028 din 30.09.2010 emisă de Larton Consultants LTD pentru Shapir Structures SRL, suma de 715.000 euro se detaliază astfel : - servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea certificatelor privind activitățile clientului; servicii pentru consultanță tehnică și supervizarea tuturor proiectelor de construcții curente 3 luni; ...taxă de reușită pentru proiectul reabilitarea drumului județean DJ 108, DN 1F Românași – Creaca – Jibou – Benesat și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea acestei oferte; ...avans pentru taxă de reușită pentru proiectul Reabilitare DN6 și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea acestei oferte; servicii privind politicile de dezvoltare și coordonare pentru experți și condițiile de muncă la nivel local; taxă de management tehnic pentru angajații experți (8 persoane - august 2010 – septembrie 2010, octombrie 2010).

În anexa la factura nr.200921/31.12.2009 emisă de Larton Consultants LTD pentru Shapir Structures SRL suma de 350.000 euro se detaliază astfel: taxă de reușită pentru proiectul „lucrări de ranforsare și reparare a traumei stradale, dezafectare linie de tramvai și transformarea acestuia în carosabil auto în municipiul Constanța (august 2008) și servicii privind politicile de dezvoltare și coordonare pentru experți și condițiile de muncă la nivel local inclusiv urmărire, taxă de management tehnic pentru angajați experți (5 persoane – noiembrie 2009).

De asemenea, Larton Consultants LTD a emis pentru Shapir și factura privind proiectul de construirea de locuințe ieftine în zona Baba Novac.

Se detaliază în cuprinsul facturii: - 1.300 euro – servicii pentru întocmirea ofertelor pentru construirea de locuințe ieftine în zona Baba Novac Constanța și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea acestei oferte; 26.500 euro – taxă de reușită pentru proiectul construirea de locuințe ieftine în zona Baba Novac – Constanța (august 2009) și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea acestei oferte; 49.000 euro – servicii pentru întocmirea precalificării pentru oferte aferente PQ Ilfov și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea acestei oferte ... 10.000 euro – servicii privind întocmirea ofertelor pentru lucrări de reparare, întreținere și construcții de drumuri și proiectare pentru aceste lucrări în mun. Cluj Napoca – str.Moșilor nr.3, Cluj Napoca și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea acestor oferte ș.a.

La data de 17.08.2011, contul societății Larton Consultants LTD, deschis la Laiki Bank of Cyprus avea soldul inițial la începutul zilei suma de 1.266.815,38 euro, aspect reținut și de experta desemnată de Direcția Națională Anticorupție. În aceeași zi, 17.08.2011, Larton Consultants LTD încasează suma

de 250.000 euro de la S.C. Shapir Structures SRL, astfel că soldul final al societății Larton Consultants LTD la sfârșitul zilei de 17.08.2011 era de 1.516.804,38 euro (compus din 1.266.815,38 euro sold inițial și 250.000 euro încasată de la S.C. Shapir Structures SRL).

La data de 22.08.2011, contul Societății Larton Consultants LTD deschis la Laiki Bank of Cyprus avea soldul inițial la începutul zilei suma de 1.516.804,38 euro.

La aceeași dată – 22.08.2011, din soldul de 1.516.804,38 euro, Larton Consultants LTD efectuează o plată valutară externă în valoare de 173.012 euro către societatea Melici Management (aparținând lui Schwartzberg Emilian) din Liechtenstein, cont deschis la LGT Bank Liechtenstein LTD cu explicația invoice.

La data de 24.08.2011, suma de 173.012 euro a fost încasată de societatea Melici Management de la Larton Consultants LTD cu explicația invoice.

Sintetizând :

Documentele bancare, expertiza efectuată încă din cursul urmăririi penale, dovedesc că transferul bancar de 173.012 euro (iar nu de 175.000 euro) către Melici Management s-a realizat din suma de 1.516.804,38 euro existentă în contul Larton Consultants LTD la momentul transferului, iar nu exclusiv din suma de 250.000 euro cum susține parchetul, pentru că este imposibil de probat o asemenea împrejurare.

Banii sunt bunuri fungibile – pot fi înlocuite unele cu altele în executarea unei obligații – și de aceea nu se poate stabili că plata sumei de 173.012 euro s-a realizat direct din suma de 250.000 euro, dar s-a dovedit cu certitudine că plata sumei de 173.012 euro către Melici Management s-a făcut din suma de 1.516.804,30 euro existentă în contul Larton la momentul transferului.

Tocmai datorită caracterului fungibil al disponibilităților bănești (nu pot fi individualizate), este posibil ca plata sumei de 173.012 euro către Melici Management să se fi făcut din soldul de 1.266.815,38 euro existent deja în contul Larton Consultants LTD.

Pe de altă parte, nu se explică motivul pentru care, deși Shapir Structures SRL transferă Societății Larton Consultants LTD suma de 250.000 euro, aceasta transferă societății Melici Management doar suma de 173.012 euro din 250.000 euro, iar nu 175.000 euro cum reține acuzarea.

Oricum, proba certă este aceea că transferul bancar de 173.012 euro către Melici Management s-a realizat de Societatea Larton Consultants LTD din disponibilul bănesc de 1.516.804,32 euro existent în contul Larton la momentul transferului și revine parchetului să facă dovada certă că transferul bancar de 173.012 euro către Melici s-a realizat de Larton exclusiv și direct din suma de 250.000 euro primită de la Shapir Structures SRL pentru că banii nu pot fi individualizați.

Deosebit de important de precizat că, încă din data de 7.02.2009, exista un contract de consultanță încheiat între Larton Consultants LTD (prin cesionare de la Lastycon Enterprises Limited) și Melici Management conform căruia Melici în calitate de consultant se obligă să presteze și să execute serviciile stipulate în contract, iar onorariu pentru consultanță urmând să-i fie achitat pentru fiecare proiect.

În acest sens a declarat și inculpatul Morgenstern Avraham, anume că Melici Management a semnat un contract cu Larton, conform căruia Melici s-a angajat să presteze servicii de consultanță privind identificarea de proiecte noi în România și în alte locuri din lume, asistență pentru proiecte existente, identificare de surse de finanțare, consultanță privind achiziționarea de terenuri.

La data de 13.09.2011, contul Societății Melici Management din Liechtenstein, cont deschis la LGT Bank Liechtenstein LTD – IBAN L 1 080 8810000 140731031, avea soldul inițial la începutul zilei de 13.09.2011 suma de 135.580,62 euro din care 135.000 euro provenită din depozite constituite anterior de societate (la care se adaugă suma de 283.000 euro rămasă în depozite bancare).

În aceeași zi, 13.09.2011, din soldul creditor al contului în sumă de 135.580,62 euro, Melici Management transferă în contul personal al lui Mazăre Radu Ștefan deschis la Israel Discount Bank, Sucursala 156, Netanya, Israel suma de 95.000 euro cu explicația „fees” și în contul personal al lui Mazăre Alexandru (deținut împreună cu Gavrilă Emanuela), cont deschis la Israel Discount Bank, Sucursala 156, Netanya, Israel – suma de 40.000 euro cu explicația fees.

În octombrie 2011, Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela își închid contul bancar din Israel.

La data de 7.12.2011, același cont al Societății Melici Management avea soldul inițial la începutul zilei de 7.12.2011 suma de 50.420,75 euro, din care 50.000 euro provenită din depozite constituite anterior de societate – aspect reținut și de experta desemnată de D.N.A. în expertiză. În aceeași zi, 7.12.2011, din soldul creditor al contului în sumă de 50.420,75 euro Melici Management efectuează o plată valutară în sumă de 40.000 euro către Mazăre Alexandru cu explicația „fees”. Întrucât contul lui Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela era închis, la data de 18.12.2011, Melici Management notifică către bancă redirectionarea sumei către Mihai Mazăre.

Astfel, la 20.12.2011, în contul bancar deținut de Mihai Mazăre la aceeași bancă din Israel este transferată de Melici Management suma de 40.000 euro.

Prin urmare, documentele bancare și expertiza dovedesc că transferul bancar de 95.000 euro către Mazăre Radu Ștefan s-a realizat din suma de 135.580,62 euro din care 135.000 euro proveneau din depozite constituite anterior de societate și existente în contul Melici la momentul transferului.

Și în acest caz incumbă parchetului să dovedească că transferul bancar de 95.000 euro către Mazăre Radu Ștefan s-a realizat de Melici exclusiv și direct din suma de 173.012 euro primită de la Larton, pentru că banii nu pot fi individualizați, iar, pe de altă parte, s-a menționat în cuprinsul expertizei că suma de 135.000 euro existentă în contul Melici din care s-a făcut plata către Mazăre Radu Ștefan provenea din depozite constituite anterior de societate.

Parchetul a susținut că inculpatul Mazăre Radu Ștefan a primit în anul 2011 suma totală de 175.000 euro de la Morgenstern Avraham – reprezentant al S.C. Shapir Structures SRL, însă probele au relevat o altă situație de fapt.

În primul rând, s-a dovedit că la 13.09.2011 Melici Management îi transferă în contul din Israel al inculpatului Mazăre Radu Ștefan suma de 95.000 euro. Ca atare, a primit 95.000 euro, iar nu 175.000 euro având în vedere că

transferurile bancare către Mazăre Alexandru și Mazăre Mihai nu pot fi reținute și în sarcina inculpatului Mazăre Radu Ștefan. Mazăre Mihai nu este cercetat în cauză și a dat o declarație amplă în legătură cu banii primiți de la Schwartzberg Emilian prin intermediul Societății Melici în contul personal din Israel în cuantum de 40.000 euro, iar inculpatul Mazăre Alexandru a explicat detaliat proveniența sumei de 40.000 euro de la Schwartzberg Emilian, dovedind cu martori aspectele susținute.

Pe de altă parte, nu s-a putut reține că inculpatul Mazăre Radu Ștefan a primit bani și pentru frații săi pentru că nu poate fi dovedită o astfel de împrejurare și nu există nicio probă care să ateste o înțelegere a fraților Mazăre Radu Ștefan, Mazăre Alexandru și Mazăre Mihai în sensul menționat de parchet.

Inculpatul Mazăre Radu Ștefan a declarat că este prieten cu Schwartzberg Emilian din anul 1998.

În anul 2003 a întocmit un acord cu acesta, conform căruia se obliga să identifice oportunități de investiții, urmând ca Schwartzberg Emilian să le finanțeze.

În același an și-a deschis un cont bancar în Israel și i-a dat o procură prietenului său să opereze pe contul respectiv.

În legătură cu suma de 95.000 euro transferată în contul personal din Israel de Schwartzberg Emilian prin intermediul societății sale Melici Management, inculpatul Mazăre Radu Ștefan a arătat că reprezenta rambursarea unei părți dintr-o datorie. Mai precis, în anul 2004 a împrumutat un cetățean grec Ioannis Paulas Skantzikas cu suma de 600.000 euro, fiind prieteni din anul 1996. În anul 2006, cu ocazia zilei sale de naștere, Ioannis Paulas Skantzikas s-a cunoscut cu Schwartzberg Emilian, iar ulterior a aflat că acesta din urmă a fost ajutat de Ioannis să-i achiziționeze un teren în Ucraina. În anul 2007, toți trei au convenit ca datoria de 600.000 euro să fie preluată de Schwartzberg Emilian în locul lui Ioannis, stabilindu-se ca Schwartzberg Emilian să-i ramburseze suma de 600.000 euro inculpatului Mazăre Radu Ștefan. Ca atare, suma de 95.000 euro virată în contul său de Schwartzberg Emilian prin intermediul societății sale Melici, la data de 13.09.2011, s-a făcut în contul datoriei de 600.000 euro preluată de Schwartzberg Emilian de la Ioannis Skantzikas.

Despre acest transfer bancar a aflat doar în luna mai 2013 de la fratele său Mazăre Alexandru.

Titlul sub care banii i-au fost transferați în cont de Melici a fost de „fees” însemnând onorariu, plată, taxă, comision. Din contul firmei Melici aparținând lui Schwartzberg Emilian, cu exact același titlu de „fees” au fost făcute plăți către diverse persoane fizice – Mihaela Rădulescu, Stelian Tănase, ș.a. Pe toate aceste transferuri bancare era menționat „fees” fiind o formulare generică a băncii.

Din suma de 600.000 euro împrumutată și-a recuperat doar 95.000 euro, diferența urmând să o recupereze de la Schwartzberg Emilian.

De menționat că în declarațiile de avere ale inculpatului Mazăre Radu Ștefan din perioada 2012-2014 a fost consemnat împrumutul de 600.000 euro acordat lui Ioannis Skantzikas.

Contractul de împrumut (depus la dosar), încheiat la data de 22.01.2004, atestă că, într-adevăr, inculpatul Mazăre Radu Ștefan i-a împrumutat lui Ioannis Paulas Skantzikas suma de 600.000 euro, urmând a-i fi restituită pe parcursul a 10 ani de la data încheierii contractului.

În cursul urmăririi penale, procurorul a dispus efectuarea unei constatări tehnico-științifice de către specialiști din cadrul UM 0232 București care să analizeze caracteristicile fizico-chimice ale substanțelor prezente pe acest document, identificarea echipamentelor de imprimare și a instrumentelor de scriere pe acest document, în vederea stabilirii dacă acest document a fost întocmit la data de 22.01.2004.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.36 din 25.04.2014 întocmit de Serviciul Român de Informații – Unitatea Militară 0232 București s-a concluzionat că nu se poate stabili dacă documentul – contractul de împrumut – a fost întocmit la data de 22.01.2004.

Raportul de constatare tehnico-științifică efectuat de Serviciul Român de Informații a fost înlăturat întrucât SRI nu are competență să efectueze constatări tehnico-științifice.

Constatarea tehnico-științifică este un mijloc de probă prin care se obține o probă în procesul penal, iar probele în cursul urmăririi penale se strâng și administrează de organul de urmărire penală. SRI – UM 0232 nu este organ de urmărire penală, specialist în cadrul organelor judiciare sau în afara acestora cum este spre exemplu Institutul Național de Expertize Criminalistice pentru a administra probe.

Martorul Skantzikas Ioannis a confirmat încă din faza urmăririi penale apărarea inculpatului Mazăre Radu Ștefan, în sensul că sunt prieteni din 1996, că în anul 2004 inculpatul l-a împrumutat cu suma de 600.000 euro, încheind și un contract de împrumut în acest sens.

În anul 2006, cu ocazia unei petreceri, prin intermediul inculpatului, l-a cunoscut pe Schwartzenberg Emilian, ajutându-l pe acesta din urmă ulterior să achiziționeze un imobil în Ucraina pentru derularea unor afaceri.

În anul 2007, toți trei - Mazăre Radu Ștefan, martorul și Schwartzenberg Emilian au hotărât ca datoria de 600.000 euro să-i fie compensată de Schwartzenberg Emilian către Mazăre Radu Ștefan. După această înțelegere, nu l-a mai întrebat niciodată pe Mazăre Radu Ștefan dacă și-a primit banii – 600.000 euro – de la Schwartzenberg Emilian (în acest sens, declarația martorului Skantzikas Ioannis din cursul urmăririi penale și al cercetării judecătorești).

Martorii Skandalidis Theodoros și Gioxas Antonios au confirmat că au fost martori la încheierea contractului de împrumut din 22.01.2004, conform cărora Mazăre Radu Ștefan l-a împrumutat pe Ioannis Skantzikas cu suma de 600.000 euro, fără ca banii să fi fost remiși efectiv la momentul respectiv.

Skantzikas Ioannis le-a relatat martorilor că suma de 600.000 euro a fost împrumutată de la Mazăre Radu Ștefan în tranșe, iar ulterior că a rezolvat cu restituirea împrumutului.

Martorul Mazăre Mihai a declarat că, în anul 2004, Mazăre Radu Ștefan l-a împrumutat pe Skantzikas Ioannis cu suma de 600.000 euro. În anii următori, Ioannis l-a ajutat pe Elan Schwartzenberg într-o afacere comercială pe care

acesta din urmă voia să o desfășoare în Ucraina. Ca urmare a acestor servicii, Elan Schwartzberg i-a rămas dator lui Ioannis cu o sumă de bani ce depășea 600.000 euro, astfel că cei trei, Mazăre Radu Ștefan, Elan Schwartzberg și Skantzikas Ioannis au convenit să transfere acest tip de creanță de la Ioannis către Elan Schwartzberg, urmând ca acesta din urmă să-i restituie suma de 600.000 euro lui Mazăre Radu Ștefan. Astfel, suma de 95.000 euro transferată de Elan Schwartzberg în contul bancar din Israel aparținând lui Mazăre Radu Ștefan reprezintă o parte din datoria respectivă, după cum i-a relatat Elan Schwartzberg.

Mazăre Alexandru a relatat că, în cursul anului 2013 a aflat de la Schwartzberg Emilian că suma de 95.000 euro pe care a transferat-o în contul personal al lui Mazăre Radu Ștefan reprezintă preluarea unei datorii de către Schwartzberg Emilian.

De asemenea, fratele său Mazăre Radu Ștefan a împrumutat unui cetățean grec suma de 600.000 euro, plata acestui împrumut fiind preluată de Schwartzberg Emilian.

Apărarea a depus la dosar și o declarație notarială a numitului Schwartzberg Emilian.

Cu toate că este o declarație extrajudiciară, înscrisul oferă unele date ce se impun a fi reliefate, cu atât mai mult cu cât parchetul, în cuprinsul rechizitoriului, deși nu constituie obiectul cauzei, arată că sub aspectul vinovăției, „este evident că Emilian Schwartzberg cunoștea faptul că Mazăre Radu era primarul Constanței și este evident că știa că, având în vedere această calitate, nu poate avea întâlniri private cu oameni de afaceri care intenționează să participe la licitație. În același timp, este evident că Emilian Schwartzberg știa că edilul nu poate primi sume de bani de la acești oameni de afaceri cu titlu de onorariu. În consecință, acționând în acest mod, inculpatul Emilian Schwartzberg a realizat elementul material al infracțiunii reținute în sarcina sa”.

Este evident că Emilian Schwartzberg nu este inculpat în cauză pentru ca procurorul să-i stabilească vinovăția și să concluzioneze că a realizat elementul material al infracțiunii reținute în sarcină în prezenta cauză.

Astfel, în declarația notarială Emilian Schwartzberg a menționat în esență că nu a fost implicat în niciun mod în derularea proiectului privind Campusul social Henri Coandă; nu a participat niciodată la întâlniri private sau de altă natură, nici cu Mazăre Radu Ștefan, nici cu Morgenstern Avraham și nici cu alte persoane la care să se discute ori să se stabilească aspecte referitoare la contractul de construire a Campusului social Henri Coandă. Nu a intermediat darea sumei de 175.000 euro și nici a vreunei sume de bani cu titlu de mită și nici cu vreun orice alt titlu în proiectul Henri Coandă sau în legătură cu acesta. Din firma Melici a efectuat în timp multiple transferuri de bani către diferite persoane fizice și juridice cu indicații complete sau sumare.

Explicația „fees” era completată automat de către bancă în situațiile în care ordonatorul plății nu oferea explicații la dispunerea tranzacției. Conturile fraților Mazăre au fost deschise în Israel la recomandarea avocatului său, care a și întocmit mare parte din documentele inițiale.

În multe împrejurări, transferurile bancare către Mazăre Alexandru reprezentau sume de bani pe care partenera sa de viață de la un moment dat, Gavrilă Emanuela i le dădea în cash pentru a le depune în cont în Israel, cunoscând că respectivele sume de bani proveneau din afaceri licite pe care le avea în România.

În anul 2006 a cunoscut un cetățean grec, Yanis Tzantsikas, care avea afaceri în mai multe țări, inclusiv Ucraina. A aflat că îl poate ajuta cu un teren în Donetsk de care era interesat. Tranzacția a reușit în prima etapă, astfel că i-a achitat 50.000 euro, urmând să-i achite încă 600.000 euro. Restul de 600.000 euro erau condiționați de intabularea terenului și obținerea autorizațiilor de construcție. Această etapă a reușit în proporție de 80%, drept pentru care a tergiversat plata a doua. Prin 2006/2007 s-au reîntâlnit la ziua lui Mazăre Radu Ștefan, unde Yanis a abordat subiectul cu Mazăre Radu Ștefan. Având la rândul lui de recuperat o datorie de la Yanis, Mazăre Radu Ștefan a folosit momentul considerând că debitele pot fi reglate printr-o operațiune tripartită, rămânând ca ceea ce îi datorează lui Yanis să îi plătească direct lui Mazăre Radu Ștefan, în contul datoriei pe care Yanis la rândul său o avea la Mazăre Radu. Ca atare, i-a plătit lui Mazăre Radu Ștefan sume de bani reprezentând părți din această datorie. Nu a formalizat anumite convenții cu diferite persoane, iar acest model de relaționare se regăsește și în cel puțin următoarele două cazuri: i-a transferat Cameliei Șucu din firma Melici suma de 2.800.000 euro în contul indicat de aceasta în Monaco, ea urmând să-i transfere ulterior acțiuni în două firme, însă nu i-a mai transferat acțiunile promise și nici nu i-a returnat banii primiți.

Tot din Melici i-a transferat 50.000 – 70.000 euro lui Georges Marsan, primarul din Monaco în contul personal pentru a încerca o afacere împreună. Nicio sumă de bani pe care a transferat-o lui Mazăre Radu Ștefan, Mazăre Alexandru sau Mazăre Mihai nu avea nicio legătură directă sau indirectă cu Morgenstern Avraham sau cu Shapir, cu licitația pentru proiectul Campusului social Henri Coandă și nici cu vreo altă licitație.

Larton Consultants a transferat către Melici Management diverse și importante sume de bani, în virtutea unei colaborări îndelungate. În perioada de referință, Larton a transferat către Melici nu suma de 175.000 euro, ci în două tranșe suma de 282.847 euro, expresie a relațiilor de afaceri pe care cele două societăți le aveau pe cu totul alte proiecte.

Încă din anul 1998 a oferit diferite servicii de consultanță constând în identificarea unor proiecte noi, verificarea unora aflate în derulare, acces la finanțari, informații despre concurență, intermedierea achiziției unor terenuri, imobile.

Inculpatul Morgenstern Avraham a declarat că Melici Management a încheiat cu Larton Consultants un contract de consultanță, conform căruia Melici s-a angajat să presteze pentru Larton servicii de consultanță privind identificarea de proiecte noi în România și în alte locuri din lume, asistență pentru proiecte existente, identificarea de surse de finanțare.

Plățile între Shapir și Larton au fost în concordanță cu contractul dintre S.C. Shapir Romania și S.C. Larton, iar plățile între S.C. Larton și Melici au fost realizate în conformitate cu contractul semnat între S.C. Larton și S.C. Melici.

Nu a existat nicio legătură între transferul sumei de 250.000 euro de la S.C. Shapir la Larton cu transferul bancar de 173.015 euro de la Larton la Melici.

Concluzionând, sub aspectul transferurilor bancare :

La data de 16.08.2011, în baza contractului de prestare servicii nr.29/16.01.2009 încheiat între S.C. Shapir Structures SRL și Larton Consultants LTD și a facturii nr.2011030/11.08.2011 emisă în baza contractului menționat, Shapir Structures SRL plătește firmei Larton Consultants LTD suma totală de 250.000 euro reprezentând servicii diverse: experți – 10 persoane, onorariu management tehnic – în sumă de 75.000 euro și onorariu de succes pentru proiectul Henri Coandă, cât și servicii privind depunerea ...urmărirea acestei oferte – în sumă de 175.000 euro.

Însă, în baza aceluiași contract, în derularea activității celor două societăți, Larton Consultants LTD a emis facturi către Shapir Structures pentru servicii de consultanță tehnică cu exact aceleași mențiuni ca acelea din anexa facturii 2011030/11.08.2011: taxă de reușită pentru proiectul reabilitarea drumului județean, servicii pentru depunerea ...urmărirea ofertei; taxă de reușită pentru complexul de locuințe tineri Baba Novac (derulat între Primăria Constanța și S.C. Shapir) ș.a.

Așadar, plata sumei de 250.000 euro efectuată de S.C. Shapir către Larton a fost justificată de prestarea serviciilor menționate în anexa facturii de către Larton.

La data de 22.08.2011, din suma de 1.516.804,38 euro existentă în contul Larton Consultants LTD această societate efectuează o plată de 173.012 euro către Melici Management - societatea aparținând lui Emilian Schwartzenberg.

Plata respectivă cu titlul invoice s-a făcut în baza contractului de consultanță încheiat între cele două societăți încă din data de 7.02.2009 (înscris deus la dosar) confirmat de inculpatul Morgenstern Avraham.

Așadar, cele două transferuri bancare între S.C. Shapir Structures SRL și Larton Consultants LTD, respectiv între Larton Consultants LTD și Melici Management s-au făcut în baza unor contracte încheiate privind prestarea unor servicii între aceste societăți. În cauză nu se poate dovedi că suma de 173.012 euro primită de Melici de la Larton se referă la Campusul social Henri Coandă.

Nu există nicio probă a acuzării care să ateste că Emilian Schwartzenberg, prin societatea sa Melici Management, a primit în contul său bancar suma de 173.012 euro de la Larton în legătură cu licitația privind Campusul social Henri Coandă. Nu există vreo interceptare telefonică între Morgenstern Avraham și Emilian Schwartzenberg sau declarația vreunui martor sau inculpat care să confirme o astfel de împrejurare, o înțelegere între Morgenstern Avraham, Emilian Schwartzenberg, Mazăre Radu Ștefan referitoare la Campusul social Henri Coandă și primirea banilor de către Emilian Schwartzenberg, prin transfer bancar, de la Larton.

Există numai deducții, supoziții care nu pot fundamenta o soluție de condamnare.

Așa cum s-a arătat, proba certă este că transferul bancar de 173.012 euro către Melici Management aparținând lui Emilian Schwartzenberg s-a realizat de Larton din disponibilul său bănesc de 1.516.804,32 euro existent și parchetul să facă dovada certă că transferul bancar de 173.012 euro către Melici s-a realizat

de Larton exclusiv și direct din suma de 250.000 euro primită de Larton de la Shapir Structures.

Tot acuzarea avea obligația să dovedească că suma de 173.012 euro primită de Melici de la Larton se referă la licitația privind Campusul social Henri Coandă, întrucât instanța nu a identificat astfel de probe.

Instanța de fond a reținut că apărarea inculpatului Mazăre Radu Ștefan nu poate fi înlăturată întrucât este confirmată de martori și înscrisuri.

Titlul sub care banii i-au fost transferați a fost aceea de „fees” – o formulare generică a băncii uzitată și în cazul altor transferuri bancare operate de Melici către alte persoane.

Pe de altă parte, transferul bancar de 95.000 euro către Mazăre Radu s-a realizat din suma de 135.580,62 euro existent în contul Melici, iar 135.000 euro proveneau din depozite anterioare ale societății, conform expertizei efectuate.

Prin urmare, s-a reținut că nu se poate dovedi că suma de 95.000 euro transferată inculpatului Mazăre provine din suma de 173.012 euro primită de Melici de la Larton.

De asemenea, s-a reținut că nu se poate dovedi că suma de 95.000 euro transferată inculpatului Mazăre Radu Ștefan de Emilian Schwartzberg are legătură cu licitația privind Campusul social Henri Coandă, atâta vreme cât inculpații și martorii menționați au arătat că, în fapt, banii reprezentau restituirea unei datorii, iar probatoriile nu pot fi infirmate de acuzare decât prin alte probe cu aceeași valoare.

Existența dubiului cu privire la titlul cu care inculpatul a primit suma de bani are drept consecință lipsa unuia dintre elementele constitutive ale infracțiunii de luare de mită și nu poate decât să profite inculpatului.

II. În legătură cu licitația privind Campusul social Henri Coandă, s-au reținut următoarele:

La data de 17.03.2011, comisia nr.1 de studii, prognoze economico-sociale, buget finanțe și administrarea domeniului public și privat al municipiului Constanța, din Primăria Constanța, analizând proiectul de hotărâre privind aprobarea programului Campusul social Henri Coandă, în conformitate cu prevederile art.44 alin.1 din Legea nr. 215/2001 rep. privind administrația publică locală, a avizat favorabil proiectul de hotărâre.

La data de 21.03.2011 – Direcția Tehnic Achiziții din cadrul Primăriei Constanța a întocmit raportul cu privire la proiectul de hotărâre privind aprobarea „Programului de construire unități locative modulare sociale în municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – Campusul social Henri Coandă”.

Raportul a fost aprobat de directorul Direcției Tehnic – Achiziții Marica Ion și șef Birou Programe Locuințe – Ungureanu Valeria Elisabeta.

Prin Hotărârea nr.65 din 31.03.2011, Consiliul local al municipiului Constanța a aprobat programul de construire unități locative modulare în municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – Campusul social Henri Coandă.

S-a declarat obiectiv de interes public local și ca urmare, Campusul social Henri Coandă, primul proiect derulat în cadrul acestuia și toate proiectele și

obiectivele de investiții permanente în cadrul programului sunt obiective de interes public local.

S-a aprobat instalarea în parcul primăriei, pe domeniul public aflat în administrarea municipiului Constanța, pentru o perioadă de 6 luni calendaristice a trei unități modulare de prezentare și echiparea acestora în scopul funcționării Biroului de primire a dosarelor solicitanților de unități locative sociale modulare.

S-a luat în dezbateră expunerea de motive a primarului Mazăre Radu Ștefan înregistrată sub nr.33686/7.03.2011 și avându-se în vedere avizul favorabil al comisiei nr.1 de studii, prognoze economice-sociale, buget, finanțe și administrarea domeniului public și privat al municipiului Constanța, avizul favorabil al comisiei nr.5 Administrație publică locală, juridică, apărarea ordinii publice, adresa Direcției Urbanism nr.R 36724/15.03.2011 și raportul direcției Tehnic Achiziții nr.41872/21.03.2011, Consiliul Local al municipiului Constanța a adoptat Hotărârea nr.65/31.03.2011.

La data de 4.07.2011 – Direcția Tehnic Achiziții din cadrul Primăriei Constanța a întocmit raportul privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici pentru etapa I a obiectivului de investiții, construire unități locative modulare în municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente Campusului social Henri Coandă. Raportul a fost aprobat de directorul Direcției Tehnic – Achiziții Marica Ion, șef serviciu tehnic investiții Borali Veaveghiul, consilier juridic Ene Ramona Alina și inspector Ispas Irina.

Prin Hotărârea nr.148 din 8.07.2011, Consiliul Local Constanța a aprobat indicatorii tehnico-economici pentru etapa I a obiectivului de investiții Campus social Henri Coandă – Studiu de fezabilitate.

Consiliul Local Constanța a luat în dezbateră expunerea de motive a primarului Mazăre Radu Ștefan, consultând raportul Direcției Tehnic – Achiziții și având în vedere avizul favorabil al Comisiei nr.1 buget finanțe din cadrul Primăriei Constanța, Consiliul Local al Municipiului Constanța a adoptat Hotărârea nr.148/8.07.2011.

Prin Hotărârea nr.150 din 8.07.2011, Consiliul Local al Municipiului Constanța a aprobat transferul „Programului de construire unități locative modulare în municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – Campusul social Henri Coandă, către RAEDPP Constanța – Regia Autonomă Exploatarea Domeniului Public și Privat Constanța.

Ca efect al transferului, toate atribuțiile legate de promovarea la etapa următoare de proiectare și execuție, finanțarea și finalizarea unităților locative realizate prin acest program ce reveneau Primăriei Municipiului Constanța, se transferă în sarcina RAEDPP Constanța.

S-a aprobat predarea către RAEDPP Constanța a studiului de fezabilitate și a indicatorilor tehnico-economici pentru obiectivul de investiții Campus social Henri Coandă.

Direcțiile din cadrul primăriei cu atribuții în promovarea programului au transferat toate atribuțiile către RAEDPP.

S-a luat în dezbateră expunerea de motive a primarului Mazăre Radu Ștefan și avându-se în vedere avizul favorabil al comisiei nr.1 de studii, prognoze economico-sociale, avizul favorabil al comisiei nr.5 – administrație

publică locală, juridică, apărarea ordinii publice și raportul Direcției tehnic – achiziții nr.97448/4.07.2011, Consiliul Local al Municipiului Constanța a adoptat Hotărârea nr.150/8.07.2011.

Prin Hotărârea nr.207 din 24.08.2011, Consiliul Local Constanța a aprobat documentația de achiziție lucrări de construcții montaj și a serviciului de proiectare – PT, PAC, DDE pentru obiectivul de investiții Campus social Henri Coandă pentru zona I constând în nota de estimare, caiet de sarcini, fișa de date a achiziției publice și propunerea de contract.

S-a abilitat RAEDPP Constanța în vederea organizării procedurii de achiziție publică și încheierea contractului care va cuprinde elaborarea proiectului tehnic, a proiectului de autorizare de construire, a detaliilor de execuție, execuția efectivă a lucrărilor de construcții montaj.

S-a luat în dezbatere expunerea de motive a primarului Mazăre Radu Ștefan și avându-se în vedere avizul favorabil al Comisiei nr.1 de studii, prognoze economico-sociale, buget, finanțe și administrarea domeniului public și privat al municipiului Constanța, avizul favorabil al Comisiei nr.5 – administrație publică locală, juridică și raportul RAEDPP Constanța nr.6592/11.08.2011, Consiliul Local al Municipiului Constanța a adoptat Hotărârea nr.207 din 24.08.2011.

Caietul de sarcini privind contractul de achiziție lucrări Campus social Henri Coandă prevede că realizarea acestei investiții se va finanța 90% din valoarea obiectivului din sursele proprii ale antreprenorului, selectat în baza unei proceduri de achiziție publică, iar sumele investite vor fi plătite din bugetul local și/sau din alte surse legal constituite; 10% din bugetul local, sub formă de avans acordat la începerea lucrărilor.

Biletele de ordin vor fi eliberate de RAEDPP Constanța și avalizate de Primăria Municipiului Constanța.

Durata totală a contractului a fost stabilită la 13 luni din care : pentru elaborare proiectare 1 lună, iar pentru execuție de lucrări 12 luni în două etape : etapa I – 9 blocuri (octombrie 2011 – aprilie/mai 2012); etapa II – 8 blocuri și construcții anexe (mai 2012 – octombrie 2012).

Prin dispoziția nr.54/12.08.2011, directorul general al RAEDPP Constanța – Radu Babuș a dispus constituirea comisiei pentru evaluarea ofertelor depuse în vederea atribuirii contractului de achiziție publică privind execuția lucrărilor de construcție montaj, inclusiv a serviciului de proiectare PT, PAC, DDE aferente obiectivului de investiții Campus social Henri Coandă, cu următoarea componentă: Tudorache Gheorghe – președinte cu drept de vot și membri Carmen Lăcrămioara Bobe, Cristescu Liliana, Isabela Culea, Mumin Elena, Podac Mirela, Casian Cristina.

Prin adresa nr.131599/21.09.2011, RAEDPP a solicitat Primăriei Constanța desemnarea de experți pentru achiziția publică Complexul social Henri Coandă încă de la începutul procesului de evaluare.

Prin referatul Direcției tehnic – achiziții din cadrul Primăriei Constanța întocmit de Ion Marica – director, Veaveghiul Boralu – șef serviciu investiții și Mirela Turtoi – consilier, în temeiul dispozițiilor art.73, art.74, art.75, HG nr.925/19.07.2006, art.68, art.115 alin.1 lit.a din Legea nr.215/2001, s-a propus emiterea unei dispoziții pentru nominalizarea de experți cooptați, reprezentanți

ai Primăriei Constanța, după cum urmează: Marica Ion – Director Direcția tehnic Achiziții, Borali Veaveghiul – șef serviciu tehnic – investiții și Mutalap Ghiulnihal – șef serviciu achiziții.

Prin Dispoziția nr.3700 din 22.09.2011 primarul Constanței - Radu Mazăre a nominalizat experți pe lângă comisia de evaluare a ofertelor depuse, în vederea atribuirii contractului de achiziție publică privind execuția Campusului social Henri Coandă, după cum urmează : Marica Ion – director Direcția tehnic - achiziții, Borali Veaveghiul – șef serviciu tehnic investiții și Mutalap Ghiulnihal – șef serviciu achiziții. S-a prevăzut că experții au ca atribuții verificarea și evaluarea propunerilor tehnice, elaborarea unui raport de specialitate cu privire la aspectele tehnice care va fi destinat să faciliteze comisiei de evaluare adoptarea deciziilor în cadrul procesului de analiză a ofertelor și de stabilire a ofertelor câștigătoare.

La data de 27.08.2011 a fost publicat anunțul de achiziție în SEAP sub nr.129287.

Tipul procedurii alese a fost licitație deschisă, termenul limită pentru depunerea ofertelor fiind stabilit pentru data de 11.10.2011.

S.C. Shapir Structures SRL a fost singura societate care și-a depus oferta – la 4.11.2011 – și care a participat la licitația privind Campusul social Henri Coandă.

Prin hotărârea **nr.293 din 28.11.2011**, Consiliul Local al Municipiului Constanța a aprobat garantarea unei finanțări rambursabile interne în valoare de 46.308.754 lei, cu o maturitate de 4 ani. S-a aprobat garantarea plăților efectuate de RAEDPP Constanța în valoare de 46.308.754 lei pentru partea creditată din contractul privind execuția lucrărilor de construcții montaj inclusiv a serviciului de proiectare pentru obiectivul de investiții Campusul social Henri Coandă prin avalizarea biletelor la ordin emise.

S-a luat act de expunerea de motive a primarului Mazăre Radu Ștefan, iar pe baza raportului Direcției Financiare și a raportului comisiei de specialitate a Consiliului Local de studii, prognoze economico-sociale, buget finanțe, s-a adoptat hotărârea Consiliului Local Constanța nr.293/28.11.2011.

Astfel, Direcția Financiară din Primăria Constanța prin directorul executiv Marcela Frigioiu a întocmit raportul pentru aprobarea garantării unei finanțări rambursabile interne în valoare de 46.308.754 lei pentru obiectivul Campus social Henri Coandă prin avalizarea biletelor la ordin.

De asemenea, la aceeași dată – 25.11.2011 – Comisia nr.1 de studii, prognoze economico-sociale în conformitate cu prevederile art.44 alin.1 din Legea nr.215/2001 a avizat favorabil proiectul de hotărâre nr.293 din 28.11.2011 a Consiliului Local Constanța.

Totodată, Comisia nr.5 pentru administrația publică din cadrul Primăriei Constanța a avizat favorabil proiectul de hotărâre nr.293/28.11.2011 a Consiliului Local Constanța.

Așa cum s-a arătat, S.C. Shapir Structures SRL a fost singurul ofertant, a câștigat licitația organizată de RAEDPP Constanța privind Campusul social Henri Coandă și a încheiat contractul nr.10.240/22.12.2011 cu autoritatea contractantă.

Încheierea contractului de achiziție nr.10.240/22.12.2011 între Regia Autonomă Exploatarea Domeniului Public și Privat Constanța și S.C. Shapir Structures SRL a fost precedat de încheierea a 7 acorduri de subcontractare la data de 13.12.2011 între S.C. Shapir Structures SRL și subcontractanții săi: S.C. House Consult SRL - acord nr.2379/13.12.2011; Simionescu Adrian Silviu - acord nr.2382/13.12.2011; Filip Constantin - acord nr.2383/13.12.2011; Manea Sanda - acord nr.2384/13.12.2011; Teodorescu Daniela Ioana - acord nr.2385/13.12.2011; Filcescu Aurelian - acord nr.2386/13.12.2011 și S.C. Sielbol SR - acord nr.2387/13.12.2011. Încheierea acestor subcontracte era obligatorie anterior încheierii contractului principal, conform dispozițiilor art.96 alin.1 din H.G. nr.925/2006.

S-a reținut de parchet că inculpatul Mazăre Radu Ștefan a efectuat o serie de demersuri, unele intrând în atribuțiile sale de serviciu (inițierea unor hotărâri de consiliu prin care au fost aprobate diversele etape ale proiectului de construire a Campusului social Henri Coandă, altele contrare atribuțiilor sale de serviciu (participarea la întâlniri private cu Avraham Morgenstern și Emilian Schwartzberg, pe parcursul desfășurării procedurii de licitație, în care erau discutate și stabilite aspecte referitoare la contractul de construire a campusului social, deși acest contract ar fi trebuit să fie rezultatul exclusiv al procedurii de licitație și nu al unor negocieri private între Morgenstern Avraham și Mazăre Radu Ștefan).

În fapt, toate hotărârile Consiliului Local Constanța privind Campusul social Henri Coandă s-au luat pe baza unor rapoarte aprobate fie de directorul Direcției Tehnic Achiziții Marica Ion, șef Birou program locuințe – Ungureanu Valeria, șef serviciu tehnic investiții Borali Veaveghiul, consilier juridic Ene Ramona, inspector Ispas Irina, fie de directorul executiv Marcela Frigioiu al Direcției Financiare. Hotărârile Consiliului Local Constanța au fost adoptate de consilieri cu avizul favorabil al comisiilor nr.1 de studii, prognoze economico-sociale, buget finanțe și administrarea domeniului public și privat al municipiului Constanța, comisiei nr.5 a administrației publice locale, juridică, apărarea ordinii publice, a raportului direcției tehnic achiziții.

Inculpatul Mazăre Radu Ștefan nu a participat la adoptarea niciunei hotărâri de consiliu, rapoarte, avize ale comisiilor din cadrul primăriei.

Este adevărat că a realizat o expunere de motive referitoare la proiectele de hotărâri ale Consiliului local, care s-au dezbătut sau pur și simplu s-a luat act de acestea, însă hotărârile Consiliului Local Constanța nu au fost adoptate de consilierii locali pe baza expunerii de motive a inculpatului, ci a rapoartelor și a avizelor favorabile ale comisiilor primăriei.

Licitația a fost organizată și derulată de RAEDPP – Regia Autonomă Exploatarea Domeniului Public și Privat, condusă de directorul general Radu Babuș, iar nu de Primăria Constanța.

De asemenea, comisia pentru evaluarea ofertelor nu a fost desemnată de primarul Mazăre Radu Ștefan, ci de directorul general al RAEDPP Constanța – Radu Babuș prin dispoziția nr.54/12.08.2011, dintre persoanele din cadrul RAEDPP, iar nu a Primăriei Constanța.

Tot RAEDPP, prin adresa nr.131599/21.09.2011 a solicitat Primăriei Constanța desemnarea unor experți pe lângă comisia de evaluare din cadrul

RAEDPP, cu scopul de a sprijini activitățile de evaluare și i-a propus în acest sens pe Marica Ion – director Direcția Tehnic Achiziții, Borali Veaveghiul – șef serviciu tehnic-investiții și Mutalap Ghiulnihil – șef serviciu achiziții – toți din Primăria Constanța.

Pe baza raportului RAEDPP, primarul Mazăre Radu Ștefan i-a desemnat pe cei indicați de RAEDPP, respectiv Marica Ion, Borali Veaveghiul, Mutalap Ghiulnihil.

Niciuna dintre persoanele care a făcut parte din comisia de evaluare a ofertelor sau dintre experții cooptați în comisie nu au confirmat vreo implicare a inculpatului Mazăre Radu Ștefan în derularea licitației în urma căreia S.C. Shapir Structures SRL a câștigat-o, fiind de altfel și singura participantă la licitație.

Astfel, martora Podac Mirela Eugenia a precizat că a făcut parte din comisia de licitație privind Complexul social Henri Coandă, iar pe parcursul derulării procedurii niciunul dintre inculpați, cu atât mai mult inculpatul Mazăre Radu Ștefan nu a luat legătura cu aceasta. În cadrul comisiei a fost numită de directorul RAEDPP, iar cu ocazia desfășurării licitației nu a primit vreo indicație, recomandare din partea directorului Regiei.

Martora Casian Cristina a relatat că a fost numită în comisia de evaluare a ofertelor pentru Complexul social Henri Coandă de către conducerea RAEDPP, iar pe parcursul licitației niciunul dintre inculpați (pe care de altfel nici nu îi cunoștea) nu a discutat cu aceasta. Societatea S.C. Shapir Structures SRL a fost singurul ofertant, iar verificările au vizat corespondența ofertei cu caietul de sarcini.

În același sens a declarat și martora Culea Isabela Silvia, în sensul că a fost desemnată de conducerea RAEDPP în cadrul comisiei de evaluare a ofertelor; caietul de sarcini cu documentația aferentă au fost aprobate de Consiliul Local Constanța. Niciunul dintre inculpați nu a luat legătura cu aceasta.

Martora Cristescu Liliana a menționat în calitate de membru al comisiei de achiziție din cadrul RAEDPP că documentația proiectului privind Complexul social Henri Coandă a fost aprobată prin hotărâre a consiliului local până la faza de achiziție a proiectului și execuția lucrării.

Martora Frigioiu Marcela Mariana a declarat că proiectul Complexului social Henri Coandă a fost votat în Consiliul Local Constanța, iar ulterior prin hotărâre a Consiliului Local Constanța s-au aprobat indicatorii tehnico-economici ai investiției. Programul s-a derulat printr-o regie a Primăriei întrucât aceasta din urmă nu avea posibilitatea legală să elibereze bilete la ordin.

Documentația licitației și caietul de sarcini au fost aprobate de Consiliul Local Constanța, iar licitația s-a derulat prin intermediul RAEDPP – o regie din subordinea primăriei.

Pentru avalizarea biletelor la ordin emise de regia din subordine, primăria întocmea documentația ce presupunea inclusiv emiterea unei hotărâri a Consiliului local care prevedea valoarea biletelor la ordin garantate de primărie.

Documentația a fost înaintată comisiei din cadrul Ministerului Finanțelor Publice care a avizat-o favorabil.

Pe parcursul derulării programului s-a realizat o majorare a valorii contractului, în sensul că RAEDPP a întocmit un act adițional avizat de comisie.

Martorul Ali Nurhan a declarat că, în perioada respectivă era consilier local în cadrul Consiliului Local Constanța, iar anterior demarării proiectului Campusului social Henri Coandă a existat o companie de publicitate, fiind cunoscută zona unde urma să fie amplasat.

Martora Bobe Lăcrămioara Carmen – director economic la RAEDPP Constanța a relatat că licitația pentru construirea Campusului social Henri Coandă s-a desfășurat conform legii, pe baza studiului de fezabilitate, prin hotărâre a Consiliului Local Constanța, fiind întocmit caietul de sarcini de către Direcția tehnică.

Caietul de sarcini a fost predat biroului de achiziții care l-a publicat în SEAP (sistem economic de achiziții publice). A existat un singur ofertant pentru construirea campusului social – respectiv societățile S.C. Shapir Structures SRL. A analizat oferta financiară, iar oferta tehnică a fost studiată de Direcția tehnică și a constatat că oferta financiară depășea cu 9,99% valoarea estimată în studiu de fezabilitate de autoritatea contractantă.

Cu toate acestea, oferta se încadra în legea achizițiilor publice, care prevedea că se putea realiza o depășire de maxim 10%.

La data respectivă, inculpatul Mazăre Radu Ștefan era primarul municipiului Constanța însă acesta nu i-a spus absolut nimic în legătură cu acest proiect.

În continuare, s-a emis o adresă Consiliului Local Constanța, în sensul că oferta financiară a firmei Shapir depășea cu 9,99% valoarea estimată a autorității contractante.

Prin hotărâre a Consiliul Local Constanța s-a aprobat valoarea contractului inclusiv cu această depășire a valorii estimate întrucât se încadra în dispozițiile legale și a fost încheiat contractul între RAEDPP și societatea S.C. Shapir Structures SRL, derularea proiectului realizându-se în anul 2012. Cu privire la acest proiect nu a discutat vreun aspect cu inculpatul Mazăre Radu Ștefan. Martora a mai precizat că s-a înființat o comisie la nivelul RAEDPP alcătuită din 3 persoane desemnate prin dispoziția primarului din care făceau parte angajați ai primăriei din cadrul Direcției Tehnice Achiziții, cât și din cadrul Direcției Tehnice a RAEDPP pentru a acorda asistență tehnică cu privire la licitația organizată de RAEDPP.

În perioada 2014-2015, RAEDPP a mai organizat o licitație privind construirea și a altor locuințe sociale, în prezent urmând a fi finalizate 10 imobile noi destinate persoanelor defavorizate.

Martora Mumin Elena a declarat că a participat la procedura de licitație pentru construirea Campusului social Henri Coandă în calitate de membru al comisiei de evaluare, la acea dată fiind șeful Departamentului Achiziții Publice din cadrul RAEDPP Constanța. În luna august 2011, la solicitarea martorului Radu Babuș – director general al RAEDPP Constanța, împreună cu martora Culea Isabela – director al Direcției Juridice a RAEDPP s-au deplasat la primăria Constanța, unde au luat legătura cu 3 experți desemnați, formată din martorii Marica Ioan, Borali Veaveghiul, Mutalap Ghiulnihal.

Deschiderea ofertelor a avut loc la sediul RAEDPP în prezența celor 3 experți, a comisiei de evaluare și a unui reprezentant al firmei Shapir – singurul ofertant. S-a constatat că oferta financiară a Societății Shapir Structures SRL depășea valoarea estimată cu 9,99%, însă legea permitea un prag de până la 10%. A existat o singură ofertă, respectiv a Societății Shapir Structures SRL, ce a fost examinată de trei experți în termenul legal și desemnată câștigătoare a licitației. Martora a mai precizat că organizarea licitației a fost transferată în cadrul RAEDPP întrucât se depășise gradul de îndatorare al primăriei, fiind necesară avalizarea unor bilete la ordin.

Una dintre condițiile de participare la licitație a fost aceea ca avansul să fie 5%, urmând a se elibera bilete la ordin de către Regie avalizate de Primăria Constanța. Condițiile de participare la licitație erau relativ restrictive întrucât se solicita ca ofertantul să dispună de 5 milioane de euro, iar puține societăți îndeplineau această condiție. În legătură cu inculpatul Mazăre Radu Ștefan, martora a arătat că nu l-a cunoscut și nu a existat nicio discuție referitoare la această licitație.

Martorul Borali Veaveghiul a relatat că a fost desemnată în comisia de licitație privind Campusul social Henri Coandă, ca expert tehnic. În această calitate a verificat oferta tehnică comparativ cu studiul de fezabilitate aprobat, respectiv indicatorii tehnici aprobați conform legii în Consiliul local. Astfel, a formulat câteva observații tehnice referitoare la numărul de parcări, contorizarea apei, ș.a., iar ulterior primirii răspunsului de la ofertant cei 3 experți au întocmit un raport care concluziona că oferta este conformă cu studiul aprobat.

Raportul a fost predat comisiei de licitație. Experții tehnici desemnați din Primăria Constanța au fost Ion Marica, Mutalap Ghiulnihal și martorul. Motivul numirii acestora pe lângă comisia RAEDPP a fost acela că erau specialiști în domeniu atât sub aspect tehnic, cât și al achizițiilor publice și au participat la procedura licitației la solicitarea RAEDPP și după nominalizarea lor prin dispoziție de primar, conform procedurii. Pe parcursul derulării licitației, nicidecum Radu Mazăre nu a intervenit și nici nu a discutat vreun aspect legat de licitație cu cei trei experți sau cu vreun membru al comisiei de licitație.

Comisia de licitație avea responsabilitatea analizării, verificării ofertei și aprobării, iar opiniile experților aveau rol consultativ, însă nu determinant în adoptarea hotărârii de comisia de licitație, care putea decide contrar celor menționate în raportul experților.

Martora Ghiulnihal Mutalap a relatat că prin dispoziție a primarului Constanța a fost desemnată expert tehnic pentru verificarea propunerii tehnice a ofertantului cu caietul de sarcini. Astfel, a verificat corespondența cerințelor tehnice cu propunerea existentă în caietul de sarcini, a întocmit raportul de specialitate și l-a predat comisiei de licitație. Pe parcursul derulării licitației, inculpatul Mazăre Radu Ștefan nu a intervenit „sub nicio formă” în sensul de a-i da vreo indicație cu privire la firma Shapir și de altfel nici nu a avut vreo discuție cu inculpatul referitoare la licitație. De asemenea, martorul Marica Ion care la rândul său era expert cooptat în comisie nu i-a spus nimic în legătură cu licitația și nu i-a dat vreo recomandare în acest sens.

Martorul Marica Ion a declarat că în anul 2013 era director în cadrul Direcției Tehnic Achiziții Primăria Constanța. Problema locuințelor sociale

destinate persoanelor defavorizate constituia o preocupare constantă a municipalității, în sensul că din anul 2009 se căutau soluții pentru amplasamentul unui cartier cu locuințe destinate persoanelor fără venituri sau cu venituri reduse. Întrucât fusese construit un complex de locuințe destinat tinerilor, s-a hotărât să fie realizat și un campus social pentru persoane defavorizate. În acest scop a fost întocmită documentația programului, s-a elaborat programul pentru locuințe modulare aprobate de Consiliul Local Constanța, s-a întocmit documentația pentru studiul de fezabilitate și s-au aprobat indicatorii tehnico-economici în Consiliul Local Constanța. Având în vedere modalitățile de plată, cât și faptul că Primăria Constanța nu putea emite bilete la ordine, întreaga documentație care era elaborată a fost transferată la RAEDPP Constanța în baza aprobării Consiliului Local.

În acest context, RAEDPP Constanța a procedat la organizarea licitației pentru realizarea proiectului. A existat o singură ofertă, a firmei Shapir. Întrucât regia nu avea experiența necesară în licitații, aceasta a solicitat Primăriei Constanța numirea unor experți.

Astfel, a propus numirea unor persoane cu experiență în domeniul achizițiilor, respectiv martora Borali Veaveghiul – șef serviciu tehnic investiții, Mutalap Ghiulnihal – șef serviciu achiziții publice inclusiv prin participarea sa care era director al Direcției Tehnic Achiziții. Inculpatul Mazăre Radu Ștefan a aprobat propunerile formulate.

În comisia de licitație, ce s-a desfășurat la sediul RAEDPP au fost deschise ofertele, iar în urma analizării propunerii tehnice a ofertantului – societatea Shapir, s-a apreciat că sunt necesare completări. După împlinirea acestora, experții au întocmit un referat în cuprinsul căruia au menționat că propunerile tehnice sunt conforme caietului de sarcini. Referatul a fost înaintat comisiei de licitație, care în final a admis oferta firmei S.C. Shapir Structures SRL, declarând-o câștigătoare.

S-a încheiat contractul, iar după acest moment a fost solicitat frecvent de către directorul tehnic al RAEDPP Constanța cu privire la execuția proiectului.

De asemenea, a discutat și cu inculpatul Mazăre Radu Ștefan, dar nu în sensul de a-i da dispoziții într-un anumit sens, ci în legătură cu derularea proiectului după licitație, cu coordonarea persoanelor juridice angrenate ca RAJA Constanța (apă și canal), ENEL, Regia de Drumuri inclusiv cu privire la execuția lucrării la termenele stabilite.

În prezent, campusul social funcționează, s-au construit 17 blocuri cu un număr de 1275 apartamente, fiind realizată și etapa a doua a proiectului, constând în construirea a 6-7 blocuri din cele 16 ce urmează a fi realizate.

Martorul a mai relatat că în niciun moment inculpatul Mazăre Radu Ștefan nu i-a spus înainte de licitație că firma Shapir va fi cea câștigătoare.

Oferta acestei societăți a depășit valoarea estimată, dar nu pragul legal, pentru că în caz contrar ar fi fost respinsă.

La complexul de tineret Baba Novac (distinct de cel în cauză) trei blocuri au rămas nefinalizate de câștigătoreea licitației, însă firma Shapir le-a preluat, finalizat și dat în folosință în anul 2011.

Întrucât primăria nu putea emite bilete la ordin, s-a decis ca proiectul să fie transferat RAEDPP Constanța care putea emite bilete la ordin, primăria urmând să garanteze plata acestora prin avalizarea lor.

Martorul Radu Babuș – director al Regiei Autonome de Exploatare a Domeniului Public și Privat Constanța (RAEDPP) în perioada 2004 – 2012, a declarat în legătură cu Campusul social Henri Coandă că licitația a fost organizată de Regie în conformitate cu dispozițiile legale și a preluat de la Primăria Constanța organizarea licitației întrucât putea avaliza biletele la ordin.

În calitatea sa de director a numit membrii comisiei de licitație, iar Primăria Constanța a desemnat mai mulți experți în domeniul achizițiilor publice pe care i-a numit în cadrul comisiei de licitație. Regia nu deținea un serviciu specializat în achiziții, nu avea experți, astfel că dată fiind valoarea proiectului, dar și mediatizarea acestuia a apreciat că se impune și cooptarea în cadrul comisiei a unor experți în achiziții publice din cadrul Primăriei Constanța. Pe parcursul derulării licitației niciodată nu a avut vreo discuție cu Mazăre Radu Ștefan legată de această licitație.

La numirea membrilor comisiei de evaluare s-a avut în vedere că Tudorache Nicolae Gheorghe era directorul tehnic al Regiei, Bobe Lăcrămioara era director economic al regiei, Mumin Elena era consilier juridic al Regiei.

La încheierea contractului, inculpatul Mazăre Radu Ștefan nu a fost prezent, contractul fiind semnat de martor în calitatea sa de reprezentant al Regiei, inculpatul Mazăre Radu Ștefan neavând niciun fel de atribuții cu privire la licitația respectivă.

Nu au fost exercitate niciun fel de presiuni asupra membrilor comisiei de licitație pentru ca firma Shapir să fie declarată câștigătoare.

Martorul Stan Gabriel Marius – viceprimar al municipiului Constanța în perioada 2004-2016 a declarat că, în calitatea sa primea numeroase cereri pentru atribuirea de locuințe de la persoane cu venituri reduse, familii cu mai mulți copii, persoane evacuate din casele naționalizate și retrocedate, la nivelul anilor 2010-2011 existând un număr de 8.000 de astfel de cereri. A discutat frecvent cu Mazăre Radu Ștefan aceste probleme, așa încât martorul a propus Primăriei Constanța să fie realizat un campus pentru oameni nevoiași. În anul 2011 au început să fie demarate procedurile pentru organizarea unei licitații. Licitația a fost organizată de **RAEDPP, regie aflată în subordinea Consiliului Local Constanța**, iar nu a Primăriei. Anterior derulării proiectului Complexului social Henri Coandă, Primăria Constanța de această dată a derulat un proiect privind „locuințe ieftine pentru tineri”, în sensul că imobilele au fost realizate de Primăria Constanța, iar apartamentele au fost vândute tinerilor până în 35 ani, fără costuri suplimentare adăugate construcției.

Proiectul respectiv s-a derulat pe parcursul a 2-3 ani în perioada 2010 – 2012, așa încât atunci când a început proiectul privind Campusul social Henri Coandă, cel cu privire la locuințele tinerilor se finalizase. În timpul construirii imobilelor destinate tinerilor, au fost mai mulți constructori și au existat la nivelul primăriei numeroase discuții între reprezentanți ai primăriei, ai constructorilor și utilităților, unul dintre constructorii pentru campusul destinat tinerilor fiind și firma Shapir Structures SRL.

Martorul Făgădău Decebal – viceprimar al municipiului Constanța în perioada 2009 – 2016 a declarat în legătură cu Campusul social Henri Coandă că a fost un proiect necesar având în vedere existența a numeroase cereri de atribuire a unei locuințe formulate de persoane cu venituri reduse. În legătură cu convorbirea telefonică avută cu inculpatul Mazăre Radu Ștefan la data de 19.07.2011, martorul Făgădău Decebal a arătat că se referea la un alt proiect derulat de primărie „Locuințe ieftine pentru tineri” din zona Baba Novac, derulat în mare parte de firma Shapir, în sensul că aceasta urma să construiască 3 din cele 18 blocuri destinate tinerilor. Societatea Shapir preluase de la o altă firmă care nu finalizase construcția celor 3 blocuri și obținuse după preluarea contractului o singură autorizație pentru construcția celor 3 imobile. Întrucât la acea dată coordona Direcția Tehnică din cadrul Primăriei, cea care supraveghea execuția proiectului „Locuințe ieftine pentru tineri”, directorul direcției i-a adus la cunoștință că noul constructor, firma Shapir dorește ca în cuprinsul autorizației de construire să fie operate modificări în sensul de separare a autorizației de construcție în 3 autorizații, câte una pentru fiecare bloc, întrucât pe măsură ce se finalizează un imobil se putea încheia contractul de vânzare-cumpărare între Primăria Constanța, firma Shapir și cumpărător. Dacă nu s-ar fi produs această divizare a autorizației de construcție în 3 autorizații ar fi însemnat ca acest contract să fie valorificat doar la finalizarea tuturor celor 3 blocuri, ceea ce însemna pierderi financiare pentru dezvoltator, iar pe de altă parte, realizarea cu întârziere a cererilor tinerilor de atribuire a unei locuințe.

Așadar, convorbirea telefonică din 19.07.2011 dintre martor și Mazăre Radu nu se referă la construcția Campusului social Henri Coandă, ci la proiectul de locuințe ieftine pentru tineri Baba Novac.

De menționat că, în rechizitoriu, procurorul a menționat că „într-o convorbire purtată de Mazăre Radu și viceprimarul Făgădău Decebal în data de 19.07.2011, în prezența lui Morgenstern Avraham, primarul se asigură că acesta va răspunde prompt solicitărilor societății Shapir, arată că Morgenstern Avraham a făcut blocurile „fiindcă l-am rugat eu”, arată că dacă nu era el nu era nici angajata care trebuia să-i rezolve problema lui Morgenstern și solicita ca problema să fie rezolvată în aceeași zi, în caz contrar urmând să se ocupe el de toată direcția de urbanism”.

Convorbirea telefonică dintre inculpatul Mazăre Radu Ștefan și martorul Decebal Făgădău nu a fost reținută în acuzarea inculpaților pentru că nu se referă la Complexul social Henri Coandă, ci la Ansamblul Baba Novac – construire ansamblu de locuințe ieftine pentru tineri astfel cum martorul Făgădău Decebal a precizat. Însuși procurorul a menționat că, din această convorbire rezultă că „primarul intervine autoritar pentru soluționarea cererilor inculpatului Morgenstern Avraham referitoare la un alt proiect imobiliar” (pag.9 rechizitoriu).

Prin urmare, convorbirea dintre Mazăre Radu Ștefan și Făgădău Decebal este irelevantă și nu dovedește nimic pentru că luarea și darea de mită a celor doi inculpați Mazăre Radu Ștefan și Morgenstern Avraham are legătură cu licitația Campusului social Henri Coandă, iar nu cu Ansamblul Baba Novac după cum însuși procurorul a precizat că se referă la un alt proiect imobiliar.

În continuare, martorul Făgădău Decebal a relevat că în prezent se continuă finanțarea etapei a doua a Campusului social Henri Coandă cu 10 blocuri noi cu o altă firmă câștigătoare a licitației.

Martorul Tudorache Nicolae Gheorghe a declarat că a fost președintele comisiei de evaluare în cadrul procedurii de achiziție publică având ca obiect proiectul obiectivul de investiții „Construire unități locative modulare în municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – Campus social Henri Coandă.

În această calitate a fost implicat în toate fazele procedurii de achiziție, iar pe parcursul întregii proceduri nu a avut discuții cu inculpatul Mazăre Radu Ștefan.

În urma deschiderii ofertei societății S.C. Shapir Structures SRL la data de 4.11.2011 împreună cu comisia a constatat că oferta financiară depășea valoarea estimată a contractului cu 9,99%. Prin adresa nr.9310/15.11.2011 a solicitat Primăriei Constanța să comunice existența alocării unor fonduri suplimentare, ceea ce s-a realizat.

Firma S.C. Shapir Structures SRL a fost singurul ofertant care a îndeplinit condițiile prevăzute în caietul de sarcini, iar la licitație nu s-a mai prezentat nicio altă societate. În calitate sa de director tehnic al RAEDPP Constanța și a comisiei de licitație nu a intervenit nicio persoană pentru ca licitația să fie atribuită firmei Shapir și nu a avut nicio discuție cu Mazăre Radu Ștefan referitoare la organizarea acestei licitații.

În ceea ce privește depășirea valorii estimate a contractului cu 9,99%, martorul a precizat că a fost analizată de compartimentele din cadrul Primăriei Constanța și a RAEDPP Constanța, respectiv de compartimentele juridic și economic, care au apreciat că depășirea este corectă și legală întrucât se înscria în cadrul de depășire legal admis, sub 10%.

Periodic aveau loc întâlniri la care participau persoane din RAEDPP, constructor, Primăria Constanța, ENEL, în cadrul cărora aveau loc discuții referitoare la executarea proiectului respectiv, însă la niciun astfel de comandament Mazăre Radu Ștefan nu a participat.

După Complexul social Henri Coandă, în anul 2016 RAEDPP a mai organizat un proiect pentru zona II-a Constanța și sunt în curs de construire 10 blocuri de către S.C. ABC VAL, câștigătoare licitației, după ce în cadrul primului proiect s-au construit 17 blocuri de către firma Shapir.

Martorul Hagi Michael Ioan a declarat că a lucrat în firma Shapir Structures SRL în perioada 2008-2014 când societatea a intrat în insolvență, iar pe parcursul derulării procedurii de achiziție pentru Campusul social Henri Coandă nu au avut loc întâlniri între Mazăre Radu Ștefan și Morgenstern Avraham.

Martorul Frățilă Constantin a precizat că în perioada 2008-2010 a participat cu o societate al cărei administrator era – S.C. COM CM SA – la construcția a 2 blocuri în complexul rezidențial pentru tineret Baba Novac, derulat de Primăria Constanța. Pe parcursul derulării contractului privind complexul Baba Novac aveau loc întâlniri frecvente la care participau primarul Mazăre Radu Ștefan, directorii generali, președinții firmelor implicate.

Cu acea ocazie, Mazăre Radu Ștefan i-a anunțat că urmează să se desfășoare și proiectul Complexului social Henri Coandă și le-a cerut să se înscrie la licitație.

Martorul Brihan Radu a declarat că anterior câștigării licitației proiectului Henri Coandă a fost invitat de inculpatul Morgenstern Avraham la domiciliul inculpatului Mazăre Radu Ștefan, unde s-au discutat chestiuni tehnice legate de proiect.

Inculpatul Mazăre Radu Ștefan a declarat că, în cursul anului 2008, Primăria Municipiului Constanța a demarat proiectul social „Locuințe ieftine pentru tineri Baba Novac”. În cadrul acestui proiect primăria pune la dispoziție terenul, infrastructura (utilități, apă, canalizare), proiectarea, iar constructorii edificaau blocurile.

În modalitatea descrisă, Primăria Constanța a finalizat 16 blocuri P + 10, aproximativ 1600 de unități locative, toate destinate tinerilor care nu beneficiau de o locuință.

În proiectul derulat în perioada 2008-2012, una dintre firmele constructoare a fost și Shapir Structures SRL al cărui administrator era Morgenstern Avraham, cu precizarea că societatea se substituise unui alt constructor care falimentase.

În perioada noiembrie – decembrie 2010 au avut mai multe discuții cu viceprimarul de la acea dată, Stan Gabriel, referitoare la faptul că proiectul de locuințe pentru tineri nu asigură imobile pentru cei cu venituri reduse. În același timp, în calitate sa de primar, zilnic primea în audiențe numeroase persoane care solicitau atribuirea unei locuințe întrucât fie fuseseră evacuate din imobilele retrocedate, fie erau fără adăpost, cu dizabilități ș.a. Gabriel Stan i-a arătat modelul unor construcții pe structură metalică, practicate în Olanda, Turcia, al căror costuri se situau mult sub construcția clasică din beton, astfel că s-au hotărât ca terenul ce fusese dat în administrarea Primăriei Constanța de către guvern să-l folosească pentru astfel de imobile modulare pentru persoane defavorizate.

Compartimentele din cadrul primăriei au întocmit un studiu de fezabilitate – costuri, dotarea minimă obligatorie, criteriile de repartizare a locuințelor, utilitățile. Au fost finalizate rapoartele de către direcțiile din subordinea Primăriei, care au ca atribuții întocmirea proiectelor de hotărâre de Consiliu local. Proiectele de hotărâre de consiliu erau înaintate comisiilor de specialitate din cadrul Consiliului local.

Proiectul de hotărâre nr.65/31.03.2011 prin care a fost aprobat programul de construire unități locative modulare în Constanța – Campusul social Henri Coandă a fost avizat de comisiile de specialitate din cadrul Consiliului local, introdus în plen și votat de Consiliul local.

A realizat expunerea de motive, după ce, în prealabil, proiectul fusese avizat de comisiile de specialitate ale Consiliului local.

Prin aceeași hotărâre 65/31.03.2011, pe lângă detaliile proiectului, s-a prevăzut să fie amplasat un model de unități și în fața primăriei pentru a fi vizionat de cei care urmau să le primească. Acest model de locuință împreună cu proiectul a fost prezentat mass-media în aprilie 2011.

Proiectul a fost discutat în media, în multe emisiuni televizate pentru că viza 6.000 de cereri, iar problema oamenilor fără adăpost nu era rezolvată.

Întrucât prețul de construcție pe metru pătrat al acestei locuințe era foarte scăzut a făcut un apel public, inclusiv în mass-media la constructori, să se înscrie la licitație, i-a rugat să participe chiar dacă profitul în urma derulării proiectului nu era consistent.

În paralel, se desfășura proiectul de construcție de locuințe destinat tinerilor, avea discuții frecvente cu cei 8 constructori implicați în construirea proiectului de locuințe pentru tineri, printre aceștia cu S.C. Shapir Structures SRL al cărui administrator era Morgenstern Avraham. În acest context, i-a rugat pe acești 8 constructori, inclusiv pe Morgenstern Avraham să participe la viitoarea licitație pentru construirea Campusului social Henri Coandă.

În 8 iulie 2011 s-a adoptat hotărârea nr.148 care prevedea indicatorii tehnico-economici în vederea organizării licitației.

Raportul care a stat la baza adoptării hotărârii de consiliu a fost întocmit de directorul Direcției tehnico-achiziții din cadrul primăriei. Pe baza raportului Direcției tehnico-achiziții a întocmit expunerea de motive, după ce raportul a fost avizat de comisiile Consiliului local. La toate hotărârile de consiliu, în proporție de 98% semnează expunerea de motive, iar procentul de 2% se referă la proiectele de hotărâri pe care le inițiază consilierii.

La aceeași dată, 8.07.2011 s-a emis hotărârea consiliului local nr.850 prin care s-a dispus transferarea proiectului către Regia Autonomă, Exploatarea Domeniului Public și Privat Constanța.

Transferul s-a realizat pentru că primăria nu dispunea de bani să finanțeze construcția și apoi dorea să achite eșalonat întrucât nu dispunea de toți banii. Pentru plata investiției era necesară emiterea biletelor la ordin, cu scadență până la 3 ani, iar conform legii, primăria nu putea emite bilete la ordin, însă putea să le avalizeze. RAEDPP era o regie în subordinea Consiliului local care prezintă bilanț și raport Consiliului local, regia nefiind în subordinea primarului. Totodată, Consiliul local numește directorul Regiei, iar nu primarul. Un alt motiv pentru care s-a transferat acest program către regie a fost că, după finalizarea cartierului acesta trebuia urmărit ca funcționalitate. Mai exact, încasate chiriile, asigurarea pazei, curățeniei ș.a.

La data de 24 august 2011, prin Hotărârea Consiliului local nr.207 s-a aprobat documentația de achiziție și abilitarea RAEDPP pentru realizarea procedurii de achiziție, respectiv de licitație și pentru încheierea contractului cu câștigătorul licitației. Comisia de licitație a fost numită de către directorul general al regiei – Radu Babuș și niciodată nu a avut vreo discuție cu vreunul dintre membrii comisiei despre licitația respectivă.

La data de 19 iulie 2011 a avut o discuție telefonică cu viceprimarul de la acea dată, Decebal Făgădău cu privire la o autorizație de construcție care urma să-i fie emisă firmei Shapir pentru a putea conecta infrastructura la unul dintre blocurile din cartierul pentru tineri Baba Novac. În cadrul discuției, a solicitat funcționarilor, prin intermediul viceprimarului să urgenteze emiterea autorizației firmei Shapir. În acest sens este și interceptarea convorbirii telefonice avute cu Făgădău Decebal, care se referă la urgentarea emiterii autorizației de construcții

pentru racordarea utilităților la locuințele pentru tineri din Complexul Baba Novac, iar nu la Campusul social Henri Coandă.

Prin dispoziția de primar din data de 22.09.2011 au fost numiți experții în cadrul comisiei de evaluare a licitației – 3 funcționari ai primăriei. Cele 3 persoane au fost propuse de către directorul Direcției tehnico-achiziții și a avizat propunerea respectivă.

La data de 19.10.2011 s-a întâlnit cu Morgenstern Avraham la locuința sa, însă discuțiile nu au avut legătură cu Campusul social Henri Coandă, ci cu complexul pentru tineri Baba Novac, mai precis cu construirea celui de-al doilea bloc pentru tineri. Morgenstern Avraham i-a relatat că, în legătură cu cel de-al doilea bloc pentru tineri întâmpina dificultăți legate de emiterea unor autorizații care să-i permită finalizarea racordurilor la utilități până în data de 31 octombrie 2011. La discuția respectivă l-a chemat și pe Marica Ion, care era responsabil cu derularea proiectului de construcții pentru tineri Baba Novac.

În cadrul discuției, tangențial, Morgenstern Avraham i-a spus că dorește să participe la licitația pentru Cartierul Henri Coandă. Din martie 2011 Morgenstern Avraham știa că urmează să aibă loc o licitație din mass-media pentru că fusese făcut public acest proiect. În cazul Campusului social Henri Coandă a fost aparte pentru că a făcut apel la mai mulți constructori să participe la licitație, fiindu-i teamă ca datorită prețului foarte mic nu vor exista constructori. De altfel, singurul care s-a înscris la licitație a fost firma Shapir cu toate că a făcut numeroase apeluri publice pentru a se înscrie la licitație cât mai mulți constructori.

Așadar, la întâlnirea avută cu Morgenstern Avraham din data de 19.10.2011, a discutat chestiuni legate de blocul ce-l construia destinat tinerilor în cadrul proiectului Baba Novac, apoi au discutat tangențial despre proiectul Campusului social Henri Coandă, în sensul că i-a explicat că nu este necesar să aibă spălătorii și camere de luat vederi. Morgenstern Avraham i-a spus că se gândește să participe la licitație.

A mai avut o singură întâlnire cu Morgenstern Avraham la data de 2.11.2011 în București și au discutat probleme legate de contractul de asfaltare pe care S.C. Shapir Structures SRL îl derula cu Primăria Constanța.

La data de 28.11.2011 Consiliul local a adoptat hotărârea nr.293, prin care s-a aprobat majorarea sumei alocate proiectului Campusului social Henri Coandă cu până la 10% din valoare. Proiectul de hotărâre a fost întocmit de directorul Direcției financiare din cadrul Primăriei Constanța, respectiv de Frigioiu Marcela.

După ce s-a încheiat contractul de achiziție între RAEDPP și S.C. Shapir Structures SRL, contractul a fost înaintat Ministerului de finanțe, dată fiind valoarea contractului. Contractul nu se putea derula decât numai după ce primea un aviz de la Ministerul de finanțe care se referea la legalitatea procedurii de achiziție și oportunitate, astfel că fără avizul Ministerului de Finanțe nu putea fi derulat. Avizul a fost obținut în martie 2012.

Inculpatul Mazăre Radu Ștefan a mai precizat că nu s-a implicat în niciun mod în încheierea celor 7 acorduri de subcontractare dintre Shapir și firmele respective, anterioare contractului de achiziție.

Inculpatul **Morgenstern Avraham** a declarat că din anul 2000 a început să lucreze în România în cadrul societății Ahim Roichman – cea mai mare societate privată pentru infrastructura din Israel. A fost directorul filialei acestei companii din România timp de 14 ani, până în februarie 2014. Societatea Ahim Roichman a fost vândută Grupului Shapir SRL din Israel în luna decembrie 2015. Ca urmare, S.C. Ahim Roichman din România a trecut în proprietatea Grupului Shapir, care este una dintre cele mai mari societăți din Israel, cu o cifră de afaceri de 800 milioane euro/an.

În noiembrie 2008, S.C. Ahim Roichman și-a schimbat denumirea în S.C. Shapir Structures SRL. Nu este deținător de acțiuni în S.C. Shapir Structures SRL, S.C. Larton din Cipru și la niciuna dintre societățile grupului Shapir din Israel, fiind doar salariat.

Grupul Shapir Structures SRL este alcătuit din mai multe societăți, respectiv Shapir 1991, Shapir Engineering, S.C. Larton și Shapir Structures SRL.

Până în 2014 a fost administratorul S.C. Shapir Structures SRL. În perioada în care a fost administrator al S.C. Shapir Structures SRL – 14 ani – societatea a câștigat un număr mare de licitații organizate de CNADNR, Primăria Constanța ș.a.

Firma Shapir Structures SRL se ocupa în principal de infrastructură, inginerie civilă – construcția de clădiri.

Nu a dat vreo sumă de bani inculpatului Mazăre Radu Ștefan, respectiv suma de 175.000 euro pentru a câștiga licitația în condiții preferențiale.

Cu privire la licitația organizată pentru construcția Complexului social Henri Coandă, a fost o licitație publică și Grupul Shapir a luat în considerare să participe.

S.C. Shapir Structures SRL a fost invitată de către Primăria Constanța, mai precis de Radu Mazăre la data de 24.05.2011. La această întâlnire, care a avut loc la Primăria Constanța, Mazăre Radu Ștefan a explicat importanța deosebită a proiectului pentru primărie, fiind amenajate în parcarea instituției modele ale unor astfel de apartamente.

S.C. Shapir Structures SRL a lucrat în Constanța încă din anul 2008, a construit 3 clădiri de locuințe, de 10 etaje fiecare, 174 de unități locative, cartierul numindu-se Baba Novac. Construcția acestui complex s-a realizat în perioada 2011-2012, au lucrat mai mulți antreprenori și a fost adus la cunoștința tuturor constructorilor care au lucrat la complexul Baba Novac, aspecte legate de viitorul proiect Henri Coandă.

Condițiile licitației pentru Campusul social Henri Coandă au fost dintre cele mai grele, în sensul că bugetul alocat proiectului era mic, iar plățile se efectuau prin intermediul unor instrumente de plată, bilete la ordin, ce aveau scadență la 2 ani, 2 ani și 6 luni.

S.C. Shapir Israel a primit de la banca din Israel surse de credit în sumă de 5 milioane euro pentru a finanța proiectul Henri Coandă. Suplimentar, a semnat un acord de înțelegere cu banca Volksbank, care s-a obligat să facă scontarea biletelor la ordin.

S.C. Shapir Structures SRL a fost singura societate care s-a înscris la licitație, iar după executarea acestui proiect, firma nu a avut niciun beneficiu, ci

pierderi de 400.000 euro întrucât pe parcursul derulării materialele de construcție, forța de muncă s-au scumpit.

Cu inculpatul Mazăre Radu Ștefan a avut relații exclusiv profesionale.

Referitor la interceptarea convorbirii dintre Mazăre Radu Ștefan și viceprimarul Făgădău Decebal expusă în rechizitoriu, Morgenstern Avraham a arătat că se referea la proiectul Baba Novac, unde firma Shapir a construit 174 de locuințe pentru familiile tinere. Acest proiect, Baba Novac, despre care se făcea vorbire în discuția celor doi nu avea nicio legătură cu Complexul social Henri Coandă. Ultima fază de execuție a proiectului Baba Novac se desfășura în paralel cu Complexul social Henri Coandă.

Documentele licitației pentru Campusul social Henri Coandă au fost publicate la data de 27 august 2011, iar întâlnirile avute cu Mazăre Radu Ștefan au avut loc după publicarea anunțului de licitație. La aceste două întâlniri nu a participat și Emilian Schwartzenberg.

Inculpatul a precizat că avea drept de semnătură ale conturilor bancare ale societății Larton împreună cu unul dintre directorii societății Larton din Cipru.

Proiectul Campusului social Henri Coandă fusese publicat pe site-ul Primăriei Constanța încă din data de 31.03.2011.

La întâlnirea avută cu Mazăre Radu Ștefan la data de 2.11.2011 s-au discutat probleme legate de reabilitarea infrastructurii din Constanța, iar la cea din data de 19.10.2011 s-au discutat aspecte legate de Complexul de locuințe Baba Novac.

Instanța de fond a reținut că Parchetul își fundamentează acuzația și pe 5 interceptări ale convorbirilor telefonice al căror conținut le redă (unele) de 2 ori în cuprinsul rechizitoriului, astfel:

- convorbirea din 19.07.2011 dintre Mazăre Radu Ștefan și Făgădău Decebal;
- convorbirea din 18.10.2011 dintre Mazăre Radu Ștefan și Morgenstern Avraham;
- convorbirile din 2.11.2011 dintre Mazăre Radu Ștefan și Morgenstern Avraham (expuse la pag.19 în rechizitoriu și reluate la pag.36);
- convorbirea din 2.11.2011 dintre Morgenstern Avraham și Micky (expuse la pag.19, reluate la pag.36);
- convorbirea din 13.12.2011 dintre Starosta Julien și un bărbat (pag.40 în rechizitoriu).

Toate aceste interceptări au fost realizate de SRI pe baza unor mandate de siguranță națională dispuse în temeiul dispozițiilor art.3 lit.f din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României.

Însă, prin Decizia nr.91 din 28.02.2018 Curtea Constituțională a decis că sintagma „aduc atingere gravă drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor români” cuprinsă în art.3 lit.f din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României este neconstituțională.

În considerente (obligatorii în aceeași măsură ca și dispozitivul) s-a reținut că săvârșirea unor infracțiuni determinate, precum cele de corupție, sau cele contra patrimoniului nu vor putea fi calificate drept o amenințare la adresa securității naționale, chiar dacă faptele aduc atingere gravă anumitor drepturi și libertăți fundamentale ale cetățenilor români. Aceasta deoarece, deși unele

infrafracțiuni sunt de natură să aducă atingere gravă anumitor drepturi și libertăți fundamentale fiind în interesul general sancționarea acestor fapte, acestea nu au amploarea necesară calificării lor ca amenințări la adresa securității naționale. Pe de altă parte, săvârșirea de fapte îndreptate împotriva unui grup, spre exemplu săvârșirea infracțiunilor de genocid sau infracțiunilor contra umanității, se pot constitui în amenințări la adresa securității naționale.

Curtea a constatat că dispoziția de lege criticată se referă, în general, la atingeri grave aduse drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor români, indiferent de calitatea de subiect individual sau colectiv a acestora. Astfel, din modul de reglementare a sintagmei analizate, rezultă că se poate circumscrie unei amenințări la adresa securității naționale orice faptă/acțiune cu sau fără conotație penală care afectează un drept sau o libertate fundamentală. Cu alte cuvinte, sfera de aplicare a dispoziției criticate este atât de largă încât față de orice persoană se poate reține exercitarea unei acțiuni care constituie amenințare la adresa securității naționale.

Curtea a constatat că dispozițiile criticate nu instituie reguli clare pentru a oferi cetățenilor o indicație adecvată cu privire la circumstanțele și condițiile în care organele cu atribuții în domeniul securității naționale sunt împuternicite să recurgă la măsura supravegherii tehnice.

Având în vedere caracterul intruziv al măsurilor de supraveghere tehnică, Curtea a reținut că este obligatoriu ca aceasta să se realizeze într-un cadru normativ clar, precis și previzibil, atât pentru persoana supusă acestei măsuri, cât și pentru organele de urmărire penală și pentru instanțele de judecată. În mod contrar, s-ar ajunge la posibilitatea încălcării într-un mod aleatoriu/abuziv a drepturilor fundamentale, esențiale într-un stat de drept, privind viața intimă, familială și privată și secretul corespondenței.

Așadar, temeiul legal în baza căruia au fost emise mandatele de siguranță națională a fost declarat neconstituțional.

Se pune problema în ce măsură aceste interceptări ale convorbirilor telefonice dispuse pe baza unor mandate de siguranță națională mai pot fi avute în vedere în soluționarea cauzei.

Este adevărat că prin încheierea judecătorului de cameră preliminară s-a constatat legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală, implicit și a interceptărilor telefonice.

Însă, decizia Curții Constituționale a fost pronunțată după camera preliminară, în cursul judecării cauzei, iar prin Decizia nr.802/5.12.2017 a Curții Constituționale s-a statuat că o verificare a loialității/legalității administrării probelor, din această perspectivă este admisă și în cursul judecării. Altfel spus, probele menținute ca legale de judecătorul de cameră preliminară pot face obiectul unor noi verificări de legalitate în cursul judecării (paragraf 29 din Decizie).

Ca atare, *interceptările convorbirilor telefonice au fost realizate de SRI în baza unor mandate de siguranță națională emise în temeiul unor dispoziții legale neconstituționale și privesc infracțiuni care nu reprezintă o amenințare la adresa securității naționale.*

Din acest motiv instanța de fond nu le-a avut în vedere la soluționarea cauzei.

Pe de altă parte, admitând că se va aprecia în sens contrar, în sensul că odată verificate în camera preliminară rămân câştigate cauzei, cele 5 interceptări ale convorbirilor telefonice realizate de SRI pe baza unor mandate de siguranță națională care privesc infracțiuni care nu reprezintă o amenințare la adresa securității naționale – nu dovedesc ceea ce susține parchetul, existența unei înțelegeri între Mazăre Radu Ștefan și Morgenstern Avraham referitoare la faptul că societatea Shapir Structures SRL urma să câștige licitația.

Astfel, convorbirea din **19.07.2011** dintre Mazăre Radu Ștefan și Făgădău Decebal nu se referă la Campusul social Henri Coandă, ci la Complexul Baba Novac – locuințe pentru tineri, proiect în care era implicată și Societatea Shapir Structures SRL - reprezentată de Morgenstern Avraham.

În acest sens au precizat inculpații Mazăre Radu Ștefan, Morgenstern Avraham, martorul Făgădău Decebal, dar și procurorul în cuprinsul rechizitoriului, anume că discuția se referă la un alt proiect imobiliar.

La dosar a fost depusă autorizația de construcție nr.1002 din 19.07.2011 emisă de Primăria Constanța conform căruia se autorizează executarea lucrărilor de construire pentru modificare proiect construire ansamblu de locuințe ieftine pentru tineri, organizare de șantier și racorduri utilități – etapa VIII blocurile 9, 10 și 11 P + 9 ET în ansamblu Baba Novac program municipal de construire locuințe ieftine.

Așadar, despre această autorizație de construcție se făcea vorbire în interceptarea dintre Mazăre Radu Ștefan și Făgădău Decebal.

Conform actului adițional nr.3 la protocolul de înțelegere nr.154 989 din 22.10.2008 modificat prin actul adițional nr.124 306/21.08.2009 și nr.148 003/26.10.2010 (depus la dosar) încheiat între Primăria Constanța și S.C. Shapir Structures SRL, S.C. Shapir Structures SRL a preluat de la S.C. Metal Intertrade SRL toate drepturile și obligațiile în legătură cu execuția și finalizarea lucrărilor aferente blocului de locuințe BN9 și cu vânzarea apartamentelor situate în blocul de locuințe BN9 din cadrul etapei VIII a proiectului Construire locuințe ieftine pentru tineri Baba Novac.

Aceasta confirmă declarațiile inculpaților în sensul că S.C. Shapir Structures SRL a preluat o parte din proiectul Baba Novac și avea nevoie de autorizația emisă de primărie.

Din convorbirile din **18.10.2011** și **2.11.2011** dintre Mazăre Radu Ștefan și Morgenstern Avraham reiese că aceștia stabilesc o întâlnire pentru ziua următoare – 19.10.2011, respectiv 3.11.2011.

În ceea ce privește convorbirea telefonică din data de 13.12.2011 dintre Starosta Julien și un bărbat, nu prezintă relevanță pentru că a avut loc după derularea procedurii de licitație, iar acuzația se referă la efectuarea de demersuri de către primarul Mazăre Radu Ștefan în vederea câștigării licitației de către S.C. Shapir Structures SRL în condiții favorabile. Așadar, convorbirea se referă la momente ulterioare derulării licitației, ceea ce excede acuzației.

Infracțiunea de luare de mită constă în fapta funcționarului care, direct sau indirect, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase sau nu o respinge în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri.

Actul pentru a cărui îndeplinire, neîndeplinire etc. funcționarul pretinde, primește etc. bani sau foloase trebuie să facă parte din sfera atribuțiilor de serviciu ale acestuia, adică să fie un act privitor la îndatoririle sale de serviciu.

În speță, inculpatul Mazăre Radu Ștefan nu a îndeplinit niciun act privitor la îndatoririle sale de serviciu în legătură cu licitația privind Campusul social Henri Coandă.

Astfel, ideea construirii campusului social destinat persoanelor defavorizate nu a aparținut inculpatului Mazăre Radu Ștefan ci martorului Stan Gabriel – viceprimar al Primăriei Constanța în perioada 2004 – 2016, astfel cum a rezultat din depozițiile martorului și ale inculpatului Mazăre Radu Ștefan.

RAEDPP Constanța – instituția care a organizat licitația privind construirea Campusului social Henri Coandă se afla în subordinea Consiliului Local Constanța, iar nu a Primăriei Constanța, cum greșit a reținut parchetul. În acest sens sunt declarațiile martorului Stan Gabriel, inculpatului Mazăre Radu Ștefan.

Licitatia privind Campusul social Henri Coandă în urma căruia a fost declarată câștigătoare S.C. Shapir Structures SRL al cărui administrator era inculpatul Morgenstern Avraham – a fost organizată și derulată exclusiv de RAEDPP Constanța – Regia Autonomă Exploatarea Domeniului Public și Privat – aflată în subordinea Consiliului Local Constanța.

Comisia de licitație a fost desemnată de directorul general al RAEDPP – Radu Babuș și a avut următoarea componență : Tudorache Gheorghe, Carmen Lăcrămioara Bobe, Cristescu Liliana, Isabela Culea, Mumin Elena, Podac Mirela, Casian Cristina – toți făcând parte din RAEDPP Constanța, iar nu din Primăria Constanța.

Pe lângă comisia de licitație au fost desemnați și 3 experți – Marica Ion, Borali Veaveghiul și Mutalap Ghiulnihal, la cererea RAEDPP, prin dispoziția primarului Mazăre Radu Ștefan.

Însă, competența exclusivă a analizării, verificării și aprobării ofertelor aparține numai comisiei de licitație din cadrul RAEDPP, după cum martorii au relatat.

Toți membrii comisiei de licitație, inclusiv experții desemnați pe lângă comisie au declarat în cursul cercetării judecătorești că inculpatul Mazăre Radu Ștefan nu a avut nicio implicare în derularea procedurii de licitație, iar pe Morgenstern Avraham nu îl cunosc.

Susținerea parchetului, în sensul că S.C. Shapir Structures SRL cunoștea despre faptul că va fi organizată o licitație pentru construirea Campusului social Henri Coandă înainte ca această informație să fie accesibilă publicului, prin publicarea în SEAP – 27.08.2011 este reală, dar nu are nicio semnificație penală.

S-a reținut că odată cu adoptarea Hotărârii Consiliului Local nr.65 din 31.03.2011 de aprobare a programului campusului social s-a decis și instalarea în parcul Primăriei Constanța, pe domeniul public pentru o perioadă de 6 luni a trei unități modulare de prezentare și echipare a acestora, ce urmau să fie construite în cadrul proiectului.

Inculpatul Mazăre Radu Ștefan a precizat că aceste modele de locuințe modulare împreună cu proiectul ce urma să fie derulat a fost promovat în mass-media încă din aprilie 2011. În acest sens, a făcut un apel public la toți

constructorii inclusiv la Shapir Structures (care finalizase anterior proiectul pentru tineri Baba Novac) să se înscrie la viitoarea licitație pentru construirea Campusului Henri Coandă.

În același sens a declarat și martorul Frățilă Constantin – administrator al Societății COM CM SA anume că inculpatul Mazăre Radu Ștefan, cu ocazia întâlnirilor ce le avea cu constructorii complexului pentru tineri Baba Novac, i-a anunțat că urmează să se deruleze și proiectul Henri Coandă și i-a rugat să se înscrie la licitație.

Așadar, mai mulți constructori, nu numai Shapir Structures SRL, știau despre proiectul Henri Coandă și licitația ce urma să se deruleze încă din martie – aprilie 2011, așa cum rezultă din probe.

De asemenea, toate hotărârile Consiliului local privind Campusul social Henri Coandă ce au precedat licitația au fost adoptate de către consilierii din Consiliul Local Constanța pe baza rapoartelor întocmite de direcțiile de specialitate și a avizelor favorabile ale comisiilor din cadrul primăriei. Inculpatul Mazăre Radu Ștefan nu a făcut parte din niciuna dintre acestea.

În consecință, pentru aceste motive, instanța de fond a dispus achitarea inculpatului Mazăre Radu Ștefan sub aspectul infracțiunii de luare de mită și, corelativ, a inculpatului Morgenstern Avraham sub aspectul infracțiunii de dare de mită.

Ca și în cazul inculpatului Mazăre Radu Ștefan, existența dubiului cu privire la titlul cu care inculpatul Morgenstern Avraham a transferat suma de 250.000 euro, are drept consecință lipsa unuia dintre elementele constitutive ale infracțiunii de dare de mită și nu poate decât să profite inculpatului Morgenstern Avraham (*in dubio pro reo*).

III. Cu privire la inculpatul Mazăre Alexandru s-a reținut de acuzare că l-a ajutat pe inculpatul Mazăre Radu Ștefan pentru ca acesta, în calitate de primar al municipiului Constanța să primească în anul 2011 suma de 175.000 euro în schimbul efectuării de demersuri atât în cadrul atribuțiilor de serviciu, cât și contrare acestor atribuții, în vederea câștigării licitației organizate de RAEDPP Constanța pentru construirea de locuințe modulare în cadrul Campusului social Henri Coandă de către Societatea Shapir Structures SRL, în condiții favorabile acestei societăți. Ajutorul a constat în punerea la dispoziție a contului său personal din Israel pentru a primi o parte din banii dați drept mită.

Inculpatul Mazăre Alexandru a declarat că nu a cunoscut aspecte legate de Campusul social Henri Coandă, de hotărârile de consiliu local adoptate cu ocazia derulării proiectului respectiv. În perioada 1998 – 2011 a locuit împreună cu martora Gavrilă Emanuela, fiind concubini. La cererea acesteia, au deschis în Israel un cont bancar întrucât martora dorea să-și transfere o parte din economiile din România. Anterior, martora a avut o înțelegere cu Schwartzberg Emilian (cu care se cunoștea din anul 1998) în sensul că banii proveniți din afacerile proprii, pe care martora îi remitea acestuia să îi transfere în contul bancar din Israel. Astfel, periodic Gavrilă Emanuela i-a dat bani (proveniți din afacerile derulate) numitului Schwartzberg Emilian în România iar acesta îi transfera în contul din Israel.

În anul 2011 s-a deplasat împreună cu Gavrilă Emanuela în Israel pentru închiderea contului bancar.

Închiderea contului s-a realizat la cererea martorei Gavrilă Emanuela și la momentul respectiv a aflat de la martoră că a fost realizat un transfer bancar în contul lor comun din Israel de societatea lui Schwartzberg Emilian.

De asemenea, la momentul închiderii contului din Israel a aflat de la Gavrilă Emanuela de transferul sumei de 40.000 euro făcut de societatea lui Schwartzberg Emilian.

Titlul transferului bancar de la societatea lui Schwartzberg Emilian în contul său și a lui Gavrilă Emanuela a fost acela de „fee”, titlatură folosită de bancă și în alte transferuri bancare efectuate de la firma lui Schwartzberg Emilian către alte persoane: Mihaela Rădulescu, Stelian Tănase.

Mazăre Alexandru a mai precizat că, după deschiderea contului în Israel, i-a transmis datele de identificare numelui Schwartzberg Emilian.

Martora Gavrilă Emanuela a confirmat relatarea inculpatului Mazăre Alexandru. Datorită unor experiențe negative avute cu băncile Bankcoop și Banca Turco Română care au dat faliment, în anul 2005 s-a deplasat împreună cu Mazăre Alexandru în Israel pentru a-și deschide un cont bancar în euro, după ce în prealabil s-a consultat cu Schwartzberg Elan, pe care-l cunoștea din anul 1997. În România, martora îi remitea bani lui Elan Schwartzberg, iar acesta când ajungea în Israel făcea depunerile bancare, astfel că în perioada 2005 – 2011 a fost depus în contul bancar din Israel aproximativ suma de 300.000 euro în tranșe de câte 20.000 euro – 50.000 euro. Martora a precizat că banii remiși lui Elan Schwartzberg proveneau din afacerile sale derulate în România, dar și din banii familiei sale.

Împreună cu Elan Schwartzberg și Mihai Mazăre au stabilit să realizeze investiții imobiliare cu banii proveniți din contul bancar din Israel. Martora a arătat că nu îl cunoaște pe Morgenstern Avraham și nu a auzit de firma Shapir Structures SRL.

Suma de 300.000 euro din contul bancar din Israel i-a folosit pentru investiții imobiliare, mai precis pentru achiziționarea unui teren în America de Sud – Brazilia, achiziționat împreună cu Mihai Mazăre, Elan Schwartzberg și Mazăre Radu Ștefan și realizarea unei investiții în Madagascar, prin construirea unui complex de bungalouri.

Martora Gavrilă Emanuela a precizat că Mazăre Alexandru nu a avut absolut nicio legătură cu banii din contul bancar din Israel. Elan Schwartzberg locuia și derula afaceri în România, martora îi remitea periodic sume de bani cuprinse între 10.000 euro – 50.000 euro, acesta îi cheltuia în România, iar când ajungea în Israel contravaloarea banilor pe care-i dăduse îi depunea în contul bancar din Israel deschis pe numele său și Mazăre Alexandru.

După închiderea contului bancar din Israel în anul 2011, ca de obicei, Elan Schwartzberg a completat ordin de plată pentru plata sumei de 40.000 euro, dar pentru că închisese contul, i-a cerut lui Elan Schwartzberg, să vireze banii în contul lui Mazăre Mihai, ceea ce s-a și întâmplat.

Martora Gavrilă Emanuela a relatat încă din faza urmăririi penale că alimentarea contului bancar din Israel s-a făcut de Elan Schwartzberg căruia îi dădea banii în numerar în România – sume cuprinse între 20.000 euro și 30.000 euro, periodic, în perioada 2005-2011. Îi remitea banii lui Elan Schwartzberg întrucât contul bancar era în Israel, acesta avea procură să depună banii în contul

comun (ce-l avea cu Mazăre Alexandru) și se deplasa frecvent în Israel. În anul 2011 i-a transferat toți banii lui Mazăre Mihai. Banii depuși de Elan Schwartzberg în contul său bancar din Israel, comun cu Mazăre Alexandru proveneau din afacerile personale derulate și din veniturile familiei.

Martorul Mazăre Mihai a declarat că suma de 40.000 euro virată în contul său reprezenta suma de bani care trebuia să ajungă în contul bancar al martorei Gavrilă Emanuela. Aceasta i-a remis banii lui Elan Schwartzberg în România, urmând să-i alimenteze contul martorei din Israel cum de altfel a procedat și cu alte sume de bani anterioare.

Au mai existat plăți făcute anterior în același cont din Israel, sume aparținând Emanuelei Gavrilă care erau înmânate lui Elan Schwartzberg, acesta alimentând contul din Israel. Întrucât la finalul anului 2011 Gavrilă Emanuela și-a închis contul din Israel, înainte ca Elan Schwartzberg să realizeze ultima plată, banii au fost virati în contul său din Israel.

În continuare, martorul a precizat că relația sa cu Elan Schwartzberg datează din 1996, fiind colaborator, prieten al acestuia. În anul 1999 Elan Schwartzberg a încheiat o tranzacție pe piața media internațional din care a obținut 19 milioane de dolari în urma vânzării firmei de publicitate media. În anul 2003, împreună cu Elan Schwartzberg și Mazăre Radu Ștefan au încheiat o convenție pentru derularea unor afaceri, respectiv identificarea unor oportunități atractive pentru investiții. În același an și-au deschis fiecare câte un cont la Israel Discount Bank. În conturile respective Elan Schwartzberg vira sume de bani, urmând ca la momentul identificării unei afaceri să folosească banii respectivi.

Mazăre Alexandru nu a cunoscut înțelegerile dintre martor, Mazăre Radu Ștefan și Elan Schwartzberg; de asemenea nu a cunoscut nimic în legătură cu operațiunile derulate, fiind „doar trecut” pe cont datorită relației pe care o avea la momentul respectiv cu Gavrilă Emanuela.

Instanța de fond a reținut că nu există nicio probă în susținerea acușării, ci numai simple deducții, supoziții, prezumții ce nu pot fundamenta o hotărâre de condamnare.

Niciunul dintre martorii sau inculpații audiați atât în cursul urmăririi penale, cât și al cercetării judecătorești, nu au indicat că inculpatul Mazăre Alexandru a cunoscut vreun aspect legat de licitația organizată de RAEDPP.

De asemenea, nu au relatat despre vreo implicare a inculpatului Mazăre Alexandru în desfășurarea licitației.

La dosar nu există nicio interceptare a vreunei convorbiri telefonice dintre Mazăre Alexandru și inculpați sau dintre Mazăre Alexandru și alte persoane care să ateste că Mazăre Alexandru l-a ajutat pe Mazăre Radu Ștefan „să încaseze o parte din mită”.

De asemenea, instanța de fond a arătat că și martorului Mazăre Mihai i s-a transferat în contul bancar deschis la Israel Discount Bank de către Melici Management – societate aparținând lui Emilian Schwartzberg suma de 40.000 euro, ceea ce înseamnă că situația de fapt este aceeași cu cea a inculpatului Mazăre Alexandru. Însă, Parchetul a formulat acușarea de complicitate la luare de mită numai în ceea ce-l privește pe Mazăre Alexandru, deși situațiile sunt identice.

În ceea ce privește transferurile bancare, instanța a făcut anumite precizări.

Potrivit documentelor bancare din Israel, astfel cum și Parchetul a reținut, contul bancar din Israel a fost deschis pe numele lui Mazăre Alexandru și a lui Gavrilă Emanuela, cu care inculpatul avea o relație la momentul respectiv.

Așadar, era un cont bancar comun al celor doi - Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela.

Conform extrasului de cont al Melici Management – Liechtenstein, cont deschis la LGT Bank Liechtenstein LTD – la data de 13.09.2011 în soldul creditor al contului era evidențiată suma de 135.580,32 euro din care suma de 135.000 euro provenea din lichidarea unui depozit.

Din această sumă de 135.580,32 euro se efectuează o plată valutară externă în sumă de 95.000 euro către beneficiar Mazăre Radu Ștefan, cont deschis la Israel Discount Bank, Netanya, Israel cu explicația „fees” și o plată valutară externă în sumă de 40.000 euro către beneficiar Mazăre Alexandru, cont deschis la Israel Discount Bank, Netanya, Israel cu explicația „fees”.

Conform extrasului de cont al Melici Management – Liechtenstein, la data de 7.12.2011 în soldul creditor al contului era evidențiată suma de 50.420,75 euro din care suma de 50.000 euro provenind din lichidarea unui cont de depozit.

Din această sumă, societatea efectuează o plată valutară externă la data de 7.12.2011 în sumă de 40.000 euro către beneficiar Mazăre Alexandru, cont deschis la Israel Discount Bank cu explicația „fees”, plată ce nu a putut fi operată deoarece contul beneficiarului figura închis potrivit evidențelor Israel Discount Bank, astfel că plătitorul Melici Management notifică către bancă redirectionarea sumei în data de 18.12.2011 către beneficiarul Mazăre Mihai.

Însăși experta desemnată de Direcția Națională Anticorupție a menționat în raportul de expertiză contabilă judiciară efectuat în cursul urmăririi penale că la începutul zilei de 13.09.2011 contul societății Melici Management avea soldul inițial de 580,62 euro la care se adaugă suma de 135.000 euro provenită din depozite constituite anterior de societate, fiind debitat cu sumele de 95.000 euro, respectiv 40.000 euro cu explicația „fees”.

De asemenea, la începutul zilei de 7.12.2011 soldul contului Societății Melici Management era de 420,75 euro la care se adaugă suma de 50.000 euro provenită din depozite constituite anterior de societate fiind debitat cu suma de 40.000 euro cu explicația „fees”.

Cu alte cuvinte, la data de 13.09.2011, Societatea Melici Management avea în contul bancar din Liechtenstein, cont deschis la LGT Bank Liechtenstein LTD suma totală de 135.580,68 euro, iar la data de 7.12.2011 în același cont bancar avea suma totală de 50.420,75 euro.

Din acest cont bancar, la data de 13.09.2011 Melici Management transferă în contul lui Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela, deschis în Israel suma de 40.000 euro, iar la data de 7.12.2011 aceeași societate transferă (redirecționează) suma de 40.000 euro în contul bancar aparținând lui Mazăre Mihai, cont deschis la aceeași bancă din Israel.

Ca atare, doar suma de 40.000 euro este transferată de Melici Management în contul comun bancar a lui Mazăre Alexandru și Gavrilă

Emanuela pentru că cealaltă sumă de 40.000 euro a fost redirecționată de Melici Management în contul bancar lui Mazăre Mihai.

Însă, cu privire la contul bancar aparținând lui Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela din Israel, în care Melici Management a transferat suma de 40.000 euro, atât martorii Gavrilă Emanuela, Mazăre Mihai, cât și inculpatul Mazăre Alexandru au explicat că banii proveneau din afacerile martorei Gavrilă Emanuela și a familiei sale derulate în România, remiși de martora lui Elan Schwartzenberg și depuși de acesta din urmă în contul bancar din Israel, comun al inculpatului Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela.

Contul bancar a fost activ în perioada 2005-2011, fiind alimentat cu suma totală de 300.000 euro în modalitatea descrisă.

Susținerea Parchetului, în sensul că martora Gavrilă Emanuela nu a oferit o proveniență credibilă a banilor, că nu a putut dovedi existența acestor sume nu a fost reținută de către instanța de fond întrucât incumbă acuzării să facă dovada contrară, să infirme declarațiile martorilor dovedite și cu înscrisuri.

În consecință, întrucât nu există nicio probă (martori, interceptări ale convorbirilor telefonice, înscrisuri) din care să rezulte că Mazăre Alexandru a fost implicat în vreun fel, a cunoscut aspectele de fapt referitoare la licitația organizată de RAEDPP privind Campusul social Henri Coandă, instanța de fond a reținut că se impune achitarea inculpatului Mazăre Alexandru sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la luare de mită.

Simplul fapt că Mazăre Alexandru este fratele inculpatului Mazăre Radu Ștefan – primar al municipiului Constanța la acea dată este insuficient pentru reținerea infracțiunii, cu atât mai mult cu cât licitația nici nu a fost organizată de Primăria Constanța, ci de RAEDPP.

Nu rezultă din nicio probă că Mazăre Alexandru și-a pus contul personal deschis în Israel la dispoziția fratelui său - Mazăre Radu Ștefan, așa cum susține Parchetul.

În primul rând, contul bancar – deschis la Israel Discount Bank, Sucursala 156, Netanya, Israel IBAN – IL 28011156000005969133 – în euro este comun pe numele lui Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela, după cum chiar acuzarea a menționat în rechizitoriu.

La data de 13.09.2011, societatea Melici Management avea în contul bancar suma totală de 135.580,68 euro, din care suma de 135.000 euro provenea din depozite constituite anterior de societate, astfel cum a arătat și experta desemnată de D.N.A.

Din acest disponibil bănesc, la 13.09.2011, S.C. Melici Management transferă în contul comun al lui Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela 40.000 euro cu explicația „fee”.

Prin urmare, nu se poate dovedi că suma de 40.000 euro provenea de la Shapir Structures SRL, atâta vreme cât expertiza a menționat că, la momentul transferului bancar, soldul societății era de 580,62 euro și 135.000 euro provenită din depozite constituite anterior de societate.

Cât privește transferul bancar din 7.12.2011 al S.C. Melici Management în sumă de 40.000 euro, acesta s-a realizat în fapt către Mazăre Mihai, iar nu către Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela pentru că aceștia deja își închiseseră contul bancar. De aceea, cel de-al doilea transfer bancar, cel din

7.12.2011 (iar nu din 6.12.2011 cum greșit a reținut Parchetul) nu poate fi reținut inculpatului Mazăre Alexandru întrucât banii au ajuns în contul bancar deschis la aceeași bancă, aparținând lui Mazăre Mihai, iar martorul nu face obiectul prezentei cauze.

IV. Cu privire la faptele de fals în declarații reținute în sarcina inculpaților Mazăre Radu Ștefan și Mazăre Alexandru:

În urma probelor administrate, constând în documente bancare, declarații ale inculpaților Mazăre Radu Ștefan, Mazăre Alexandru, Mazăre Mihai, Gavrilă Emanuela, au rezultat următoarele :

În declarația de avere depusă la data de 23.05.2011 completată și depusă în calitate de primar al municipiului Constanța, Mazăre Radu Ștefan nu a indicat existența contului său personal deschis la Israel Discount Bank și nici a disponibilului bănesc existent în acest cont.

De asemenea, în declarațiile de avere depuse la data de 11.05.2012, respectiv la 29.06.2012, completate și depuse în calitate de primar al municipiului Constanța, Mazăre Radu Ștefan nu a menționat suma de 95.000 euro transferată de Melici Management.

În declarația de avere depusă la data de 25.05.2011, completată și depusă în calitate de senator, Mazăre Alexandru nu a indicat existența contului său personal (și al martorei Emanuela Gavrilă) deschis la Israel Discount Bank și nici a disponibilului existent în acest cont.

De asemenea, în declarațiile de avere depuse la data de 30.05.2012 (completată la data de 29.05.2012) respectiv la 18.12.2012 completate și depuse în calitate de senator, Mazăre Alexandru nu a indicat suma de 40.000 euro (iar nu de 80.000 euro cum se reține în acuzare) transferată de la Melici Management.

Ambii inculpați și-au deschis personal conturile bancare în Israel, după cum au declarat, depozitiile acestora fiind confirmate de Mazăre Mihai, Gavrilă Emanuela și documentele bancare.

Astfel, este obligatorie consemnarea în declarația de avere a tuturor conturilor, inclusiv a celor deținute în străinătate, dacă valoarea însumată a acestora depășește suma de 5.000 euro.

Apărările inculpaților, în sensul că nu au fost încunoștințați de bancă cu privire la transferurile bancare în conturile din Israel nu au putut fi reținute de instanța de fond.

Întrucât nu au consemnat în declarațiile de avere conturile deschise în Israel și soldul acestora, inculpații Mazăre Alexandru și Mazăre Radu Ștefan au săvârșit infracțiunea de fals în declarații în forma continuată astfel încât instanța de fond a dispus condamnarea acestora pentru această infracțiune (ulterior schimbării încadrării juridice a faptelor inculpaților din trei infracțiuni de fals în declarații prevăzute de art.28 din Legea nr.176/2010 raportat la art.326 Cod penal cu aplicarea art.38 alin.1 Cod penal în infracțiunea de fals în declarații prevăzută de art.292 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal și art.5 Cod penal întrucât au săvârșit la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții, acțiuni care prezintă fiecare în parte conținutul aceleiași infracțiuni).

Pentru inculpații Mazăre Radu Ștefan și Mazăre Alexandru, s-a reținut că legea penală mai favorabilă este legea veche, iar, în conformitate cu dispozițiile

art.72 Cod penal, la stabilirea pedepsei au fost avute în vedere gradul de pericol social al faptelor săvârșite, persoana inculpaților, necunoscuți cu antecedente penale, împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, timpul scurs de la data faptelor – 6 ani, astfel încât s-a aplicat celor doi inculpați câte o amendă penală în cuantum de câte 5.000 lei.

B. JUDECATA ÎN APEL

Împotriva sentinței penale nr. 398 din data de 28 iunie 2018, pronunțată de Secția Penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție în dosarul nr. 1409/1/2016, în termen legal, au formulat apel Ministerul Public– Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și inculpații Mazăre Radu Ștefan și Mazăre Alexandru.

Cauza a fost înregistrată la 09 ianuarie 2019 pe rolul Completului de 5 Judecători, sub nr. 105/1/2019, primind, urmare repartizării aleatorii, prim termen de judecată la 18 februarie 2019.

La termenul din 18 februarie 2019, a fost admisă cererea de amânare a judecării cauzei în vederea angajării unui apărător ales, formulată de apelantul-intimat Mazăre Alexandru.

La termenul din 18 martie 2019, urmare dezbaterilor asupra probelor, instanța de apel a admis, în parte, cererea de probatorii formulată de Ministerul Public Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție constând în reaudierea martorilor *Michael Ioan, Marica Ion, Radu Babuș, Mumin Elena, Boralı Veaveghiul, Mutalap Ghiulnihal, Radu Brihan, Starosta Julien, Skandaladis Theodoros și Gioxas Antonios*, respingând cererea privind reaudierea martorilor *Tudorache Nicolae Gheorghe, Ali Nurhan, Culea Isabela Silvia, Bobe Lăcrămioara și Frigioiu Marcela-Mariana*.

De asemenea, a încuviințat proba testimonială formulată de apelantul-intimat Mazăre Radu Ștefan constând în audierea martorei *Enache Marcela* și s-a luat act de poziția exprimată de apelantul inculpat *Mazăre Alexandru* de a uza de dreptul la tăcere, de poziția apelantului intimat *Mazăre Radu Ștefan*, exprimată prin intermediul apărătorului ales, în sensul că nu dorește să dea declarații și de poziția intimatului inculpat *Morgernstern Avraham*, exprimată prin intermediul apărătorului ales, în sensul că nu dorește să dea declarație în fața instanței de apel.

La termenul din 15 aprilie 2019, au fost audiați martorii *Mumin Elena și Babuș Radu*.

La termenul din 20 mai 2019, au fost audiați martorii *Marica Ion, Ghiulnihal Mutalap, Hagi Michael Ioan și Brihan Radu*.

La termenul din 10 iunie 2019, au fost audiați martorii *Boralı Veaveghiul, Gioxas Antonios, Enache Marcela* și a fost prorogată pronunțarea asupra cererii formulate de apărătorul ales al apelantului - inculpat Mazăre Radu Ștefan, vizând principiul specialității prevăzut de art. 74 din Legea nr. 302/2004, precum și cu privire la cererea de disjungere a cauzei.

La termenul din 24 iunie 2019, în considerarea principiului specialității consacrat de legislațiile naționale ale statelor implicate în procedura extrădării, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători a sesizat Ministerul Justiției în vederea

formulării solicitării către autoritățile din Republica Madagascar referitoare la obținerea consimțământului pentru judecarea persoanei extrădate Mazăre Radu Ștefan pentru săvârșirea unei infracțiuni de luare de mită, prevăzută de art. 289 alin.1 Cod penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 6 și 7 din Legea nr. 78/2000 și a dispozițiilor art. 5 alin. 1 Cod penal și a trei infracțiuni de fals în declarații, prevăzute de art. 28 din Legea nr. 176/2010 raportat la art. 326 Cod penal, toate în concurs real prevăzut de art. 38 alin. 1 Cod penal.

La termenul din 18 septembrie 2019, având în vedere lipsa răspunsului autorităților judiciare străine, cauza a fost amânată, dispunându-se, totodată, reluarea procedurii cu martorii Starosta Julien și Skandalidis Theodoros, după obținerea relațiilor de la autoritatea judiciară a statului Madagascar.

La termenul din 16 octombrie 2019, față de lipsa răspunsului autorităților judiciare străine, cauza a fost amânată.

La termenul din 13 noiembrie 2019, având în vedere că, din motive obiective, compunerea completului a suferit modificări pentru termenul din data de 13 noiembrie 2019, în vederea respectării principiului continuității completului de judecată, cauza a fost amânată.

La termenul din 09 decembrie 2019, Înalta Curte a constatat că este necesar ca autoritățile competente din Republica Madagascar să precizeze, *în mod explicit, dacă răspunsul astfel transmis are sau nu semnificația unui consimțământ* la judecarea inculpatului Mazăre Radu Ștefan pentru săvârșirea infracțiunilor ce fac obiectul cauzei astfel încât s-a solicitat a se comunica dacă răspunsul transmis la solicitarea autorităților române, la data de 18.10.2019, are sau nu semnificația unui consimțământ la judecarea inculpatului Mazăre Radu Ștefan pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită, prev. de art. 289 alin.1 Cod penal cu aplicarea art. 6 și 7 din Legea nr. 78/2000 și art. 5 Cod penal și a trei infracțiuni de fals în declarații, prev. de art. 28 din Legea nr.176/2010 rap. la art. 326 Cod penal, toate în concurs real prev. de art. 38 alin.1 Cod penal, iar, în caz negativ, s-a solicitat autorităților malgășe o poziție explicită cu privire la cererea autorităților române, în sensul acordării consimțământului sau respingerii cererii, dat fiind caracterul absolut necesar al unui răspuns neechivoc sub acest aspect.

De asemenea, cu majoritate, s-a dispus suspendarea judecării cauzei până la soluționarea cauzei preliminare înregistrate pe rolul CJUE sub nr. C-811/19.

Prin încheierea din 04 ianuarie 2022, având în vedere că motivul care a condus la suspendarea cauzei a încetat, a fost repusă cauza pe rol, stabilindu-se termen pentru judecarea cauzei la data de 17 ianuarie 2022.

La termenul din data de 17 ianuarie 2022, s-a dispus amânarea cauzei în vederea continuării cercetării judecătorești cu audierea martorilor Starosta Julien și Skandalidis Theodoros, astfel cum a fost încuviințată prin încheierea de ședință din data de 18 martie 2019.

1. Sinteza motivelor de apel

1.1. Ministerul Public– Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție a criticat sentința apelată, sub aspectul laturii penale, pentru greșita achitare a inculpaților MAZĂRE RADU ȘTEFAN și MORGENSTERN AVRAHAM sub aspectul infracțiunii de luare/dare de mită, greșita achitare a inculpatului MAZĂRE ALEXANDRU sub

aspectul infracțiunii de complicitate la luare de mită, greșita individualizare a pedepselor aplicate inculpaților MAZĂRE RADU ȘTEFAN și MAZĂRE ALEXANDRU pentru săvârșirea infracțiunii de fals în declarații, iar sub aspectul laturii civile a avut în vedere greșita ridicare a măsurii asigurătorii a sechestrelor instituite prin ordonanțele din data de 28.03.2016 și din 11.04.2014 asupra bunurilor mobile și imobile ale inculpaților Mazăre Alexandru și Mazăre Radu Ștefan și asupra sumelor de 18.550 euro și 114 dolari USA ridicate de la inculpatul Mazăre Radu Ștefan cu ocazia percheziției domiciliare.

Astfel, a solicitat în temeiul dispozițiilor art. 421 pct. 2 lit. a) Cod de procedură penală, admiterea apelului și pe cale de consecință:

- desființarea în parte a sentinței penale nr. 398 din 28 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție Secția Penală în dosarul nr. 1409/1/2016 și rejudecând, condamnarea inculpaților Mazăre Radu Ștefan și Morgenstern Avraham pentru săvârșirea infracțiunii de luare/dare de mită, prev. de art. 289 alin. 1 din Codul penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 6 și 7 din Legea nr. 78/2000/art.255 alin.1 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.6 din Legea nr.78/2000 și a dispozițiilor art.5 Cod penal și a dispozițiilor art. 5 alin. 1 Cod penal și a inculpatului Mazăre Alexandru sub aspectul infracțiunii de complicitate la luare de mită prev. de art.26 raportat la art.254 alin.1 Cod penal din 1969, cu aplicarea dispozițiilor art.6 și 7 din Legea nr.78/2000 și a dispozițiilor art.5 Cod penal;

- aplicarea inculpaților Mazăre Radu Ștefan și Mazăre Alexandru a unor pedepse cu închisoare pentru săvârșirea infracțiunea de fals în declarații prev. de art.292 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal din 1969 și art.5 Cod penal;

- aplicarea pentru toți inculpații a unor pedepse orientate spre maximul special prevăzut de lege și dispunerea executării lor în regim de privare de libertate;

- în baza dispozițiilor art.65 alin.(1) cu raportare la art. 66 alin.(1) lit. a), b) din Codul penal aplicarea pedepselor accesorii și complementare față de inculpații Mazăre Radu Ștefan, Morgenstern Avraham și Mazăre Alexandru;

- obligarea inculpaților la plata cheltuielilor judiciare către stat în temeiul dispozițiilor art. 398 raportat la art. 272 alin. (1) din Codul de procedură penală.

1.2. Apelantul intimat inculpat Mazăre Radu Ștefan, prin apărător ales, a criticat sentința apelată sub aspectul condamnării sale la pedeapsa amenzii penale în cuantum de 5.000 lei pentru săvârșirea infracțiunii de fals în declarații în formă continuată prevăzută de art. 292 din Codul penal anterior cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal anterior și art. 5 din Codul penal.

Astfel, a solicitat admiterea apelului și achitarea sa, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul de procedură penală, apreciind că fapta nu este săvârșită cu forma de vinovăție prevăzută de legea penală.

Inculpatul Mazăre Radu Ștefan a susținut prin motivele de apel, în esență, că nu a avut nicio intenție de a săvârși infracțiunea de fals în declarații, de a denatura adevărul și, având în vedere faptul că infracțiunea de fals în declarații presupune săvârșirea faptei cu intenția directă de a denatura adevărul în scopul producerii unei consecințe juridice, faptei îi lipsește vinovăția, sub forma intenției.

Prin urmare, simpla omisiune de a menționa în formularul tipizat al declarației de avere, a unei sume de bani, nu poate conduce automat la reținerea infracțiunii de fals în declarații atâta timp cât, din ansamblul mijloacelor de probă existente la dosar, nu rezultă intenția directă de a denatura adevărul în vederea producerii unei consecințe juridice și implicit nu este identificată o consecință juridică care s-ar fi putut produce ca urmare a săvârșirii acestei infracțiuni.

1.3. Apelantul intimat inculpat Mazăre Alexandru, prin apărător ales, a criticat sentința apelată sub aspectul condamnării sale la pedeapsa amenzii penale în cuantum de 5.000 lei pentru săvârșirea infracțiunii de fals în declarații în formă continuată prevăzută de art. 292 din Codul penal din 1969, cu aplicarea art. 41 alin. (2) din Codul penal din 1969.

Astfel, a solicitat admiterea apelului, desființarea în parte a sentinței apelate și, rejudecând, să se dispună achitarea sa, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul de procedură penală, pentru inexistența intenției privind infracțiunea de fals în declarații.

Inculpatul Mazăre Alexandru a susținut prin motivele de apel, în esență, că acel cont comun având ca titular real pe martora Gavrilă Emanuela și ca titular formal pe inculpatul Mazăre Alexandru, nu i-a aparținut niciodată, iar conținutul acestui cont nu i-a fost cunoscut și nici nu a fost utilizat de către acesta.

În consecință, cele trei omisiuni din cursul anului 2011, respectiv 2012 din declarația de avere a acestuia depusă în calitate de senator în Parlamentul României privind existența contului comun al martorei Gavrilă Emanuela și al inculpatului Mazăre Alexandru din Israel și disponibilul acestuia, sunt săvârșite fără intenție, întrucât declarația/omisiunea din perspectiva inculpatului Mazăre Alexandru nu este "necorespunzătoare adevărului" astfel încât se impune achitarea, infracțiunea de fals în declarații putând fi săvârșită numai cu vinovăție sub forma intenției directe.

2. Analiza criticilor formulate

Aspecte preliminare

A. Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 judecători, în majoritate, la data de 9 decembrie 2019 a constatat că se impune suspendarea judecării prezentei cauze până la soluționarea de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a cauzei înregistrate sub nr. C-811/19, având ca obiect sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare formulată în dosarul nr. 790/1/2019 al Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul de 5 judecători.

Înalta Curte, Completul de 5 Judecători, a observat că pe rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene este înregistrată sub nr. C-811/19 o cauză cu obiect asemănător celei pendente, respectiv infracțiuni de corupție, iar hotărârea preliminară ce urmează a fi pronunțată, în procedură accelerată, de către instanța Uniunii vizează interpretarea unor norme de drept comunitar incidente și în prezenta cauză.

Astfel, prin cererea preliminară înregistrată sub nr. C-811/19, s-a solicitat Curții de Justiție a Uniunii Europene să se pronunțe, printre altele, dacă art. 19 alin. 1 din Tratatul privind Uniunea Europeană, art. 325 alin. 1 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, art. 4 din Directiva UE nr. 2017/1371 a

Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal, trebuie interpretate în sensul că se opun adoptării unei decizii de către un organ exterior puterii judecătorești, Curtea Constituțională a României, care să soluționeze o excepție procesuală care ar viza o eventuală nelegală compunere a completurilor de judecată în raport de principiul specializării judecătorilor la Înalta Curte de Casație și Justiție (neprevăzut de Constituție) și să oblige o instanță de judecată să trimită cauzele aflate în calea de atac a apelului spre rejudecare, în primul ciclu procesual la aceeași instanță.

Problematica ce a stat la baza acestei sesizări a fost generată de pronunțarea Deciziei nr. 417/03.07.2019 a Curții Constituționale (publicată în M.Of nr. 825/10.10.2019) și este similară celei ridicate în speța de față, de vreme ce aceasta din urmă are ca obiect, printre altele, judecarea unor infracțiuni de corupție prevăzute de Legea nr. 78/2000, iar elemente cum ar fi durata procedurilor, riscul prescripției răspunderii penale și analiza legalității procedurilor în primă instanță impun interpretarea dreptului Uniunii.

Or, prin decizia anterioară a instanței constituționale s-a constatat existența unui conflict juridic de natură constituțională între Parlament, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, generat de neconstituirea de către instanța supremă a completurilor de judecată specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 78/2000, contrar celor prevăzute de art. 29 alin. 1 din Legea nr.78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr 161/2003. Totodată, s-a statuat că urmează a fi rejudecate cauzele înregistrate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și soluționate de aceasta în primă instanță anterior Hotărârii Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 14 din 23 ianuarie 2019, în măsura în care nu au devenit definitive, în condițiile art. 421 pct.2 lit. b) din Codul de procedură penală, de completurile specializate alcătuite potrivit art. 29 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 161/2003.

Decizia autorității constituționale este obligatorie în toate cauzele pendinte ce au ca obiect infracțiuni prevăzute de Legea nr. 78/2000, astfel că interpretarea ce urmează a fi dată dreptului comunitar în contextul prezentat este aplicabilă, la rândul său, în toate aceste cauze.

Prin urmare, luând în considerare dispozițiile art. 148 alin. 2 din Constituție, imperativul aplicării prioritare a dreptului Uniunii Europene reclamă, în speță, evitarea pronunțării unei hotărâri aflată într-o posibilă contradicție cu dreptul comunitar, astfel cum urmează să fie interpretat acesta de CJUE, în cauza nr. C-811/19.

Curtea de Justiție a subliniat, în cauza C-106/77, Amministrazione delle Finanze dello Stato și Simmenthal SA, hotărârea din 09.03.1978, că *"(...) faptul de a recunoaște o anumită eficiență juridică unor acte normative naționale care încalcă domeniul în cadrul căruia Comunitatea își exercită atribuția legislativă sau care sunt incompatibile într-un alt mod cu dispozițiile de drept comunitar, ar echivala cu negarea, în această privință, a caracterului efectiv al angajamentelor asumate în mod necondiționat și irevocabil de către statele*

membre, în temeiul tratatului, și ar pune astfel în discuție înseși fundamentele Comunității”.

În plus, în măsura în care hotărârea instanței naționale contravine dreptului comunitar, astfel cum urmează a fi interpretat ulterior prin hotărârea Curții de Justiție, și s-ar cauza, astfel, prejudicii persoanelor particulare, devine aplicabil și principiul răspunderii unui stat membru, care este *”valabil în orice ipoteză de încălcare a dreptului comunitar și oricare ar fi organul din statul membru a cărui acțiune sau omisiune a determinat încălcarea”* (cauza C-224/01, Gerhard Kobler împotriva Republicii Osterreich, hotărârea din 30.09.2003).

În considerarea acestor argumente, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători, în majoritate, a constatat că se impune suspendarea judecării prezentei cauze până la soluționarea cauzei preliminare înregistrate pe rolul CJUE, sub nr. C-811/19.

La data de 21 decembrie 2021, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Marea Cameră, a pronunțat hotărârea în cauzele conexe C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 și C-840/19, statuând astfel:

„1. Decizia 2006/928/CE a Comisiei din 13 decembrie 2006 de stabilire a unui mecanism de cooperare și de verificare a progresului realizat de România în vederea atingerii anumitor obiective de referință specifice în domeniul reformei sistemului judiciar și al luptei împotriva corupției este, atât timp cât nu a fost abrogată, obligatorie în toate elementele sale pentru România. Obiectivele de referință care figurează în anexa la aceasta urmăresc să asigure respectarea de către acest stat membru a valorii statului de drept prevăzute la articolul 2 TUE și au caracter obligatoriu pentru statul membru respectiv, în sensul că acesta din urmă este ținut să ia măsurile adecvate pentru atingerea acestor obiective, ținând seama în mod corespunzător, în temeiul principiului cooperării loiale prevăzut la articolul 4 alineatul (3) TUE, de rapoartele întocmite de Comisia Europeană pe baza deciziei respective, în special de recomandările formulate în rapoartele menționate.

2. Articolul 325 alineatul (1) TFUE coroborat cu articolul 2 din Convenția elaborată în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene, semnată la Luxemburg la 26 iulie 1995, precum și Decizia 2006/928 trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări sau unei practici naționale potrivit căreia hotărârile în materie de corupție și de fraudă în domeniul taxei pe valoarea adăugată (TVA) care nu au fost pronunțate, în primă instanță, de completuri de judecată specializate în această materie sau, în apel, de completuri de judecată ai căror membri au fost desemnați toți prin tragere la sorți sunt lovite de nulitate absolută, astfel încât cauzele de corupție și de fraudă în domeniul TVA-ului în discuție trebuie, dacă este cazul, în urma unei căi extraordinare de atac împotriva unor hotărâri definitive, să fie rejudecate în primă instanță și/sau în apel, în măsura în care aplicarea acestei reglementări sau a acestei practici naționale este de natură să creeze un risc sistemic de impunitate a faptelor ce constituie infracțiuni grave de fraudă care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii sau de corupție în general. Obligația de a se asigura că astfel de infracțiuni fac obiectul unor sancțiuni

penale care au un caracter efectiv și disuasiv nu scutește instanța de trimitere de verificarea respectării necesare a drepturilor fundamentale garantate la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, fără ca această instanță să poată aplica un standard național de protecție a drepturilor fundamentale care să implice un asemenea risc sistemic de impunitate.

3. Articolul 2 și articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, precum și Decizia 2006/928 trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări sau unei practici naționale potrivit căreia deciziile curții constituționale naționale sunt obligatorii pentru instanțele de drept comun, cu condiția ca dreptul național să garanteze independența curții constituționale menționate în special față de puterile legislativă și executivă, astfel cum este impusă de aceste dispoziții. În schimb, aceste dispoziții din Tratatul UE și decizia menționată trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale potrivit căreia orice nerespectare a deciziilor curții constituționale naționale de către judecătorii naționali de drept comun este de natură să angajeze răspunderea lor disciplinară.

4. Principiul supremației dreptului Uniunii trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări sau unei practici naționale potrivit căreia instanțele naționale de drept comun sunt ținute de deciziile curții constituționale naționale și nu pot, din acest motiv și cu riscul săvârșirii unei abateri disciplinare, să lase neaplicată din oficiu jurisprudența rezultată din deciziile menționate, chiar dacă ele consideră, în lumina unei hotărâri a Curții, că această jurisprudență este contrară articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, articolului 325 alineatul (1) TFUE sau Deciziei 2006/928.”

Constatând incidența în cauză a hotărârii CJUE, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători, va expune sintetic motivele pentru care va lăsa neaplicată Decizia nr. 417/2019 din 3 iulie 2019 a Curții Constituționale, având în vedere că inculpații nu au mai susținut oral, cu ocazia dezbaterilor, motivul de apel vizând trimiterea cauzei spre rejudecare.

Preliminar, se notează că prezenta cauză are ca obiect o acuzație în materie penală vizând infracțiuni de corupție la nivel înalt, inculpatul Mazăre Alexandru fiind senator la data la care se reține săvârșirea faptelor.

Or, Curtea, reunită în Marea Cameră, a confirmat jurisprudența sa rezultată din hotărârea pronunțată în cauzele conexe C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19, potrivit căreia MCV este obligatoriu în toate elementele sale pentru România, actele adoptate înainte de aderare de instituțiile Uniunii fiind obligatorii de la data aderării sale. Aceasta este situația Deciziei 2006/928, care este obligatorie în toate elementele sale pentru România atât timp cât nu a fost abrogată. Obiectivele de referință care urmăresc să asigure respectarea statului de drept au de asemenea caracter obligatoriu, România fiind ținută să ia măsurile adecvate pentru atingerea acestor obiective, ținând seama de recomandările formulate în rapoartele întocmite de Comisie.

Curtea a amintit că, chiar dacă normele care guvernează organizarea justiției în statele membre, în special cea referitoare la compunerea completurilor de judecată în materie de fraudă și de corupție, intră, de principiu, în competența statelor respective, acestea sunt totuși ținute să respecte obligațiile care decurg pentru ele din dreptul Uniunii.

Printre astfel de obligații figurează combaterea oricărei activități ilegale, care cuprinde infracțiunile de corupție care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii prin măsuri disuasive și efective, obligația menționată ***fîind completată pentru statul român de obligația care rezultă din Decizia 2006/928, de a lupta în mod efectiv împotriva corupției și în special a corupției la nivel înalt.***

În considerarea obligației ce incumbă instanței naționale de a lăsa neaplicate dispozițiile interne care împiedică aplicarea unor sancțiuni efective și disuasive, obligație consacrată în jurisprudența CJUE și reamintită în decizia antemenționată, Înalta Curte constată că, aplicarea Deciziei nr. 417/2019 din 3 iulie 2019 a Curții Constituționale ar avea drept consecință rejudecarea în primă instanță a cauzei de față, iar o astfel de rejudecare are în mod inevitabil ca efect prelungirea duratei procedurilor penale aferente. Or, pe lângă faptul că România s-a angajat să reducă durata procedurii pentru cauzele de corupție, Curtea de Justiție a reamintit că, ținând seama de obligațiile specifice care îi incumbă României în temeiul Deciziei 2006/928, ***reglementarea și practica naționale în această materie nu pot avea drept consecință prelungirea duratei anchetelor privind infracțiunile de corupție sau slăbirea în orice alt mod a luptei împotriva corupției (par. 197 din decizie).***

Pe de altă parte, în raport de reperele de interpretare a dreptului Uniunii necesare pentru soluționarea litigiului principal oferite de instanța de contencios european menționate la paragrafele 200-202, aplicarea deciziei Curții Constituționale, prin acțiunea conjugată cu normele naționale de prescripție, este de natură a împiedica sancționarea, în mod efectiv și disuasiv, a persoanelor care ocupă cele mai importante poziții în statul român și care au fost condamnate pentru săvârșirea, în exercitarea funcțiilor lor, a unor fapte de fraudă gravă și/sau de corupție gravă. Având un impact direct și generalizat asupra cauzelor soluționate de Înalta Curte și impunând o rejudecare a cauzelor de fraudă și/sau de corupție în discuție, decizia menționată are ca efect imediat și inevitabil prelungirea duratei procedurilor penale aferente.

Or, reluarea ciclurilor procesuale dată fiind complexitatea cauzelor și durata considerabilă de timp a procedurii până la pronunțarea unei hotărâri definitive, face aproape inevitabil ca prin această prelungire să se depășească termenele de prescripție aplicabile, riscul de impunitate devenind în acest fel sistemic față de categoria de persoane menționată. Prin urmare, ***riscul de impunitate ar deveni sistemic pentru această categorie de persoane și ar repune în discuție obiectivul combaterii corupției la nivel înalt (par. 200-202 din decizie).***

În altă ordine de idei, CJUE a statuat că obligația de a se asigura că astfel de infracțiuni fac obiectul unor sancțiuni penale care au caracter efectiv și disuasiv nu scutește instanța națională de verificarea respectării drepturilor fundamentale garantate la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, fără ca această instanță să poată aplica un standard național de protecție a drepturilor fundamentale care să implice un asemenea risc sistemic de impunitate. Or, ***cerințele care decurg din acest articol nu împiedică o eventuală neaplicare a jurisprudenței Curții Constituționale referitoare la***

specializarea și la compunerea completurilor de judecată în materie de corupție (a se vedea par. 205-209 din decizie).

Astfel, cerința specializării care rezultă din Decizia nr. 417/2019 a Curții Constituționale a fost considerată ca îndeplinită prin simpla adoptare a unui act formal precum hotărârea din 23 ianuarie 2019 a Colegiului de conducere, împrejurare care nu face decât să confirme că judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție care au făcut parte din completurile de judecată în materie de corupție înainte de adoptarea acestei hotărâri erau specializați în această materie. Ca urmare, deși Curtea Constituțională a statuat că practica Înaltei Curți de Casație și Justiție referitoare la specializarea completurilor de judecată în materie de corupție nu era conformă cu dispozițiile naționale aplicabile, această practică nu era viciată de o încălcare vădită a unei norme fundamentale a sistemului judiciar din România de natură să pună în discuție caracterul de instanță „constituită în prealabil prin lege” al completurilor de judecată în materie de corupție ale Înaltei Curți de Casație și Justiție.

De altfel, constituirea unor complete specializate la nivelul Înaltei Curți apare ca fiind o chestiune pur formală în considerarea specializării judecătorilor din cadrul Secției penale a instanței supreme, relevante în această privință fiind chiar considerentele Deciziei nr. 417/2019 a Curții Constituționale dintre care cităm exemplificativ paragraful 147: „*Faptul că toți judecătorii sunt specializați nu înseamnă decât că alegerea componentei completurilor specializate se va face dintre toți aceștia.*”

În fine, în ce privește principiul supremației dreptului comunitar, Curtea a stabilit în jurisprudența sa că instituirea prin Tratatul CEE a unei ordini juridice proprii, acceptată de statele membre pe bază de reciprocitate, are drept corolar imposibilitatea statelor menționate de a face să prevaleze, împotriva acestei ordini juridice, o măsură unilaterală ulterioară sau de a opune dreptului născut din Tratatul CEE norme de drept național, ***indiferent de natura acestora***, existând altfel riscul ca acest drept să își piardă caracterul comunitar și ca fundamentul juridic al Comunității înseși să fie pus în discuție. Curtea a considerat astfel că, deși a fost încheiat sub forma unui acord internațional, Tratatul CEE constituie carta constituțională a unei comunități de drept, iar caracteristicile esențiale ale ordinii juridice comunitare astfel constituite sunt în special supremația acesteia în raport cu dreptul statelor membre și efectul direct al unei întregi serii de dispoziții aplicabile statelor membre și resortisanților lor.

Curtea a adăugat că, întrucât articolul 4 alineatul (2) TUE prevede că Uniunea respectă egalitatea statelor membre în raport cu tratatele, aceasta nu poate respecta o astfel de egalitate decât dacă statele membre se află, în temeiul principiului supremației dreptului Uniunii, în imposibilitatea de a face să prevaleze, împotriva ordinii juridice a Uniunii, o măsură unilaterală, indiferent de natura acesteia. În acest context, Curtea a arătat că, în exercitarea competenței sale exclusive de a furniza interpretarea definitivă a dreptului Uniunii, acesteia îi revine sarcina de a preciza întinderea principiului supremației dreptului Uniunii în raport cu dispozițiile relevante ale acestui drept, întinderea menționată neputând depinde nici de interpretarea unor dispoziții ale dreptului național, nici de interpretarea unor dispoziții de drept al Uniunii reținută de o instanță națională, care nu corespund interpretării Curții.

Potrivit Curții, efectele asociate principiului supremației dreptului Uniunii se impun tuturor organelor unui stat membru, fără ca dispozițiile interne, **inclusiv de ordin constituțional**, să poată împiedica acest lucru. Instanțele naționale sunt ținute să lase neaplicată, din oficiu, orice reglementare sau practică națională contrară unei dispoziții de drept al Uniunii care are efect direct, **fără a trebui să solicite sau să aștepte eliminarea prealabilă a acestei reglementări sau practici naționale pe cale legislativă sau prin orice alt procedeu constituțional** (par. 245-252 din decizia amintită).

Ca atare, în aplicarea hotărârii pronunțate de Curtea Europeană de Justiție, Marea Cameră, la data de 21 decembrie 2021, în cauzele conexe C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 și C-840/19, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători, va lăsa neaplicată Decizia nr. 417/2019 din 3 iulie 2019 a Curții Constituționale, aplicarea standardului instituit prin decizia ultim menționată, relativ la noțiunea de instanță constituită potrivit legii, fiind de natură a genera un risc sistemic de impunitate a faptelor ce constituie infracțiuni grave de fraudă care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii sau de corupție în general, cu încălcarea dispozițiilor menționate de CJUE care prevăd sancțiuni efective și disuasive pentru combaterea infracțiunilor de această natură, în condițiile în care viciul constat nu este de natură să afecteze dreptul la un proces echitabil potrivit standardelor europene.

B. În referire la legalitatea, loialitatea probelor, precizăm următoarele:

Apelantul Ministerul Public a apreciat că în mod greșit a dispus instanța de fond **excluderea interceptărilor convorbirilor telefonice realizate de SRI** în baza unor mandate de siguranță națională, deoarece au fost emise în temeiul unor dispoziții legale neconstituționale și privesc infracțiuni care nu reprezintă o amenințare la adresa securității naționale.

Se invocă, în scris, că în cauză nu este incidentă decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale, pentru următoarele considerente: Legalitatea unei probe înseamnă că aceasta este prevăzută de lege sau interzisă de lege, proba însemnând elemente de fapt (art.97 alin.1 Cod procedură penală), iar procedeu probator este modalitatea prin care se obține un mijloc de probă, ceea ce, la rândul său, înseamnă stabilirea faptelor sau împrejurărilor ce constituie probe. Între probe, mijloace de probă și procedeu probator există o legătură, principiul legalității administrării probelor fiind regula potrivit căreia în procesul penal trebuie administrate probe cu respectarea dispozițiilor legale, prin mijloace de probă prevăzute de lege. În cauză, mandatele de supraveghere tehnică au fost emise de judecătorul competent de la Înalta Curte de Casație și Justiție, având competența de a aprecia, la acel moment, în concret, temeinicia și legalitatea solicitării ce i s-a adresat. În susținerea orală a motivelor de apel, Parchetul a indicat și deciziile Curții Constituționale nr. 91/2018 și nr. 802/2017.

În cauză au fost respectate dispozițiile Codului de procedură penală, în forma în vigoare la momentul înregistrării convorbirilor telefonice, respectiv Capitolul V din Codul de procedură penală care reglementează condițiile și cazurile de interceptare și înregistrare a convorbirilor sau comunicărilor efectuate prin telefon sau prin orice mijloc electronic de comunicare, iar în

momentul în care s-a realizat supravegherea tehnică de către SRI textul art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală nu era declarat neconstituțional.

Sanțiunea excluderii acestor convorbiri în sensul înlăturării acestora ar trebui să intervină numai în situația în care ele au fost obținute în mod nelegal în condițiile prevăzute de art.102 din Codul de procedură penală; or, aceste interceptări nu au fost obținute prin încălcarea principiului nelegalității ori neloialității.

Pe de altă parte, potrivit doctrinei de specialitate nu orice încălcare a unei prevederi legale atrage în mod automat excluderea probei administrate nelegal, ci doar acelea care reprezintă o încălcare substanțială și semnificativă, dacă prin aceasta se aduce atingere caracterului echitabil al procesului penal prin vătămarea drepturilor părților ori ale subiecților procesuali principali, vătămare care să nu poate fi înlăturată altfel decât prin excluderea probei ori dacă această vătămare ar ridica un dubiu serios cu privire la fiabilitatea probei.

Tot literatura de specialitate a subliniat că nu trebuie să se dispună excluderea automată a probelor, ci este necesar să se analizeze dacă încălcarea are caracter substanțial și semnificativ și dacă aceasta, în împrejurările concrete ale cauzei, face ca menținerea mijlocului de probă astfel administrat să aducă atingere caracterului echitabil al procesului penal în ansamblu.

Ministerul Public a apreciat că în cauză nu sunt întrunite nici cerințele nulității și nici cerințele excluderii, deoarece interceptările nu au fost administrate cu încălcarea principiului neloialității.

Administrarea unei probe constând în interceptarea unor convorbiri telefonice sau în mediul ambiental cu încălcarea dispozițiilor legale nu conduce, *de plano*, la încălcarea dispozițiilor art.6 din Convenție

Având în vedere aceste argumente, se apreciază că în mod greșit a procedat instanța de fond la excluderea interceptărilor convorbirilor telefonice realizate de SRI în cauză.

Pe de altă parte, *apărarea* a invocat că, potrivit deciziei nr. 91/2018, prin care a fost declarat ca neconstituțional temeiul legal în baza căruia au fost emise mandatele de siguranță națională utilizate în prezenta cauză, sancțiunea care se impune este nulitatea absolută a mandatelor. În considerentele deciziei Curții Constituționale se face referire inclusiv la faptele de corupție, astfel că prima instanță, în mod corect, a dispus neluarea în considerare a acestora, cu raportare și la decizia nr.302/2017 care permite instanței, ca după finalizarea procedurii de cameră preliminară, să analizeze legalitatea acestora.

Așadar, apărarea a opinat că prima instanță a procedat în mod corect la excluderea interceptărilor din dosar. Cu toate acestea, fiind folosite în acuzare, apărarea a înțeles să facă referire și la conținutul efectiv al unora dintre acestea.

Înalta Curte, Completul de 5 judecători, reține următoarele:

Prin decizia Curții Constituționale nr.51/2016 s-a constatat că sintagma "ori de alte organe specializate ale statului" din cuprinsul dispozițiilor [art. 142](#) alin. (1) din Codul de procedură penală este neconstituțională, forma anterioară a textului prevăzând că procurorul pune în executare supravegherea tehnică ori poate dispune ca aceasta să fie efectuată de organul de cercetare penală sau de lucrători specializați din cadrul poliției ori de alte organe specializate ale statului. Din considerentele deciziei a rezultat că actele

îndeplinite de organele prevăzute la art. 142 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală reprezintă procedee probatorii care stau la baza procesului-verbal de consemnare a activității de supraveghere tehnică, ce constituie un mijloc de probă. Organele care pot participa la realizarea acestora sunt numai organele de urmărire penală (par.34) și nicio reglementare din legislația națională în vigoare, cu excepția dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, nu conține vreo normă care să consacre expres competența unui alt organ al statului, în afara organelor de urmărire penală, de a efectua interceptări, respectiv de a pune în executare un mandat de supraveghere tehnică (par.47).

Reiterând considerentele expuse prin deciziile nr. 51 din 16 februarie 2016 și nr. 302 din 4 mai 2017 prin care a constatat că soluțiile legislative care reglementau competența altor organe specializate ale statului de a pune în executare mandatul de supraveghere tehnică și eliminarea din categoria nulităților absolute a nerespectării dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală contraveneau dispozițiilor art. 1 alin. (3) privind statul de drept și alin. (5) în componenta sa de calitate a legilor, respectiv ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept și alin. (5) privind principiul legalității și art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, instanța de contencios constituțional a concluzionat că *în cauzele pendinte revine Înaltei Curți de Casație și Justiție și celorlalte instanțe judecătorești, precum și Ministerului Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și unităților subordonate să verifice în ce măsură s-a produs o încălcare a dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, și să dispună măsurile legale corespunzătoare (par.211 din DECIZIA nr. 26 din 16 ianuarie 2019 asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parlamentul României, Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești).*

Înalta Curte, Completul de 5 judecători, făcând referiri concrete la temeiul legal avut în vedere la emiterea mandatelor de siguranță națională, reține, cu referire la mandatul din data de 25.03.2011 și la cele două mandate din data de 23.09.2011, că temeiul de drept pentru care au fost emise a fost reprezentat de dispozițiile art. 3 lit. e) și f) din Legea nr. 51/1991, acest din urmă articol fiind declarat neconstituțional.

Referitor la valoarea probatorie a datelor obținute în urma punerii în executare a mandatului de securitate națională și a posibilității folosirii acestora în procesul penal, Înalta Curte, Completul de 5 judecători reține că prin decizia nr. 91/2018, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile Codului de procedură penală au o finalitate diferită de cea a Legii nr. 51/1991, fapt care subliniază caracterul preponderent extra procesual penal al activităților reglementate de această lege, act normativ al cărui domeniu de reglementare îl constituie cunoașterea, prevenirea și înlăturarea amenințărilor interne și externe ce pot aduce atingere securității naționale. Ulterior, prin decizia nr. 802/2018, Curtea Constituțională a arătat că scopul în care sunt utilizate activitățile întreprinse în domeniul securității naționale este diferit de cel al activităților

procesual penale, primele se axează pe cunoașterea, prevenirea și înlăturarea amenințărilor interne sau externe cu scopul realizării securității naționale, iar celelalte au ca scop tragerea la răspundere penală a persoanelor care au săvârșit infracțiuni.

În consecință, Curtea Constituțională a concluzionat că dispozițiile Legii nr.51/1991 nu conferă datelor obținute în urma desfășurării activităților autorizate în baza unui mandat de securitate națională calitatea de probe în procesul penal.

Concluzia a fost întărită ulterior prin decizia nr. 55/2020 a Curții Constituționale, unde în contextul analizei de constituționalitate a dispozițiilor art.139 alin.(3) Cod procedură penală, instanța de contencios constituțional a arătat că lipsa unei proceduri clare și efective care să permită analiza legalității a unui mijloc de probă și a procedurii prin care aceasta a fost obținută determină neconstituționalitatea includerii în categoria mijloacelor de probă în procesul penal a unor asemenea date sau informații. Or, în ceea ce privește înregistrările rezultate ca urmare a desfășurării unor activități specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale omului, realizate în baza Legii nr.51/1991 privind securitatea națională, calitatea de magistrat a celui care dispune și supraveghează înregistrările nu implică ipso facto legalitatea și conformitatea acestora cu art. 8 din Convenție (CEDO), iar legiuitorul nu a reglementat o procedură specifică aplicabilă în cazul contestării legalității acestora, astfel încât prin reglementarea posibilității conferirii calității de mijloc de probă acestor înregistrări legiuitorul a legiferat fără a respecta cerințele de claritate și previzibilitate.

În raport cu toate aceste aspecte, Înalta Curte, Completul de 5 judecători constată întemeiate susținerile primei instanțe în cauză și reține că înregistrările rezultate în urma punerii în executare a mandatelor emise de Înalta Curte de Casație și Justiție nu au valoarea unor probe în procesul penal și nu pot fi avute în vedere la pronunțarea hotărârii în prezenta cauză.

Pe de altă parte, Înalta Curte, Completul de 5 judecători reține că aplicabilitatea deciziilor instanței de contencios constituțional ce conduc la concluzia imposibilității folosirii înregistrărilor în procesul penal nu exclude analiza celor expres **invocate în apărare**, pe fondul acestora – urmând a se face cuvenitele aprecieri în acest sens.

C. Examinând hotărârea atacată prin prisma motivelor de apel invocate, cât și din oficiu, conform art. 417 C.proc.pen. cu referire la art. 420 C.proc.pen., instanța de apel constată, prioritar, incidența unor cazuri care împiedică exercitarea acțiunii penale în cauză, prevăzute de art. 16 C.proc.pen.

Astfel,

Privitor la situația inculpatului **MORGENSTERN AVRAHAM sunt incidente prevederile art. 16 lit. f C.proc.pen., respectiv a intervenit prescripția răspunderii penale.**

MORGENSTERN AVRAHAM a fost trimis în judecată sub aspectul săvârșirii infracțiunii de dare de mită, prev. de art. 255 alin. 1 din vechiul Cod

penal, cu aplicarea art. 6 din Legea nr. 78/2000 și a dispozițiilor art. 5 alin. 1 din noul Cod penal.

Fapta de dare de mită imputată inculpatului Morgenstern Avraham s-ar fi realizat cu intenție directă, acesta știind că în schimbul dării sumei de 175.000 de euro îi va fi facilitată câștigarea licitației în cauză. De asemenea, ar fi cunoscut faptul că inculpatul Mazăre Radu Ștefan, în calitatea sa de primar, avea un ascendent asupra subordonaților săi, în raport de atribuțiile sale de serviciu și prin acțiunile sale ilicite îi va favoriza câștigarea licitației.

În concret, în baza contractului de prestări servicii nr.29/16.01.2009 și a facturii nr. 2011030 din 11.08.2011, la data de **16.08.2011** Societatea Shapir Structures SRL, reprezentată de Morgenstern Avraham, plătește firmei Larton Consultants LTD suma de 250.000 euro reprezentând servicii de consultanță tehnică.

Așadar, suma de 175.000 de euro a plecat din contul societății Shapir Structures S.R.L. la data de 16.08.2011 cu justificarea de onorariu de succes (success fee) pentru proiectul ”Construcții montaj inclusiv a serviciului de proiectare – PT,PAC,DDE – aferent obiectivului de investiții Construire unități locative modulare în Municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – Campus social Henri Coandă – str. Ștefănița Vodă pentru Zona I” și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea ofertei pentru acest proiect.

La datele de 13.09.2011 și 06.12.2011 suma de 175.000 de euro a intrat în conturile personale ale fraților Mazăre (la data de 13.09.2011 suma de 95.000 de euro în contul lui Mazăre Radu Ștefan și suma de 40.000 de euro în contul lui Mazăre Alexandru, iar la data de 6.12.2011 suma de 40.000 de euro a fost transferată către contul lui Mazăre Alexandru însă, întrucât acest cont fusese închis în luna octombrie 2011, suma a fost redirecționată către contul lui Mazăre Mihai, cel de-al treilea frate).

Așadar, sub aspect temporal infracțiunea de dare de mită s-a consumat la data de 16.08.2011 chiar dacă mita în integralitatea ei ar fi fost ulterior remisă/luată în mai multe tranșe:

- în contul personal al lui Mazăre Radu Ștefan deschis la Israel Discount Bank, Sucursala 156, Netanya, Israel, suma de 95.000 euro la data de 13.09.2011;
- în contul personal al lui Mazăre Alexandru deschis la Israel Discount Bank, Sucursala 156, Netanya, Israel, suma de 40.000 euro în 13.09.2011;
- tot în contul personal al lui Mazăre Alexandru deschis la Israel Discount Bank, Sucursala 156, Netanya, Israel, Melici Management Inc. a mai transferat suma de 40.000 euro în data de 06.12.2011.

Potrivit prevederilor art. 255 alin. 1 din vechiul Cod penal - *Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, în modurile și scopurile arătate în [art. 254](#), se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.*

În ceea ce privește termenul de prescripție a răspunderii penale, potrivit Vechiului Codul Penal, **lege penală mai favorabilă în cauză**, conf. art. 122 lit. d C.pen. acesta este de 5 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depășește 5 ani; iar potrivit

art. 124 C.pen. - *Prescripția înlătură răspunderea penală oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție prevăzut în art. 122 este depășit cu încă jumătate.*

Calculul aritmetic corespunzător conduce la concluzia că față de inculpatul MORGENSTERN AVRAHAM sunt incidente prevederile art. 16 lit. f C.proc.pen., respectiv a intervenit prescripția răspunderii penale.

Este adevărat însă că, potrivit art. 18 C.proc.pen., inculpatul a solicitat continuarea procesului penal, subiect asupra căruia se va insista în continuare.

Privitor la situația inculpatului **MAZĂRE RADU ȘTEFAN** sunt incidente prevederile **art. 16 lit. e C.proc.pen. – în teza privitoare la ”lipsește o altă condiție prevăzută de lege necesară pentru punerea în mișcare a acțiunii penale”**

În esență, inculpatul Mazăre Radu Ștefan a formulat o cerere de încetare a procesului penal, având în vedere corespondența purtată cu autoritățile din Madagascar, motivat de faptul că inculpatul Mazăre Radu Ștefan a fost extrădat din respectiva țară în România, însă nu și pentru faptele ce fac obiectul prezentei cauze, solicitând să se aibă în vedere inclusiv ultimul răspuns din 15 iulie 2020, comunicat Înaltei Curți de Casație și Justiție de către Ministerul de Justiție din România la data de 03 decembrie 2020, prin care autoritățile malgășe precizează expres că Ministerul Justiției din acest stat nu poate extinde consimțământul în vederea judecării inculpatului Mazăre Radu Ștefan și pentru faptele ce fac obiectul prezentului dosar.

Având în vedere răspunsul autorităților malgășe, precum și faptul că pentru continuarea judecării în prezentul dosar trebuie respectat **principiul specialității, reglementat de art. 74 din Legea nr. 302/2004**, precum și faptul că în momentul de față nu sunt îndeplinite cele două excepții care înlătură aplicabilitatea acestui principiu, respectiv statul de extrădare își dă acordul și pentru judecarea în alte cauze, (or răspunsul explicit din 15 iulie afirmă că statul malgaș nu își dă acordul), sau trecerea unui termen de 45 de zile în care partea interesată poate să părăsească teritoriul țării, și nu îl părăsește, doar în acest mod putându-se acoperi principiul specialității, nefiind în prezent în fața acestor excepții, inculpatul a considerat că există un impediment la judecată iar în conformitate cu dispozițiile art. 396 alin. 6 din Codul de procedură penală rap. la art. 16 alin. 1 lit. e) din Codul de procedură penală se solicită încetarea procesului penal, aflându-ne sub imperiul principiului specialității.

Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 judecători, în majoritate, apreciază întemeiată solicitarea, urmând a se face cuvenitele precizări:

Cooperarea judiciară internațională în materie penală reprezintă un proces de colaborare între autoritățile judiciare ale statelor, care se desfășoară de regulă în baza unor norme juridice existente atât la nivel național, cât și internațional, cu scopul principal de a combate infracționalitatea transfrontalieră.

Când cooperarea are loc pe plan internațional cu state non-membre UE, relațiile se desfășoară în baza convențiilor internaționale, tratatelor multilaterale sau bilaterale ori în virtutea curtoaziei internaționale, pe cale diplomatică.

Ca în orice domeniu al dreptului, regăsim și în procedura cooperării judiciare internaționale, atât principii generale, care reprezintă ideile fundamentale ale materiei, cât și principii specifice, aplicabile doar unor instituții juridice.

Principiul specialității se întâlnește în procedura extrădării, în materia mandatului european de arestare și în domeniul transferării persoanelor condamnate în străinătate.

Principiul este prevăzut în mod expres într-o serie de documente internaționale, precum și în Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară în materie penală, fiind cunoscut pe plan internațional sub denumirea de „the speciality rule”, „the principle of speciality” sau „doctrine of speciality”.

În dreptul intern, cu incidență directă în cauză, principiul se regăsește reglementat în art. 74 din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, care preia în mare parte dispozițiile art. 14 din Convenția europeană de extrădare. Conform art. 74 din Legea nr. 302/2004: *(1) Persoana predată ca efect al extrădării nu va fi nici urmărită, nici judecată, nici deținută în vederea executării unei pedepse, nici supusă oricărei alte restricții a libertății sale individuale, pentru orice fapt anterior predării, altul decât cel care a motivat extrădarea, în afară de cazurile când:*

a) statul care a predat-o consimte; în acest scop, autoritățile române competente vor transmite statului solicitat o cerere însoțită de actele prevăzute la art. 36 alin. (2) și de un proces-verbal în care se consemnează declarațiile persoanei extrădate;

b) având posibilitatea să o facă, persoana extrădată nu a părăsit, în termen de 45 de zile de la liberarea sa definitivă, teritoriul României, ori dacă a revenit în România după ce a părăsit teritoriul statului român.

Așadar, principiul specialității reprezintă, în esență, un obstacol sau impediment care limitează competențele statului emitent al unei cereri de extrădare să urmărească, să judece, să condamne la pedeapsa închisorii ori să supună persoana predată unei măsuri restrictive de libertate, pentru fapte anterioare emiterii cererii de extrădare, dacă acestea nu au făcut obiectul cererii de extrădare.

Condițiile prevăzute de dispozițiile art. 74 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, pentru incidența acestui principiu în cauză, sunt întrunite, în mod cumulativ:

a) Există situația premisă cerută de textul legal, adică este vorba despre o „persoană predată ca efect al extrădării”, respectiv inculpatul Mazăre Radu Ștefan, în privința căruia statul malgaș a admis cererea de extrădare formulată de statul solicitant român și a fost predat acestuia din urmă.

În concret, fostul primar al Constanței a fugit, în luna decembrie 2017, din România în Madagascar, iar în mai 2019 a fost extrădat, admițându-se o cerere de extrădare formulată de statul solicitant român.

b) Pe lângă dosarul în care s-a desfășurat procedura extrădării, persoana predată să figureze într-un alt dosar/alte dosare în calitate de suspect/inculpat, indiferent de faza procesuală în care acesta se află (urmărire penală, cameră preliminară ori judecată).

În concret este de făcut trimitere la cauza pendinte.

c) Infracțiunea care face ori care a făcut obiectul dosarului să fi fost săvârșită anterior predării sale.

Infracțiunile de luare de mită și fals în declarații pentru care persoana predată este judecată în prezentul dosar nu au făcut obiectul cererii de extrădare, fiind diferite de infracțiunile care au motivat predarea.

Astfel, potrivit documentelor transmise la dosarul cauzei în data de 13 iunie 2019, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul de 5 judecători, inculpatul Mazăre Radu Ștefan a fost extrădat din Republica Madagascar la solicitarea statului român și a fost predat autorităților române la data de 20 mai 2019, în autorizația de extrădare emisă de autoritățile statului solicitat menționându-se că predarea are loc în vederea punerii în executare a mandatului de arestare preventivă numărul 1/10 ianuarie 2018 emis de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Penală, în dosarul nr. 4453/1/2015, precum și a mandatului de executare a pedepsei închisorii nr. 269/7 februarie 2019 emis de Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, în dosarul nr. 6536/2/2018.

În contextul manifestării de voință din partea inculpatului Mazăre Radu Ștefan în cauza de față, în sensul invocării regulii specialității și reținând totodată, în mod expres, că în actul de extrădare emis de autoritățile malgaze nu există mențiuni referitoare la această cauză, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin încheierea din 24 iunie 2019 a constatat necesitatea obținerii consimțământului statului malgaș în vederea judecării persoanei extrădate Mazăre Radu Ștefan și pentru prezentele infracțiuni.

În consecință, pentru ca procesul penal să poată fi finalizat în dosarul de față, organul judiciar trebuie să solicite extinderea consimțământului statului care a admis cererea de extrădare.

În acest sens, prin încheierea nr. 172/24.06.2019, ÎCCJ, în prezentul dosar, a sesizat Ministerul Justiției în vederea formulării solicitării către autoritățile din Madagascar referitoare la obținerea consimțământului pentru judecarea persoanei extrădate pentru săvârșirea unei infracțiuni de luare de mită, prevăzută de art. 289 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 6 și 7 din Legea nr. 78/2000 și a dispozițiilor art. 5 alin. (1) Cod penal și a trei infracțiuni de fals în declarații, prevăzute de art. 28 din Legea nr. 176/2010 raportat la art. 326 Cod penal, toate în concurs real prevăzut de art. 38 alin. (1) Cod penal.

Or, aparte de orice motivare aferentă, autoritățile malgaze au precizat că se poate de neechivoc că nu extind consimțământul în vederea judecării inculpatului Mazăre Radu Ștefan și pentru prezentul dosar (*corespondență purtată cu Ministerul Justiției- ultimul răspuns a fost emis la data de 15 iulie 2020 când Ministerul Justiției din Madagascar evidențiază importanța/necesitatea respectării principiului specialității, principiu care guvernează și legislația malgașă, și faptul că autoritățile din Madagascar refuză să-și dea consimțământul ca dl. Radu Mazăre Ștefan să fie judecat în alte cauze*).

Din momentul în care condițiile enumerate anterior sunt îndeplinite, persoana extrădată ”nu mai poate fi urmărită, judecată ori deținută în vederea executării unei pedepse și nici supusă vreunei alte restricții a libertății sale individuale”.

Constatăm așadar că acest principiu este stabilit sub forma unei reguli prohibitive pentru autoritățile judiciare ale statului solicitant.

Tendința la nivel european este aceea ca regula să fie văzută ca o condiție de procedibilitate și implicit o garanție procedurală, sens în care chiar Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, a analizat acest principiu în lumina art. 6 din Convenție, care reglementează dreptul la un proces echitabil.

Astfel, în cauza Zandbergs contra Letoniei (cererea nr. 71092/01) petentul s-a plâns că autoritățile judiciare din Letonia au încălcat art. 6 parag. 1 din Convenția europeană a drepturilor omului pe motiv că nu au obținut un consimțământ valid din partea Statelor Unite ale Americii pentru a fi judecat sub aspectul săvârșirii infracțiunii de omor. Sub acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut (parag. 82) că Letonia nu a încălcat art. 6 parag. 1 din Convenție, având în vedere că Statele Unite ale Americii au aprobat în mod expres extrădarea petentului pentru acuzația de omor, iar toate instanțele interne au apreciat ca fiind suficient acest consimțământ pentru ca inculpatul să fie judecat. Mai mult decât atât, Curtea de la Strasbourg a observat că autoritățile judiciare letone au clasat acuzațiile aduse petentului, de port nelegal de armă și distrugere, având în vedere că extrădarea sa nu a vizat și aceste infracțiuni.

Așadar, principiul specialității este stabilit în principal în vederea protejării drepturilor inculpatului, cu toate că în jurisprudență s-a arătat că justificarea sa are legătură și cu suveranitatea statului membru de executare.

Față de modalitatea de reglementare a principiului analizat și având în vedere jurisprudența în materie, putem conchide că regula specialității oferă o dublă garanție, pe de o parte, statelor implicate într-o formă de cooperare judiciară internațională și pe de altă parte, persoanei predate.

În consecință, procedural, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 judecători apreciază, în majoritate, fondată solicitarea inculpatului Mazăre Radu Ștefan de constatare a incidenței prevederilor art. 16 lit. e C.proc.pen. – în teza privitoare la ”lipsește o altă condiție prevăzută de lege necesară pentru punerea în mișcare a acțiunii penale” raportat la săvârșirea infracțiunilor în formula juridică menționată în cuprinsul actului de sesizare – și, pe cale de consecință, de încetare a procesului penal pentru săvârșirea unei infracțiuni de luare de mită, prevăzută de art. 289 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 6 și 7 din Legea nr. 78/2000 și a dispozițiilor art. 5 alin. (1) Cod penal și a trei infracțiuni de fals în declarații, prevăzute de art. 28 din Legea nr. 176/2010 raportat la art. 326 Cod penal, toate în concurs real prevăzut de art. 38 alin. (1) Cod penal.

D. Analizând probele administrate, atât în faza de urmărire penală, cât și în faza cercetării judecătorești întreprinse în primă instanță și în apel, în măsura strict necesară lămuririi acuzațiilor aduse celorlalți inculpați, Completul de 5 Judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție, punând accent pe probele necontestate precum și pe cele administrate nemijlocit în apel, **reține următoarele:**

Instanța de fond, în aprecierea pronunțării unei soluții de achitare a **inculpaților MAZĂRE RADU ȘTEFAN și MORGENSTERN AVRAHAM sub aspectul infracțiunii de luare/dare de mită, respectiv a inculpatului**

MAZĂRE ALEXANDRU pentru complicitate la luare de mită a avut în vedere, într-o notă rezumativă, următoarele argumente:

- plata sumei de 175.000 de euro reprezintă plata unor servicii de consultanță tehnică, conform contractului nr. 29/16.01.2009 încheiat între Shapir Structures SRL și Larton Consultants LTD;

- înscrisul la care face referire parchetul- anexa la factura nr.2011030 din 11.08.2011- nu face dovada garantării câștigării licitației. Valoarea totală a facturii a fost de 250.000 euro și a reprezentat : 175.000 euro – onorariu de succes pentru proiectul ... construcții montaj inclusiv a serviciului de proiectare PT, PAC, DDE aferent obiectivului de investiții construire unități locative ...campus social Henri Coandă și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea acestei oferte, plus servicii privind politicile de dezvoltare și coordonare pentru experți și condițiile de muncă la nivel local, inclusiv urmărirea și onorariul de management tehnic pentru angajații experți (10 persoane – august 2011) în valoare de 75.000 euro.

La dosar au fost depuse facturi emise de Larton Consultants LTD către Societatea Shapir Structures SRL în baza contractului de prestări servicii încheiat între Shapir Structures și Larton Consultants LTD, pentru servicii de consultanță tehnică și au exact aceleași mențiuni ca și anexa facturii 2011030 din 11.08.2011 considerată de parchet „un martor obiectiv” în dovedirea garantării câștigării licitației”.

- plata sumei de 250.000 euro efectuată de S.C. Shapir Structures SRL către Larton Consultants LTD a fost justificată de prestarea serviciilor menționate în anexa facturii de către Larton, pe baza contractului încheiat între cele două societăți, iar suma de 95.000 euro primită de Mazăre Radu Ștefan de la Emilian Schwartzenberg nu are legătură cu licitația Campusului social Henri Coandă, ci reprezintă restituirea unei datorii preluată de Emilian Schwartzenberg, după cum probele au confirmat.

Ca și în cazul inculpatului Mazăre Radu Ștefan, existența dubiului cu privire la titlul cu care inculpatul Morgenstern Avraham a transferat suma de 250.000 euro are drept consecință lipsa unuia dintre elementele constitutive ale infracțiunii de dare de mită și nu poate decât să profite inculpatului Morgenstern Avraham (in dubio pro reo).”

- transferul bancar între Larton Consultant și Melici Management s-a realizat în baza unor contracte economice reale și reprezintă plata unor facturi pentru servicii prestate, iar suma de 95.000 de euro virajă de Melici Management în contul lui Mazăre Radu Ștefan reprezintă restituirea unei datorii preluată de Emilian Schwartzenberg, iar sumele de 80.000 de euro transferați către contul lui Mazăre Alexandru reprezintă în realitate sume economisite de martora Gavrilă Emanuela - în consecință, nu au avut vreo legătură cu campusul Henri Coandă;

- în referire la inculpatul Mazăre Alexandru a reținut instanța de fond că nu există nicio probă: martori, interceptări ale convorbirilor telefonice, înscrisuri din care să rezulte că Mazăre Alexandru a fost implicat în vreun fel, a cunoscut aspectele de fapt referitoare la licitația organizată de RAEDPP privind Campusul social Henri Coandă. Simplul fapt că este fratele inculpatului Mazăre Radu Ștefan – primar al municipiului Constanța la acea dată este

insuficient, cu atât mai mult cu cât licitația nici nu a fost organizată de Primăria Constanța ci de RAEDPP.

Nu rezultă din nicio probă că Mazăre Alexandru și-a pus contul personal deschis în Israel la dispoziția fratelui său - Mazăre Radu Ștefan, așa cum susține parchetul.

Contul bancar – deschis la Israel Discount Bank, Sucursala 156, Netanya, Israel IBAN – IL 28011156000005969133 – în euro este comun pe numele lui Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela, după cum chiar acuzarea menționează în rechizitoriu.

La data de 13.09.2011 societatea Melici Management avea în contul bancar suma totală de 135.580,68 euro, din care suma de 135.000 euro provenea din depozite constituite anterior de societate, astfel cum arată și experta desemnată de D.N.A.. Din acest disponibil bănesc, la 13.09.2011 S.C. Melici Management transferă în contul comun al lui Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela 40.000 euro cu explicația „fee”. Prin urmare, nu se poate dovedi că suma de 40.000 euro provenea de la Shapir Structures SRL, atâta vreme cât expertiza menționează că la momentul transferului bancar soldul societății era de 580,62 euro și 135.000 euro provenită din depozite constituite anterior de societate.

Cât privește transferul bancar din 7.12.2011 al S.C. Melici Management în sumă de 40.000 euro, acesta s-a realizat în fapt către Mazăre Mihai, iar nu către Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela pentru că aceștia deja își închiseseră contul bancar”.

- din transferurile succesive de bani, pornind de la Shapir Structures către Larton, de la Larton către Melici și de la Melici către frații Mazăre, nu a rezultat că au fost folosiți aceiași bani; ”Banii sunt bunuri fungibile – pot fi înlocuite unele cu altele în executarea unei obligații – și de aceea nu se poate stabili că plata sumei de 173.012 euro s-a realizat direct din suma de 250.000 euro”;

- pe de altă parte, primarul Mazăre Radu Ștefan nu a avut atribuții în legătură cu organizarea licitației pentru atribuirea contractului de construire a complexului de locuințe Henri Coandă, deoarece: ” toate hotărârile Consiliului Local Constanța privind Campusul social Henri Coandă s-au luat pe baza unor rapoarte aprobate fie de directorul Direcției Tehnic Achiziții Marica Ion, șef Birou program locuințe – Ungureanu Valeria, șef serviciu tehnic investiții Borali Veaveghiul, consilier juridic Ene Ramona, inspector Ispas Irina, fie de directorul executiv Marcela Frigioiu al Direcției Financiare. Hotărârile Consiliului Local Constanța au fost adoptate de consilieri cu avizul favorabil al comisiilor nr.1 de studii, prognoze economico-sociale, buget finanțe și administrarea domeniului public și privat al municipiului Constanța, comisiei nr.5 a administrației publice locale, juridică, apărarea ordinii publice, a raportului direcției tehnic achiziții. Inculpatul Mazăre Radu Ștefan nu a participat la adoptarea niciunei hotărâri de consiliu, rapoarte, avize ale comisiilor din cadrul primăriei.

Este adevărat că inculpatul a realizat o expunere de motive referitoare la proiectele de hotărâri ale Consiliului local, care s-au dezbătut sau pur și simplu s-a luat act de acestea, însă hotărârile Consiliului Local Constanța nu au fost

adoptate de consilierii locali pe baza expunerii de motive a inculpatului și a rapoartelor și a avizelor favorabile ale comisiilor primăriei.

De asemenea, comisia pentru evaluarea ofertelor nu a fost desemnată de primarul Mazăre Radu Ștefan ci de directorul general al RAEDPP Constanța – Radu Babuș prin dispoziția nr.54/12.08.2011, dintre persoanele din cadrul RAEDPP, iar nu a Primăriei Constanța.

Tot RAEDPP, prin adresa nr.131599/21.09.2011 a solicitat Primăriei Constanța desemnarea unor experți pe lângă comisia de evaluare din cadrul RAEDPP, cu scopul de a sprijini activitățile de evaluare și i-a propus în acest sens pe Marica Ion – director Direcția Tehnic Achiziții, Borali Veaveghiul – șef serviciu tehnic-investiții și Mutalap Ghiulnihil – șef serviciu achiziții – toți din Primăria Constanța. Pe baza raportului RAEDPP, primarul Mazăre Radu Ștefan i-a desemnat pe cei indicați de RAEDPP, respectiv Marica Ion, Borali Veaveghiul, Mutalap Ghiulnihil.

Niciuna dintre persoanele care a făcut parte din comisia de evaluare a ofertelor sau dintre experții cooptați în comisie nu au confirmat vreo implicare a inculpatului Mazăre Radu Ștefan în derularea licitației în urma căreia S.C. Shapir Structures SRL a câștigat-o, fiind de altfel și singura participantă la licitație.”

În contrast cu aceste argumente ale instanței de fond, Înalta Curte, Completul de 5 judecători, într-o notă rezumativă, raportată la probe, reține următoarele:

În contractul nr. 29/16.01.2009 încheiat între Shapir Structures SRL și Larton Consultants LTD nu există nicio referire la posibilitatea acordării unor onorarii de succes și nu există referiri la cuantumul sau modul de calcul al unor astfel de onorarii; din analiza acestui contract rezultă că nu există nicio prevedere care să permită plata unor astfel de onorarii de succes – în consecință plata sumei de 175.000 de euro nu are nicio bază contractuală.

Din analiza facturii nr. 2011030/11.08.2011 și a anexei la această factură se constată că nu rezultă niciun element referitor la existența vreunui serviciu prestat efectiv. Astfel, nu există date referitoare la numele vreunei persoane care să fi prestat vreo activitate, nu există vreo referire la vreun raport de activitate întocmit sau la vreun proces verbal de aprobare/primire a documentației rezultate.

Teoretic, onorariul de succes devine exigibil doar în situația în care s-a atins rezultatul prevăzut de părți și reprezintă o recompensare suplimentară a prestatorului pentru serviciile prestate – or, aplicând acest principiu la situația de față, se constată că, în mod firesc, onorariul de succes ar fi trebuit plătit după câștigarea licitației de către Shapir Structures S.R.L., adică cel mai devreme în luna decembrie 2011. Analizând situația concretă, se constată că acest onorariu de succes este plătit însă în luna august 2011, înainte chiar de publicarea anunțului de organizare a licitației.

Prima instanța a invocat drept justificare pentru plata sumei de 175.000 de euro – și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea acestei oferte. Or, din punct de vedere temporal, este exclus ca, înainte de publicarea anunțului de organizare a licitației să se fi prestat servicii privind

depunerea, verificarea, controlarea sau urmărirea ofertei, orice astfel de serviciu putând fi prestat doar ulterior publicării unui anunț și a caietului de sarcini.

Dincolo de aceste argumente de factură logică, caracterul fictiv al serviciilor plătite în baza facturii nr. 2011030/11.08.2011 și a anexei la aceasta a **fost stabilit cu titlu definitiv prin sentința penală nr. 15 din data de 05.01.2017 a Tribunalului București – Secția I Penală, rămasă definitivă prin decizia Curții de Apel București – Secția I Penală nr. 1049/A/11.08.2017, dosar nr. 4516/3/2015.**

Prin sus-amintita decizie a Curții de Apel București din 11 august 2017 s-a decis condamnarea omului de afaceri Avraham Morgenstern, inculpat în prezenta cauză, la pedeapsa de 8 ani de închisoare, iar firma acestuia, SC SHAPIR STRUCTURES SRL a fost obligată să achite statului suma de 320.000 de lei. Ca acuzație penală consemnată ca fiind dovedită, s-a arătat că, în perioada 2009 - 2014, Avraham Morgenstern, în calitate de administrator al Shapir Structures, nu a înregistrat corespunzător veniturile obținute din trei contracte încheiate cu Regia Autonomă Exploatarea Domeniului Public și Privat (RAEDPP) Constanța și Confort Urban Constanța și nici facturile fiscale aferente acestor venituri, în executarea acestor contracte.

Astfel, această acuzație privește, printre altele, contractul nr. 10240/22.12.2011 încheiat între SC SHAPIR STRUCTURES SRL și Regia Autonomă Exploatarea Domeniului Public și Privat (R.A.E.D.P.P.) Constanța pentru realizarea obiectivului de investiție "Construire unități locative modulare în municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – Campus social Henri Coandă – strada Ștefăniță Vodă" al cărui obiect a constat în: a) întocmirea documentației aferentă fazelor de proiectare privind elaborarea proiectului pentru autorizația de construire inclusiv documentațiile în vederea obținerii avizelor, proiectului tehnic și detalii de execuție, în conformitate cu caietul de sarcini; b) execuția lucrărilor aferente obiectivului de investiții „Construire unități locative modulare în Municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente” - Campus social Henri Coandă.

De asemenea, prin aceeași decizie, s-a stabilit că plățile efectuate de SC Shapir Structures SRL în baza contractelor încheiate cu LARTON CONSULTANTS LTD și cu COMRAD LEASING LTD nu au la baza operațiuni reale, fiind făcute doar cu scopul diminuării bazei impozabile, având drept consecință sustragerea de la îndeplinirea obligațiilor fiscale.

În aceste condiții, s-a dispus condamnarea inculpatului Morgenstern Avraham pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 9 alin. 1 lit. c și alin. 3 din Legea nr. 241/2005 întrucât acesta, în perioada 2009-2014, în calitate de administrator al SC Shapir Structures S.R.L., a înregistrat în contabilitate cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale în sumă totală de peste 60 milioane de lei, reprezentând consultanță și asistență tehnică pretins a fi oferite de societățile Larton Consultants Ltd Cipru și Comrad Leasing Ltd Cipru, în scopul sustragerii de la plata obligațiilor fiscale către stat, producând un prejudiciu în cuantum total de 23.118.963,42 lei, compus din 14.587.916,17 lei, reprezentând taxa pe valoarea adăugată și 8.531.047,25 lei, reprezentând impozit pe profit.

Așadar, caracterul fictiv a fost cert stabilit în legătură cu toate facturile invocate și în prezenta cauză (de consemnat că inițiativa depunerii acestei note

vizând afacerile judiciare ale omului de afaceri Avraham Morgenstern, condamnarea sa pentru evaziune fiscală și consfințirea caracterului fictiv al facturilor din prezenta cauză, a parvenit chiar din partea apărării).

În concluzie, plata sumei de 175.000 de euro nu a avut la bază vreo prevedere contractuală sau vreun serviciu efectiv prestat, constituind, în realitate, o sumă destinată garantării câștigării licitației menită să ajungă, în final, în conturile fostului primar Mazăre Radu Ștefan.

Într-un alt plan de analiză, din analiza contractului de consultanță încheiat la data de 7.02.2009 între Larton Consultants LTD (prin cesionare de la Lastycon Enterprises Limited) și Melici Management, conform căruia Melici în calitate de consultant se obligă să presteze și să execute serviciile stipulate în contract, onorariul pentru consultanță urmând să-i fie achitat pentru fiecare proiect, se constată că reprezintă înțelegerea părților cu privire la anumite prestații pe care în viitor urma să le efectueze societatea Melici Management.

Dincolo de acest aspect, contractul în mod singular nu reprezintă o dovadă a prestării efective a serviciilor, în lipsa vreunei facturi și a altor documente justificative care să ateste acest lucru. În cadrul comisiei rogatorii efectuate în Cipru, autoritățile judiciare din această țară nu au identificat vreo factură. În mod cert, inexistența facturii este explicată de inexistența vreunei prestații, aspect care rezultă inclusiv din declarația inculpatului Morgenstern Avraham care a declarat că societatea Melici Management "nu a prestat nimic, rezultatul a fost zero".

În punerea în aplicare a planului infracțional, din perspectiva modului de operare, pentru a face mai dificil de stabilit traseul obiectului infracțional, participanții au încercat să fracționeze sumele de bani și să folosească cât mai multe vehicule financiare, pe numele cât mai multor persoane. Acesta este motivul pentru care suma de 175.000 de euro nu este plătită de societatea Shapir Structures SRL direct în contul primarului Mazăre Radu Ștefan, ci este transferată succesiv prin conturile mai multor societăți pentru ca, în final, să ajungă în același quantum în conturile destinatarului real și ale apropiaților săi. În același timp, apare firesc ca în realizarea transferurilor bancare să nu fie indicat motivul real infracțional pentru care sunt transferați banii - în prezenta cauză, în anexa la factura nr. 2011030/11.08.2011 s-a indicat detaliat obiectul sumei de 175.000 de euro, respectiv cel de onorariu de succes pentru licitația Henri Coandă.

În consecință, instanța de apel consemnează că instanța de fond în mod greșit a reținut că suma de 95.000 de euro virată în contul lui Mazăre Radu Ștefan reprezintă restituirea unei datorii preluată de Emilian Schwartzberg, în vreme ce sumele transferate către contul lui Mazăre Alexandru ar reprezenta sume economisite de martora Gavrilă Emanuela.

Considerentele prezentei decizii vor insista în detalierea caracterului fictiv al împrumutului preluat de Schwartzberg Emilian, atâta vreme cât înscrisul depus de către Mazăre Radu Ștefan la dosarul cauzei, din care rezulta că la data de 22.01.2004 Mazăre Radu Ștefan l-a împrumutat pe Ioannis Skantzikas cu suma de 600.000 euro, nu a fost validat de martorii implicați nemijlocit.

În plus, verificând resursele financiare ale inculpatului Mazăre Radu Ștefan de la data încheierii acestui contract, pe baza datelor furnizate de ANAF-

AJFP Constanța, a rezultat că acesta nu deținea fonduri suficiente să acorde un astfel de împrumut.

Nu trebuie omisă nici împrejurarea că nu se poate face confuzie de patrimonii între persoana juridică Melici Management și persoana fizică Schwartzberg Emilian, fie el și proprietarul acestei companii. Nu se poate accepta că, în lipsa oricărui document care să permită acest lucru, persoana juridică Melici Management poate face plăți în numele persoanei fizice Schwartzberg Emilian și, cu atât mai puțin, în numele lui Gavrilă Emanuela.

Un spațiu special de analiză a fost alocat de către instanța de fond *împrejurării că inculpatul Mazăre Radu Ștefan nu ar fi avut atribuții în licitația organizată pentru construirea campusului Henri Coandă*, sens în care sunt de precizat următoarele:

Prima instanță acceptă și menționează că inculpatul a inițiat o serie de hotărâri de consiliu necesare în desfășurarea licitației, începând de la aprobarea organizării acestei proceduri, până la majorarea bugetului alocat acestui proiect:

- HCL nr. 65/31.03.2011 prin care fost aprobat Programul de construire unități locative modulare în municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente - Campusul social „Henri Coandă”.
- HCL nr. 148/08.07.2011 privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici
- HCL nr. 150/08.07.2011 privind transferul acestui program către RAEDPP Constanța.
- HCL nr. 207/24.08.2011 privind aprobarea documentației de achiziție
- HCL nr. 293/28.11.2011 privind aprobarea finanțării rambursabile interne în valoarea de 46.308.754 lei (fiind aprobată astfel creșterea valorii contractului față de valoarea estimată).

Toate hotărârile de consiliu mai sus menționate au fost adoptate în urma unor expuneri de motive întocmite de inculpatul Mazăre Radu Ștefan.

Instanța de apel consemnează că, potrivit unei jurisprudențe solide și constante în materie, în cazul infracțiunii de luare de mită nu trebuie ca inculpatul să aibă atribuții de serviciu exclusive în legătură cu actul pentru care este solicitat/primit folosul, fiind suficient ca acesta să aibă un rol în îndeplinirea acestui act.

Or, inculpatul Mazăre Radu Ștefan nu numai că a avut atribuții ci, mai mult, atribuțiile sale au avut un caracter esențial în desfășurarea licitației.

Argumentul că *de organizarea și desfășurarea licitației s-a ocupat în principal RAEDPP Constanța* nu este relevant atâta vreme cât hotărârile de aprobare a demarării licitației, a indicatorilor tehnico-economici, a documentației de achiziție și, mai ales, aprobarea suplimentării bugetului aferent acestui proiect au fost inițiate exclusiv de inculpat.

Inculpatul a participat la organizarea desfășurării licitației inclusiv prin numirea celor trei experți cooptați.

Într-o conotație infracțională evidentă, în afara acestor atribuții de serviciu exercitate de inculpat, acesta a procedat la *demersuri efectuate în afara atribuțiilor de serviciu menite să avantajeze societatea Shapir Structures SRL - întâlniri cu inculpatul Morgenstern Avraham în etapa în care societatea Shapir*

Structures desfășura activități legate de întocmirea ofertei, iar cei doi inculpați Mazăre Radu și Morgenstern Avraham au convenit asupra unor elemente ale ofertei, atât din punct de vedere tehnic, cât și din punct de vedere financiar, precum și întâlnirea din etapa semnării contractului și a acordurilor de subcontractare.

În confirmarea acestor întâlniri instanța de apel a avut în vedere în principal declarațiile **martorilor Marica Ion și Briban Radu**, persoane audiate nemijlocit în apel, în ședința publică din data de 20 mai 2019.

Așadar, instanța de apel consemnează că în cauză există probe, înscrisuri, declarații de martori din care rezultă cert că inculpatul Mazăre Radu s-a implicat activ în procedura de licitație, demersurile sale fiind îndreptate către unicul scop – încheierea contractului cu Shapir Structures.

În ceea ce privește procesul de analiză a probelor, Înalta Curte, Completul de 5 judecători reamintește că, în acord cu dispozițiile art.4 C.pr.pen., până la pronunțarea unei soluții definitive de condamnare, orice persoană este considerată nevinovată, iar după administrarea întregului probatoriu, orice îndoială în formarea convingerii organelor judiciare se interpretează în favoarea suspectului sau inculpatului. În virtutea prezumției de nevinovăție, sarcina de a oferi probe suficiente care să conducă la o concluzie de vinovăție revine organelor de urmărire penală care formulează acuzația, iar nu persoanei acuzate, care nu are obligația de a-și dovedi nevinovăția. De asemenea, lipsa unui probatoriu suficient pentru a conduce la o concluzie certă cu privire la situația de fapt determină existența unui dubiu în ceea ce privește comiterea faptei prevăzute de legea penală de către persoana acuzată, care nu poate fi interpretat decât în favoarea acesteia, teză de care s-a și prevalat de altfel prima instanță în cauză.

În raport cu probatoriul administrat în cauză, instanța de apel consemnează că **declarațiile martorilor ce au constatat nemijlocit faptele constituie probe directe.**

Potrivit disp, art. 420 C.proc.pen., instanța de apel verifică hotărârea atacată pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei, precum și a oricăror probe administrate în fața instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța, motivat, poate da o nouă apreciere probelor.

Trimițând și la *cauza CEDO Lascău împotriva României*, **deși** revine instanței legal învestite cu judecarea apelurilor sarcina de a aprecia probele administrate, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 judecători a dat întâietate declarațiilor martorilor date în fața respectivei instanțe. Înalta Curte, având responsabilitatea de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția inculpaților a fost ghidată de principiul că trebuie să fie în măsură să asculte martorii esențiali personal și să evalueze astfel credibilitatea acestora.

De altfel, după cum s-a menționat, la termenul din 18 martie 2019, urmare dezbaterilor asupra probelor, instanța de apel a admis, în parte, cererea de probatorii formulată de Ministerul Public Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție constând în reaudierea majorității martorilor din cauză - Michael Ioan, Marica Ion, Radu Babuș, Mumin Elena, Boralı Veaveghiul, Mutalap Ghiulnihal, Radu Briban, Starosta Julien,

Skandaladis Theodoros și Gioxas Antonios, respingând cererea privind reaudierea martorilor Tudorache Nicolae Gheorghe, Ali Nurhan, Culea Isabela Silvia, Bobe Lăcrămioara și Frigioiu Marcela-Mariana. De asemenea, s-a încuviințat proba testimonială formulată de apelantul-intimat Mazăre Radu Ștefan constând în audierea martorei Enache Marcela și s-a luat act de poziția exprimată de apelantul inculpat Mazăre Alexandru de a uza de dreptul la tăcere, de poziția apelantului intimat Mazăre Radu Ștefan, exprimată prin intermediul apărătorului ales, în sensul că nu dorește să dea declarații și de poziția intimatului inculpat Morgernstern Avraham, exprimată prin intermediul apărătorului ales, în sensul că nu dorește să dea declarație în fața instanței de apel.

Ulterior, cei mai mulți dintre martori au și fost audiați nemijlocit - La termenul din 15 aprilie 2019 au fost audiați martorii Mumin Elena și Babuș Radu. La termenul din 20 mai 2019 au fost audiați martorii Marica Ion, Ghiulnihal Mutalap, Hagi Michael Ioan și Briban Radu. La termenul din 10 iunie 2019 au fost audiați martorii Borali Veaveghiul, Gioxas Antonios, Enache Marcela.

De consemnat, de altfel, că niciuna dintre depoziții nu a fost contestată de vreun participant la proces, în substanța sa, că în esență fiecare dintre acești martori și-au menținut integral vechile declarații date în cauză.

Singurele persoane neaudiate au fost Starosta Julien și Skandalidis Theodoros, însă Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 judecători, la termenul de judecată din 21 februarie 2022 a constatat că procurorul a renunțat la audierea martorului Starosta Julien. De asemenea, s-a revenit asupra audierii martorului Skandalidis Theodoros, față de lipsa utilității sale având în vedere ansamblul probatoriu administrat în faza apelului – celălalt martor cosemnatar al contractului de împrumut, Gioxas Antonios, fiind audiat în apel, ude și-a menținut vechile declarații.

Cu privire la **înregistrările** rezultate în urma punerii în executare a mandatelor emise de Înalta Curte de Casație și Justiție, reiterăm concluzia că acestea nu au valoarea unor probe în procesul penal și nu pot fi avute în vedere la pronunțarea hotărârii în prezenta cauză. Pe de altă parte, conținutul înregistrărilor, dincolo de imposibilitatea folosirii în procesul penal, nici nu este relevant.

De altfel, inculpații implicați direct în aceste interceptări nu au contestat în fapt existența și conținutul convorbirilor. Nu omitem însă împrejurarea de solicitare de analiză a anumitor înregistrări, invocate în apărare – urmând a primi cuvenitele răspunsuri din partea instanței de judecată a apelului.

O notă aparte vizează **înscrisurile** premergătoare încheierii contractului cu Shapir Structures și cele vizând plata sumei de bani ce forma obiectul mitei, probe apreciate la nivelul instanței de apel ca fiind extrem de importante având valoarea unor probe directe în ceea ce privește acțiunea de „primire”/corelativ ”dare”, corespunzătoare variantei alternative a elementului material al infracțiunilor reclamate.

De altfel, considerentele preliminare expuse anterior vizând incidența unor cazuri care împiedică exercitarea acțiunii penale în cauză, prevăzute de art. 16 C.proc.pen., impun un proces de analiză și de apreciere a probelor strict

pentru necesitatea oferirii unui răspuns solicitării inculpatului MORGENSTERN AVRAHAM de continuare a procesului penal în cauză; cât și pentru conturarea activității derulate de inculpatul Mazăre Radu Ștefan – acuzat în calitate de autor al faptei de luare de mită -, pentru a rezulta astfel împrejurarea că inculpatul Mazăre Alexandru a fost implicat în întreg contextul infracțional – participația sa constituind complicitate la săvârșirea infracțiunii de luare de mită.

În funcție de cele anterior menționate, în concret și în mod detaliat, Înalta Curte, Completul de 5 judecători reține următoarea stare de fapt și juridică:

Darea/luarea de mită s-a realizat în cauză prin intermediul societății Larton Consultants Ltd Cipru (unicul asociat al societății Shapir Structures S.R.L.), sub forma unui onorariu de succes, potrivit sintagmei utilizată în factura achitată de societatea Shapir Structures S.R.L, societate care transmite mai departe sume societății Melici Management. Folosindu-se mecanismul de utilizare a contului *escrow* în relațiile comerciale, la data de 13.09.2011 suma de 95.000 de euro s-a virat în contul lui Mazăre Radu Ștefan iar suma de 40.000 de euro în contul lui Mazăre Alexandru, pentru ca la data de 6.12.2011 suma de 40.000 de euro să fie transferată către contul lui Mazăre Alexandru însă, întrucât acest cont fusese închis în luna octombrie 2011, suma este redirecționată către contul lui Mazăre Mihai, cel de-al treilea frate.

Elementul material al luării de mită constă în primirea sumei de 175.000 de euro de inculpatul Mazăre Radu Ștefan, în calitate de primar, în vederea efectuării unor demersuri în legătură în atribuțiile sale de serviciu (inițierea unor hotărâri de consiliu prin care au fost aprobate diversele etape ale proiectului de construire a campusului social Henri Coandă, potrivit *dispozițiilor art.39 alin. (1) și (2) și art.43 din Legea nr.215/2001 a administrației publice locale*).

Pentru existența infracțiunii de luare de mită nu interesează dacă funcționarul public săvârșește acțiunile sau inacțiunile incriminate direct, adică el însuși, sau indirect, prin intermediul unei alte persoane. Pentru existența laturii obiective a infracțiunii de luare de mită este lipsit de semnificație dacă actul se referă la o obligație de serviciu generală sau specială.

Condiția ca fapta funcționarului să fie săvârșită în legătură cu îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu este realizată și în situația în care îndeplinirea actului cade în atribuțiile altui funcționar, dar făptuitorul, prin modul în care își realizează propriile sarcini de serviciu poate influența îndeplinirea actului de către funcționarul competent. Infracțiunea de luare de mită subzistă în cazul în care faptele la care se referă textul de lege se săvârșesc în scopul de a îndeplini un act privitor la îndatoririle de serviciu ale funcționarului și în situația în care actul nu constituie decât componenta unei activități finale, la care participă și alți funcționari având atribuții legate de aceasta.

Primirea sumei de 175.000 de euro s-a realizat prin intermediul și cu participarea în mod direct a unui terț - Emilian Schwartzenberg, dar și cu ajutorul dat de fratele său, inculpatul Mazăre Alexandru.

Sumele de bani, în integralitatea lor, au fost date/luate în mai multe tranșe:

- în contul personal al lui Mazăre Radu Ștefan deschis la Israel Discount Bank, Sucursala 156, Netanya, Israel, suma de 95.000 euro la data de 13.09.2011;
- în contul personal al lui Mazăre Alexandru deschis la Israel Discount Bank, Sucursala 156, Netanya, Israel, suma de 40.000 euro în 13.09.2011;
- tot în contul personal al lui Mazăre Alexandru deschis la Israel Discount Bank, Sucursala 156, Netanya, Israel, Melici Management Inc. a mai transferat suma de 40.000 euro în data de 06.12.2011, însă, întrucât acest cont fusese închis în luna octombrie 2011, banii au fost redirecționați către contul celui de al treilea frate, Mihai Mazăre, cont deschis la aceeași bancă din Israel.

Relevant în consemnarea acestei stări de fapt este că, la începutul anului 2011, Mazăre Radu Ștefan, în calitate de primar al Municipiului Constanța, a lansat Programul de construire locuințe modulare grupate în Campusul Social "HENRI COANDA", aprobat prin Hotărârea Consiliului Local al municipiului Constanța nr. 65/31.03.2011 prin care fost aprobat Programul de construire unități locative modulare în municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente - Campusul social „Henri Coandă”. Această hotărâre a Consiliului Local a fost inițiată de către inculpatul Mazăre Radu.

De altfel, chiar inculpatul Mazăre Radu a prezentat această inițiativă, în propriile declarații, inclusiv în ultimul cuvânt în apel, în sensul că *programul de construire locuințe modulare grupate în Campusul Social "HENRI COANDA" a fost un proiect personal "de suflet" atâta vreme cât avea o încărcătură sentimentală deosebită, problema oamenilor fără adăpost nemaifiind anterior abordată și nici rezolvată atât în Constanța cât și în niciun alt oraș din țară, la un astfel de nivel.*

S.C. Shapir Structures S.R.L., reprezentată de inculpatul Morgenstern Avraham, desfășura la acel moment relații contractuale cu Primăria Constanța.

Pentru a facilita transferul banilor reprezentând "mita" a fost ales de către cei doi inculpați MAZĂRE RADU ȘTEFAN și MORGENSTERN AVRAHAM, Schwartzberg Emilian, prieten de încredere cu cei doi inculpați. Schwartzberg Emilian a acționat ca un liant între reprezentantul firmei Shapir și primarul Constanței, în condițiile în care potrivit **declarației martorului HAGI MICHAEL IOAN** dată în faza de urmărire penală la data de 8 aprilie 2014 (menținută în apel la 20 mai 2019), a rezultat faptul că: *"deși lucrează în Shapir de la înființare, iar în anul 2011 era director de zonă- Constanța, nu cunoaște nimic despre firma Melici"*.

Inculpatul Mazăre Radu a facilitat câștigarea acestei licitații prin inițierea unor hotărâri de consiliu prin care au fost aprobate diversele etape ale proiectului de construire a campusului social Henri Coandă, în conformitate cu dispozițiile art.39 alin.(1) și (2) și art.43 din Legea nr.215/2001 a administrației publice locale.

Astfel, prin hotărârea Consiliului Local al municipiului Constanța nr. 65/31.03.2011 (filele 321-322, volumul 6), luând în dezbatere expunerea de

motive a primarului Radu Ștefan Mazăre, a fost aprobat Programul de construire a unități locative modulare în municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente - Campusul social „Henri Coandă”, declarat obiectiv de interes public local.

La data de 05.04.2011, la solicitarea primarului Radu Ștefan Mazăre, a fost emis certificatul de urbanism cu nr. 902, aferent acestui obiectiv de investiții.

Tot la cererea inculpatului Mazăre Radu a fost adoptată HCL nr. 148/08.07.2011 (fila 141, volumul 6), luând în dezbatere expunerea de motive a primarului Radu Ștefan Mazăre, privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici pentru etapa I a obiectivului de investiții „Construire unități locative modulare în municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – Campus social Henri Coandă”, conform studiului de fezabilitate cuprins în anexa ce face parte din hotărâre (filele 142-153, volumul 6).

La aceeași dată, a fost adoptată și HCL nr. 150/08.07.2011 (fila 132, volumul 6), luând în dezbatere expunerea de motive a primarului Radu Ștefan Mazăre, fiind aprobat transferul acestui program către Regia Autonomă „Exploatarea domeniului public și privat” Constanța.

Un element esențial în conturarea soluției de achitare de către instanța de fond a fost acela că licitația nici nu a fost organizată de Primăria Constanța ci de RAEDPP.

Instanța de apel consemnează că RAEDPP Constanța se afla la acel moment în subordinea primăriei și a avut calitatea de autoritate contractantă în cadrul licitației având ca obiect atribuirea contractului privind construirea campusului social Henri Coandă.

Această regie autonomă, aflată în subordinea primăriei Constanța, a fost implicată în procedura de achiziție doar pentru că Primăria nu putea emite bilete la ordin, așa cum rezultă din declarația **martorului Marica Ion** (f. 53-60, vol. 27, urmărire penală), menținută atât în fața instanței de fond, la data de 22 martie 2017 cât și în apel, la data de 20 mai 2019: *”Primăria Constanța nu putea emite bilet la ordin, pe la jumătatea anului 2011 întreaga documentație care era elaborată a fost transferată către RAEDPP Constanța în baza aprobărilor Consiliului local”*.

În fapt, RAEDPP a avut doar un rol formal în desfășurarea procedurii de licitație având în vedere depoziția inclusiv a directorului acestei regii autonome, menținută și în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca instanță de apel, **martorul Radu Babuș:** *” Am organizat licitația privind construirea de locuințe sociale întrucât regia administra prin intermediul unui fond locativ de stat, preluând practic atribuțiile fostului ICRAL. Întrucât nu aveam experți pentru a organiza o astfel de licitație, am solicitat în scris primăriei să ne sprijine în acest sens”*. Sau, depoziția **martorei Mumin Elena**, dată tot în același cadru procesual: *”În perioada derulării licitației în cauză eram șef departament Achiziții Publice din cadrul RAEDPP Constanța. Îmi aduc aminte că în vara lui 2011, la solicitarea directorului regiei, dl Radu Babuș, m-am deplasat împreună cu acesta la primăria Constanța. Împreună cu noi a fost și doamna Culea Isabela, șef serviciu juridic din cadrul RAEDPP. Întâlnirea a avut loc în biroul viceprimarului Făgădău și au participat din partea primăriei dl Marica*

Ion, dna Boraly și dna Ghiulnihal. Cu această ocazie mi s-a adus la cunoștință că urmează să organizăm licitația, întreaga documentație fiind pregătită deja de primăria Constanța. De altfel, documentația ne-a fost transmisă în scurt timp și noi nu am intervenit în niciun fel asupra acesteia. Anunțul privind licitația a fost introdus în SEAP de doamna Ghiulnihal de pe calculatorul meu, la sediul regiei, spunându-ni-se că noi nu avem expertiza necesară în derularea unor licitații de această valoare. Îmi aduc aminte că cele trei persoane din partea primăriei, Marica, Ghiulnihal și Boraly au făcut parte din comisia de evaluare ca experți cooptați, însă nu-mi aduc aminte în ce context au fost aceștia desemnați. Aceștia au participat pe tot parcursul evaluării și la deschiderea ofertelor”.

Revenind la implicarea inculpatului Mazăre Radu în facilitarea câștigării acestei licitații, de reținut că cei trei experți din cadrul Primăriei: Marica Ion, director executiv Direcția Tehnic Achiziții din cadrul Primăriei municipiului Constanța, Borali Veaveghiul, șef Serviciu Tehnic Investiții și Mutalap Ghiulnihal, șef Serviciu Achiziții au fost desemnați prin dispoziția nr. 3700/22.09.2011 (filele 180-181, volumul 7) de către inculpatul Mazăre Radu Ștefan. Acești martori, în calitatea lor de experți, au avut rolul de a întocmi și un raport de specialitate referitor la cerințele de natură tehnică.

O altă intervenție a inculpatului Mazăre Radu în câștigarea licitației de către firma Shapir a constat în adoptarea HCL nr. 207/24.08.2011 (fila 1, volumul 6), când s-a luat în dezbatere expunerea de motive a primarului Radu Ștefan Mazăre, (fila 2, volumul 6) și s-a aprobat documentația de achiziție fiind abilitată Regia Autonomă „Exploatarea domeniului public și privat” Constanța în vederea organizării procedurii de achiziție publică și încheierea contractului pentru acest obiectiv. Implicarea inculpatului Mazăre Radu a vizat întocmirea documentației de achiziție, acesta fiind autorul expunerii de motive aflate la baza adoptării HCL nr. 207/24.08.2011.

Or, tocmai în intervalul de timp cuprins între data întocmirii expunerii de motive – 12 august 2011 și data aprobării documentației de achiziție - 24 august 2011, respectiv la data de 16.08.2011, Shapir Structures S.R.L. a transferat către Larton Consultants ltd Cipru suma de 250.000 euro reprezentând plata facturii nr. 2011030 (f. 338-339, vol. 29).

De asemenea, potrivit anexei la această factură, suma de 175.000 de euro (din totalul de 250.000 de euro), reprezenta onorariu de succes (success fee) **pentru proiectul ”Construcții montaj inclusiv a serviciului de proiectare – PT,PAC,DDE – aferent obiectivului de investiții Construire unități locative modulare în Municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – Campus social Henri Coandă – str. Ștefăniță Vodă pentru Zona I” și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea ofertei pentru acest proiect**; iar această sumă ajunge în contul din Cipru al societății Larton Consultants la data de 17.08.2011.

Or, dincolo de împrejurarea că societatea Shapir Structures S.R.L nu avea cum să cunoască la data de 16.08.2011 că va fi câștigatoarea licitației respective, pentru a plăti un onorariu de succes, de remarcat coincidența perfectă între denumirea ”secretă” a proiectului și titlul în baza căruia se achită factura, respectiv aceeași ”Construcții montaj inclusiv a serviciului

de proiectare – PT,PAC,DDE – aferent obiectivului de investiții Construire unități locative modulare în Municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – Campus social Henri Coandă – str. Ștefăniță Vodă pentru Zona I”.

Denumirea proiectului în sine, cu menționarea tipului de lucrări care se solicitau - **PT, PAC, DDE** -, nu se regăsește decât în documentele care au stat la baza HCL nr. 207/24.08.2011 de aprobare a documentației de achiziție, **respectiv în raportul nr. 6592 din 11.08.2011**, întocmit de directorul RADU BABUȘ al Regiei Autonome de Exploatare a Domeniului Public și Privat Constanța și **în expunerea de motive cu nr.114087 din 12.08.2011 întocmită de inculpatul Radu Mazăre**. În documentele publice anterioare, respectiv HCL 65/31.03.2011, HCL nr. 148/08.07.2011 și HCL nr. 150/08.07.2011 nu s-a făcut vreo referire la lucrările ce urmau a fi contractate - PT, PAC, DDE. La aceste documente nici societatea cipriotă Larton Consultants (emitentul anexei) și nici societatea Shapir Structures nu ar fi avut cum să aibă acces la data de 16.08.2011, respectiv nu ar fi avut cum să cunoască adevărata denumire a proiectului fără ajutorul inculpatului Mazăre RADU.

În această situație nu pot fi reținute argumentele instanței de fond în sensul că firma Shapir Structures S.R.L ar fi putut cunoaște denumirea corectă și completă a proiectului de construire a acestor locuințe deoarece încă din luna aprilie 2011 proiectul a fost prezentat de Radu Mazăre mass-mediei, deoarece:

- potrivit Raportului cu nr.41872 din 21.03.2011 întocmit de către Marica Ion director la Direcția Tehnic Achiziții din cadrul primăriei Constanța, la data de 21.03.2011 proiectul era cunoscut sub denumirea Campusul social Henri Coandă și nu se cunoștea denumirea exactă a proiectului Construcții montaj inclusiv a serviciului de proiectare – PT,PAC,DDE – aferent obiectivului de investiții *Construire unități locative modulare în Municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – Campus social Henri Coandă – str. Ștefăniță Vodă pentru Zona I”*.
- în conținutul HCL al municipiului Constanța nr. 65/31.03.2011 și Anexei 1 la această hotărâre de consiliu se regăsește tot denumirea incompletă de Programul Construire unități locative modulare în Municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – *Campus social Henri Coandă – str. Ștefăniță Vodă, lipsind indicativul ”PT,PAC,DDE și Zona I de la str.”*
- în HCL nr.148 din 8.07.2011 privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici pentru etapa I a obiectivului de investiții apare tot denumirea incompletă de *Programul Construire unități locative modulare în Municipiul Constanța și lucrări tehnico-edilitare aferente – Campus social Henri Coandă – str. Ștefăniță Vodă, lipsind indicativul ”PT,PAC,DDE și Zona I”*
- chiar inculpatul Morgenstern Avraham recunoaște, la data de 29 noiembrie 2016, faptul că *”Documentele licitației Complexului Henri Coandă au fost publicate la data de 27 august 2011”*.

În plus, trebuie remarcat că, la data de 16.08.2011, când a avut loc plata sumei respective, inculpatul Mazăre Radu Ștefan s-a implicat direct

în procedura de achiziție, în sensul că a solicitat comisiilor de specialitate din primărie avizarea documentației de achiziție - potrivit rapoartelor întocmite la această dată – f. 6, vol. 6 comisia nr. 5 și f. 7, vol. 6 comisia nr. 1.

Așadar, concomitent cu demersurile prin care primarul Mazăre Radu Ștefan solicita comisiilor de specialitate din primărie și Consiliului Local aprobarea documentației de achiziție, societatea Shapir Structures S.R.L. (viitoare câștigătoare a licitației) plătea acel onorariu de succes pentru câștigarea licitației, altfel neanunțată încă în mod public.

În concluzie, la data de 16.08.2011 societatea Shapir Structures S.R.L. cunoștea faptul că urma să fie organizată o licitație pentru construirea campusului social Henri Coandă și, totodată, avea siguranța că va și câștiga această licitație din moment ce a plătit onorariul de succes.

Existența unei înțelegeri între Mazăre Radu Ștefan și Morgenstern Avraham referitoare la faptul că societatea Shapir Structures S.R.L. urma să câștige licitația este confirmată **de martorul Radu Briban** – audiat în apel la 20 mai 2019 când și-a menținut vechile declarații: *”Cred că înainte de câștigarea licitației cu proiectul Henri Coandă am fost invitat de către inculpatul Morgenstern Avraham în vizită la inculpatul Mazăre Radu. În prezența mea s-au discutat numai chestiuni tehnice legate de niște dotări speciale ale cartierului Henri Coandă. Și înainte de încheierea contractului respectiv cu Henri Coandă, conform obiceiului său, d-nul Mazăre Radu ne chema și ne solicita să raportăm stadiul lucrărilor, anumite elemente sau probleme tehnice ce trebuiau a fi rezolvate”*.

În aceeași notă de coincidență, la data la care a fost adoptată HCL nr. 207, respectiv 24.08.2011, societatea Larton Consultants ltd a transferat suma de 173.015 euro către societatea controlată de Schwartzberg Emilian, Melici Management Inc. (f. 352-353, vol. 29 - extrasul de cont, transfer constatat și de expertiza dispusă în cauză – f. 19-56, vol. 29).

Ca urmare a acestei hotărâri, respectiv HCLC nr. 207/24.08.2011, a fost publicat anunțul de achiziție în SEAP, la data de 27.08.2011, purtând nr. 129287 (f. 3, vol. 7).

Așadar, abia de la această dată, **27.08.2011**, eventualii ofertanți au luat la cunoștință despre denumirea exactă a proiectului și de organizarea licitației pentru construirea campusului social Henri Coandă.

Ulterior, la data de 13.09.2011, Schwartzberg Emilian face primele plăți din fondurile primite de la Larton, respectiv 95.000 de euro și 40.000 de euro în conturile personale ale lui Mazăre Radu Ștefan și, respectiv, Mazăre Alexandru, conturi deschise la Israel Discount Bank, Sucursala 156, Netanya, Israel, cu titlul „fees” – onorarii (f. 361-372, 374-380, vol. 29 - extrasele de cont, transferuri constatate și de expertiza dispusă în cauză – f. 19-56, vol. 29).

De subliniat că, la nivelul primăriei era cunoscută relația apropiată a celor doi inculpați, Mazăre Radu și Morgenstern Avraham, iar atitudinea inculpatului Mazăre Radu față de angajații din carul primăriei era de notorietate ca fiind una autoritară.

Vizavi de relația apropiată cu Morgenstern Avraham, *inculpatul Mazăre Radu Ștefan*, în apărare, a adus în discuție convorbirea din data de **19 octombrie 2011**, de la domiciliul lui, când nu s-ar fi discutat despre acest proiect, ci despre proiectul pentru tineri, sens în care Morgenstern Avraham, împreună cu societatea Shapir Structures S.R.L., l-au subcontractat pe Briban Radu, deoarece construcția respectivă trebuia finalizată până la data de 31 octombrie. Apărarea a precizat că Morgenstern Avraham a declarat că dorește să participe și la licitația din cauză și a întrebat dacă la acest proiect ar fi necesară instalarea de camere de luat vederi, iar Mazăre Radu Ștefan a precizat că nu este cazul, fiind un cartier pentru oameni care nu aveau unde să locuiască. Dar, indiferent care ar fi fost răspunsul lui Mazăre Radu Ștefan, documentația de licitație era deja aprobată prin ședința consiliului local din 24 august 2011, iar cel care i-a făcut oferta tehnică lui Morgenstern Avraham era Briban Radu, care a declarat că știa și despre camerele de luat vederi. Astfel, conform susținerilor apărării, convorbirea din data de 19 octombrie 2011 nu are nicio importanță în contextul analizării tipicității infracțiunii de luare de mită.

Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 judecători reiterează concluzia că înregistrările nu au valoarea unor probe în procesul penal și nu pot fi avute în vedere la pronunțarea hotărârii în prezenta cauză. Solicitarea de analiză a înregistrării din 19 oct. 2011 invocată în apărare implică însă cu necesitate oferirea unui răspuns din partea instanței de judecată a apelului.

Or, aparte de conținutul neechivoc al declarației martorului Briban Radu, care a participat la întâlnirea din 19 octombrie 2011 și care a declarat faptul că în cadrul acesteia s-au purtat discuții privind proiectul tehnic, primarul dând indicații cu privire la conținutul acestuia, făcând referiri la elementele caietului de sarcini din cadrul documentației de achiziție elaborat de autoritatea contractantă, inclusiv din convorbirea telefonică înregistrată în prezenta cauză, din 19 octombrie 2011, a rezultat, cu certitudine, faptul că persoanele implicate în faptele de dare/luare de mită s-au întâlnit și au discutat despre aspecte importante vizând proceduri de licitație în curs.

Inculpatul Mazăre Radu cât și inculpatul Morgenstern Avraham au adus în discuție și convorbirea din data de **2 noiembrie 2011**, susținând că nu a avut legătură cu cauza, contrar speculațiilor, că s-ar fi discutat despre o ofertă financiară.

Or, interceptările din data de 02 noiembrie 2011 au suprins întâlnirile dintre inculpatul Morgenstern Avraham și Hagi Michael Ioan, precum și cea dintre inculpatul Morgenstern Avraham și inculpatul Mazăre Radu Ștefan determinate de stabilirea valorii contractului, mărită față de valoarea estimativă stabilită de către autoritatea contractantă. În ceea ce privește cea de-a doua întâlnire, aceasta a avut loc în municipiul București, localitate în care se afla la acel moment Mazăre Radu Ștefan, primar, persoană direct implicată neprincipal în dialog.

La rândul său, *apărarea inculpatului Morgenstern Avraham* a insistat asupra faptului că interceptările și întâlnirile sunt folosite de parchet în acuzație, în ideea în care la aceste întâlniri s-ar fi purtat negocieri între Mazăre Radu Ștefan și Morgenstern Avraham.

Interceptarea relevantă care ar fi legată, potrivit inculpatului, în mod artificial de acuzația adusă lui Morgenstern Avraham este cea dintre primarul Mazăre Radu Ștefan și viceprimarul Decebal Făgădău, acel moment reprezentând de fapt o audiență pentru a expune problemele în legătură cu proiectul „Baba Novac”, respectiv faptul că nu era eliberată autorizația de construire de către funcționarii primăriei. Or, la data de **19 iulie 2011** a avut loc atât audiența respectivă, cât și conversația telefonică dintre primarul Mazăre Radu Ștefan și viceprimar, dar și eliberarea autorizației de construire. Din punctul de vedere al apărării, dovada că exista un impediment nejustificat ca autorizația să fie emisă este dat tocmai de faptul că a fost emisă în aceeași zi. Totodată, a considerat că Direcția Națională Anticorupție a analizat autorizația de construire emisă pentru proiectul „Baba Novac” deși, sub aspectul legalității și temeiniciei, nu a fost formulată nicio acuzație.

Instanța de apel, referitor la convorbirea dintre Făgădău Decebal și Morgenstern Avraham din data de 19 iulie 2011, reține că, cu prilejul acelei întâlniri este posibil să se fi discutat și despre alt proiect pe care societatea lui Morgenstern Avraham îl avea în derulare. Dialogul însă a relevat caracterul autoritar al relațiilor de subordonare dintre instituția primarului și celelalte unități din subordine, aspect care are importanță, reliefând totodată, prezența inculpatului Morgenstern Avraham în biroul primarului Mazăre Radu Ștefan, la momentul la care era demarată o procedură de achiziție. Cu evidență, caracterul relației apropiate dintre Morgenstern Avraham și primarul Mazăre Radu Ștefan nu este un element care poate fi ignorat, fiind incompatibil cu calitatea de primar a celui din urmă, în contextul existenței unor relații contractuale ale primăriei și cu alte persoane juridice.

Conivența infracțională a inculpaților Morgenstern Avraham și Mazăre Radu, concretizată în infracțiunea de dare/luare de mită, mai rezultă și din faptul că oferta pe care S.C. Shapir Structures S.R.L. a depus-o la data de 04.11.2011 depășea din punct de vedere financiar cu suma de 3.722.910 lei valoarea estimată de autoritatea contractantă în anunțul publicat.

Cu privire la consecințele pe care le poate avea o ofertă financiară care depășește valoarea estimată de autoritatea contractantă, se impun a fi precizate următoarele:

- odată cu publicarea anunțului privind organizarea unei licitații, autoritatea contractantă face publică și valoarea estimativă a contractului ce va fi încheiat (în cazul de față 37.241.120 lei, valoare publicată în data de 27.08.2011, urmare a hotărârii Consiliului Local nr. 207/24.08.2011); Practic în acel moment este aprobat și caietul de sarcini, potrivit anexei 2 a HCL nr.207/2011, în care apare, la capitolul 7, intitulat Garanții: cuantumul garanției de participare care reprezintă 2% din valoarea estimată a contractului de achiziție publică ce urmează a fi încheiat, respectiv 744.822, 40 lei. Concret, prin modificarea acestei valori a garanției de participare a fost modificat și caietul de sarcini.
- Această valoare estimativă publicată de autoritatea contractantă servește drept reper societăților care vor să participe la licitație, în sensul că acestea nu vor putea depune oferte financiare **mai mari cu peste 10%** din această valoare întrucât vor fi descalificate (cf. disp. art. 36 din HG

nr. 925/2006 privind punerea în aplicare a OUG nr. 34/2006); totodată, valoarea estimativă a contractului este suma alocată (bugetată) de autoritatea contractantă pentru încheierea contractului pentru care se organizează licitația;

- În cazul în care societatea participantă depune o ofertă financiară cu o valoare mai mare decât valoarea estimată de autoritatea contractantă, însă fără a depăși 10%, **există riscul descalificării acesteia**, în cazul în care autoritatea contractantă nu are/nu aprobă fonduri suplimentare față de valoarea estimată a contractului (art. 36 lit. e din HG nr. 925/2006)
- În prezenta cauză, pentru a nu se supune acestui risc, rezultă că Morgenstern Avraham a negociat această aprobare cu primarul Mazăre Radu Ștefan anterior depunerii ofertei de către societatea Shapir, respectiv în întâlnirea din data de 02.11.2011 (cu două zile înainte de data limită de depunere a ofertelor – 04.11.2011).

De altfel, o înregistrare punctuală criticată care, în opinia apărării *inculpatului Morgenstern Avraham* nu are nicio legătură cu prezenta cauză, dar este folosită nepotrivit în acuzație, este cea privitoare la o discuție dintre Morgenstern Avraham și Hagi Michael Ioan; din analiza discuției rezultă, însă, că era imposibil ca aceasta să se refere la contractul cu RAEDPP. În conversația dintre Morgenstern Avraham și Hagi Michael Ioan s-a discutat despre stadiul unor lucrări deja efectuate, precum și prognoza unor lucrări în curs de desfășurare, discuție ce a avut loc în anul 2011, moment la care nu putea fi vorba despre licitația din cadrul proiectului „Henri Coandă”.

Instanța de apel reține însă că, **la data de 02.11.2011**, orele 13:14:58, Morgenstern Avraham îl contactează într-adevăr pe Hagi Michael Ioan (MICKY, unul dintre subordonații săi în cadrul societății Shapir Structures S.R.L.) pe care-l informează că a vorbit cu MAZĂRE, cu care a stabilit să se întâlnească a doua zi, la București. Interlocutorul îi spune lui MORGENSTERN AVRAHAM că ceea ce trebuie să rezolve, în urma acestei discuții, este că suma stabilită în contract trebuie mărită, că, altfel, nu își mai recuperează banii pentru cheltuielile făcute. MICKY îi spune lui MORGENSTERN AVRAHAM că va mai avea nevoie de cel puțin 200.000-300.000 de euro, pentru pregătirile prealabile lucrărilor.

Într-o discuție din aceeași dată, la orele 16:13:24, MORGENSTERN AVRAHAM este contactat de Hagi Michael Ioan, care-l informează că s-a documentat mai bine, iar situația este mai gravă decât credea, așa că va fi nevoie să solicite mărirea sumei din contract cu cel puțin 400.000 de euro. Interlocutorul îl întreabă dacă a rămas stabilit să se întâlnească cu primarul a doua zi, la ora 10:00, dar MORGENSTERN AVRAHAM îi explică acestuia că se va întâlni în aceeași seară, iar MICKY declară că e bine că l-a sunat pe MORGENSTERN AVRAHAM la timp. MORGENSTERN AVRAHAM îl întreabă pe MICKY ce mai dorește să obțină de la MAZĂRE, iar interlocutorul îi spune că, deocamdată, este destul ceea ce i-a spus.

Așadar, la data de 02.11.2011, cu două zile înainte de termenul limită de depunere a ofertei, Morgenstern Avraham s-a întâlnit cu primarul Mazăre Radu Ștefan pentru a-i solicita o creștere a valorii contractului. Negocierile între cei doi au fost favorabile societății Shapir, aceștia convenind ca oferta financiară

depusă de această societate să fie mai mare decât valoarea estimată publicată în anunțul de participare cu aproape 10%. A fost ales acest prag întrucât, în cazul în care ar fi depășit 10% din valoarea estimată, oferta societății Shapir ar fi trebuit descalificată, potrivit disp. art. 36 din HG nr. 925/2006 pentru aplicarea OUG 34/2006, după cum s-a detaliat.

În depozițiile sale, date în faza de cercetare judecătorească, inclusiv în apel, martorul HAGI MICHAEL IOAN recunoaște faptul că a purtat acele convorbiri telefonice la data de 02.11.2011 cu inculpatul MORGENSTERN AVRAHAM.

Așadar, având acordul primarului Mazăre Radu Ștefan, societatea Shapir a depus la data de 04.11.2011 o ofertă financiară ce depășea valoarea estimată de autoritatea contractantă **cu 9,99%**, iar primarul Mazăre Radu Ștefan, în executarea înțelegerii cu Morgenstern Avraham, a *inițiat HCLM Constanța nr. 293/28.11.2011 prin care era aprobată garantarea plății întregii sume.*

Prin Hotărârea Consiliului Local nr. 293/28.11.2011 a fost practic modificat caietului de sarcini care însoțea procedura de achiziție (f. 357-363, vol. 6).

Faptul că decizia aprobării disponibilităților suplimentare pentru firma Shapir a fost luată de primarul Mazăre Radu Ștefan rezultă din faptul că, în expunerea sa de motive din data de 24.11.2011 (f. 361, vol. 6) se arată că inițiază proiectul de hotărâre privind aprobarea garantării unei finanțări rambursabile interne în valoare de 46.308.754 lei, având în vedere raportul Direcției financiare nr. 157231/24.11.2011 și raportul Comisiei nr. 1 de studii, prognoze economico-sociale, buget finanțe, administrarea domeniului public și privat. Or, din analiza acestui document (f. 363, vol. 6) rezultă că această comisie s-a întrunit abia la data de 25.11.2011.

De altfel, persoanele audiate în calitate de membri ai comisiei de evaluare nu au putut să precizeze dacă și în cadrul altor proceduri de achiziții s-a mai modificat caietul de sarcini cu privire la valoarea garanției de participare.

Întreg acest demers a avut drept rezultat declararea, drept câștigătoare a licitației, a S.C. Shapir Structures S.R.L. și încheierea între această societate și RAEDPP Constanța a contractului nr. 10240/22.12.2011.

Formal, la data de 15.12.2011, s-a încheiat contractul de achiziție nr. 10.240/22.12.2011 (filele 8-26, volumul 7), între Regia Autonomă „Exploatarea domeniului public și privat” Constanța și SC SHAPIR STRUCTURES SRL, prețul contractului fiind de 40.964.030 lei, la care se adaugă TVA.

La data de 06.12.2011, numitul Schwartzenberg Emilian a făcut ultima plată de 40.000 de euro în contul personal deschis la Israel Discount Bank, Sucursala 156, Netanya, Israel de fratele primarului, Mazăre Alexandru (f. 71,144, vol. 3), bani redirectionați însă în contul celui alt frate, Mazăre Mihai.

Acest contract a fost precedat de *încheierea a 7 acorduri de subcontractare*, la data de 13.12.2011, între SC SHAPIR STRUCTURES SRL și subcontractanții săi:

- SC HOUSE CONSULT SRL (acord nr. 2379/13.12.2011, filele 27-28, volumul 7);
- SIMIONESCU ADRIAN SILVIU (acord nr. 2382/13.12.2011, filele 29-30, volumul 7);

- FILIP CONSTANTIN (acord nr. 2383/13.12.2011, filele 31-32, volumul 7);
- MANEA SANDA (acord nr. 2384/13.12.2011, filele 33-34, volumul 7);
- TEODORESCU DANIELA IOANA (acord nr. 2385/13.12.2011, filele 35-36, volumul 7);
- FILCESCU AURELIAN (acord nr. 2386/13.12.2011, filele 37-38, volumul 7);
- SC SIELBOL SR (acord nr. 2387/13.12.2011, fila 39, volumul 7).

Inculpatul Mazăre Radu Ștefan s-a implicat în mod direct inclusiv în încheierea acestora deși nu avea nicio calitate în procedură.

Astfel, în dimineața de 13.12.2011, Morgenstern Avraham se întâlnește cu primarul Mazăre Radu Ștefan la locuința acestuia din urmă, pentru a finaliza demersurile pentru încheierea contractului dintre Shapir Structures S.R.L. și RAEDPP Constanța.

În plan probator aceste aspecte au fost confirmate în mod nemijlocit de **martorul Briban Radu**, în declarația dată la urmărire penală, la 5 februarie 2016, menținută și în apel la 20 mai 2019: ”În legătură cu semnarea acordurilor de subcontractare încheiate la data de 13.12.2011 între SC Shapir Structures SRL și verifcătorii de proiect (Simionescu Adrian, Filip Constantin, Manea Sanda, Teodorescu Daniela Ioana, Filcescu Aurelian), arăt următoarele:

Am fost sunat de dl Starosta Julien care mi-a cerut să semnez de urgență acordurile de subcontractare încheiate de mine și colaboratorii mei sus menționați cu SC Shapir Structures SRL.

Dl. Starosta mi-a spus că este necesară semnarea acestor acorduri, întrucât fără ele nu se poate semna contractul.

Cu prilejul aceluiași discuții telefonice, dl Starosta mi-a spus că așteaptă aceste acorduri domnul Mazăre Radu Ștefan și dl Avi, care sunt într-o ședință la semnarea contractului. În același timp, mi-a spus și că dl Mazăre Radu Ștefan țipa în cadrul acestei ședințe. Eu i-am spus că, la rândul meu, sunt într-o ședință și nu știu că voi reuși, având în vedere că nu m-a sunat de dimineață.

Urmare a acestor convorbiri, m-am ocupat, prin colegii mei de la firmă, de semnarea acordurilor, care în ziua următoare au fost duse la sediul din București al SC Shapir Structures SRL” (f. 79-94, vol. 27.) Această declarație a fost menținută în totalitate în faza de cercetare judecătorească în primă instanță.

Implicarea primarului Mazăre Radu Ștefan rezultă și din declarația **martorului Marica Ion** (audiat și în apel): ”îmi amintesc că, după finalizarea procedurii, am fost chemat de dl Mazăre Radu Ștefan, care m-a întrebat de ce nu se semnează contractul, iar eu i-am răspuns că acest contract nu poate fi semnat decât dacă sunt semnate acordurile de subcontractare.

Întrebare: la această întâlnire a participat și dl Avraham Morgenstern?

Răspuns: este posibil. Îmi amintesc că odată, când primarul Mazăre Radu Ștefan m-a chemat la el acasă, l-am găsit acolo și pe Avraham Morgenstern, însă nu știu exact dacă acest lucru s-a întâmplat atunci când am fost chemat să fiu întrebat despre motivul pentru care nu se semnează contractul sau altă dată.

Arăt că de mai multe ori Avraham Morgenstern „s-a plâns” primarului Mazăre Radu Ștefan de activitatea celor de la RAEDPP Constanța, iar primarul mă chema și mă admonesta pe mine, eu fiind perceput ca un responsabil de proiect.

Din câte știu, în final s-a rezolvat problema cu acordurile de subcontractare, SC SHAPIR STRUCTURES SRL a prezentat aceste acorduri și astfel a putut fi semnat contractul.”

Preexistența acestor acorduri de subcontractare, care trebuiau prezentate la data semnării contractului între RAEDPP și Shapir Structures S.R.L., era prevăzută ca o condiție necesară de art. 19 alin. (2) și (3) din contract („(2)Executantul are obligația de a prezenta la încheierea contractului toate contractele încheiate cu subcontractanții desemnați; (3) Lista subcontractanților (...) și contractele încheiate cu aceștia, ce trebuie să fie în concordanță cu oferta, se constituie anexe la contract”).

Așadar, cunoscând necesitatea existenței acestor acorduri, Mazăre Radu Ștefan s-a implicat activ și în semnarea acestora.

În final, referitor la circuitul banilor, din analiza documentelor depuse la dosar (facturi, ordine de plată, extrase de cont) și în raport de concluziile expertului desemnat (f. 19-56, vol. 29), rezultă că suma de 175.000 de euro pleacă din contul societății câștigătoare a licitației Shapir Structures S.R.L. și ajunge în conturile personale deschise în Israel de Mazăre Radu Ștefan (95.000 euro la data de 13.09.2011) și Mazăre Alexandru (40.000 de euro la data de 13.09.2011 și alți 40.000 de euro în data de 06.12.2011).

Astfel, la data de 16.08.2011, Shapir Structures S.R.L. (societatea câștigătoare a licitației) a transferat către Larton Consultants ltd Cipru (această societate era unicul asociat al societății Shapir Structures S.R.L.) suma de 250.000 euro reprezentând plata facturii nr. 2011030 (f. 336-350, vol. 29).

Cele două societăți, Shapir Structures S.R.L. România și Larton Consultants ltd Cipru, trebuie privite ca o structură unitară, având în vedere faptul că societatea Larton Consultants ltd era asociatul unic al societății Shapir Structures S.R.L., iar Avraham Morgenstern era administratorul societății Shapir Structures S.R.L. și, în același timp, împuternicit pe conturile societății Larton Consultants ltd (**după cum rezultă atât din declarația inculpatului, cât și din documentele bancare din Cipru-f. 21, vol. 18**).

De altfel, la percheziția domiciliară efectuată la sediul Shapir Structures S.R.L. a fost identificată o ștampilă cu impresiunea Larton Consultants ltd. (f. 197, vol. 2), cu care inculpatul Morgenstern Avraham putea să întocmească orice documente provenind de la societatea Larton Consultants ltd..

Potrivit anexei la această factură, din suma de 250.000 de euro, suma de 175.000 de euro reprezenta onorariu de succes (succes fee) pentru proiectul privind construirea ansamblului de locuințe sociale Henri Coandă și servicii privind depunerea, verificarea, controlarea și urmărirea ofertei pentru acest proiect.

Această sumă ajunge în contul din Cipru al societății Larton Consultants la data de 17.08.2011(f. 352, vol. 29).

Din această sumă este transferată suma de 173.012 euro în contul societății Melici Management din Liechtenstein, societate deținută de Schwartzberg Emilian, la data de 24.08.2011 (f. 353, vol. 29).

Ulterior, societatea Melici Management Inc. transferă suma totală de 175.000 de euro în conturile personale ale fraților Mazăre cu justificarea *fees* – toate aceste aspecte rezultă și din **concluziile experților contabili** - f. 19-56, vol. 29.

Ultima tranșă este plătită la data de 06.12.2011 și tot în luna decembrie 2011 se semnează contractul dintre RAEDPP Constanța și societatea Shapir Structures, ca urmare a câștigării licitației de către această din urmă societate.

În realitate, acești bani constituie mita.

Toate aceste transferuri *nu au avut o justificare economică*:

- suma de 175.000 de euro pleacă din contul societății Shapir Structures S.R.L. către conturile din Cipru ale lui Larton Consultants Ltd – or, așa cum reține *expertul desemnat*, în cauză nu există rapoarte de lucru, situații de lucrări, care să justifice această plată;

- anexa întocmită de prestator la factura nr. 2011030/11.08.2011 detaliază suma facturată ca fiind: 175.000 euro cu titlu de "onorariu de succes" și 75.000 euro cu titlu de "servicii de management și politici de dezvoltare", fără a exista o corelație cu prevederile contractuale în ceea ce privește onorariul de succes;

S-a specificat într-un spațiu preliminar de analiză logică că, deși onorariul de succes este plătit în baza acestui contract, analizând prevederile contractului se constată că părțile nu au prevăzut plata de onorarii de succes și, evident, nici condițiile în care astfel de onorarii ar trebui plătite, nici cuantumul pe care ar trebui să le aibă astfel de onorarii.

- ulterior, societatea Larton Consultants Ltd transferă 173.012 euro la data de 22.08.2011 către beneficiar societatea Melici Management, în conturile din Liechtenstein, în condițiile în care această din urmă societate nu a prestat niciun serviciu societății Larton, după cum iarăși s-a demonstrat – declarația inculpatului Morgenstern Avraham care a arătat că "*nu s-a prestat nimic, rezultatul a fost zero*" – f. 78-88, vol. 1;

- societatea Melici Management transferă fraților Mazăre Radu Ștefan și Mazăre Alexandru suma de 175.000 de euro cu justificarea onorarii (*fees*); or, **din analiza declarațiilor de avere făcută de Agenția Națională pentru Integritate**, a rezultat că toate fondurile aferente conturilor din Israel ale celor doi inculpați nu au o proveniență licită (f. 200-298, vol. 35).

Apărarea inculpatului Mazăre Radu Ștefan s-a concentrat, în principal, pe aspecte de natură juridică – că procurorilor le revine sarcina să demonstreze acuzația; că în dosarul cauzei nu există probe certe și nici măcar un început de probă care să demonstreze o înțelegere infracțională între inculpații Mazăre Radu Ștefan și Morgenstern Avraham; că doar parchetul consideră anumite inițiative, altfel impuse de lege în sarcina primarului, ca fiind fapte penale în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, ca fiind atribuție de serviciu; sau că, RAEDPP nu se

afla în subordinea primarului municipiului Constanța, ci în subordinea consiliului local Constanța.

Pe substanța acuzației, inculpatul arată că deși s-a întâlnit de mai multe ori cu Avraham Morgenstern înainte de încheierea contractului între societatea Shapir Structures S.R.L. și RAEDPP Constanța, la aceste întâlniri nu s-a discutat despre licitația care urma să aibă loc, ci în cadrul relațiilor contractuale pe care Primăria Constanța le avea deja cu societățile administrate de acesta.

Or, instanța de apel a explicat deja că această apărare este în mod evident contrazisă de **declarația martorului Brihan Radu** din care a rezultat, așa cum s-a arătat, că la întâlnirile dintre Avraham Morgenstern și Mazăre Radu Ștefan au fost discutate chiar aspecte referitoare la licitația organizată pentru complexul Henri Coandă – respectiv ce trebuie să conțină proiectul tehnic, ce valoare poate să aibă oferta financiară și necesitatea încheierii acordurilor de subcontractare. De asemenea, **martorul Marica Ion**, unul dintre experții cooptați desemnați de inculpatul Mazăre Radu Ștefan să participe la procedura de licitație, a declarat: *”îmi amintesc că, după finalizarea procedurii, am fost chemat de dl Mazăre Radu Ștefan, care m-a întrebat de ce nu se semnează contractul, iar eu i-am răspuns că acest contract nu poate fi semnat decât dacă sunt semnate acordurile de subcontractare. Întrebare: la această întâlnire a participat și dl Avraham Morgenstern? Răspuns: este posibil”*.

De asemenea, din declarațiile **martorilor audiți în cauză Hagi Michael Ioan, Marica Ioan, Ghiulnihal Mutalap, Boraly Veaveghiul, Radu Babuș** - în faza de cercetare judecătorească întreprinsă în apel aceștia și-au menținut vechile declarații -, a rezultat în mod evident implicarea inculpatului Mazăre Radu Ștefan în derularea procedurii de achiziție pentru ca aceasta să fie câștigată de firma Shapir, reprezentată de inculpatul Avraham Morgenster.

În ceea ce privește suma de 95.000 de euro primită în contul său personal din Israel, inculpatul Mazăre Radu a declarat că a fost transferată de numitul Emilian Schwartzenberg în contul unui împrumut de 600.000 de euro pe care un cetățean grec, Skantzikas Ioannis, îl avea la primar. *Inculpatul a declarat că a aflat de acest transfer de 95.000 de euro de la fratele său, Alexandru Mazăre, abia în vara anului 2013. În legătură cu contul din Israel, inculpatul a declarat că l-a deschis în urmă cu mai mulți ani, că nu l-a alimentat niciodată și că prin acest cont s-au desfășurat operațiuni ne semnificative – declarația din data de 14 noiembrie 2016 dată în fața primei instanțe; în fața instanței de apel precizând că se prevalează de dreptul de a nu da declarație, rezumându-se în ultimul cuvânt să precizeze că – ”se consideră nevinovat, își menține toate declarațiile date în cauză și, în consecință, solicită respingerea apelului formulat de parchet”*.

Or, din documentele primite din Israel, ca urmare a comisiei rogatorii efectuate cu această țară, rezultă că inculpatul Mazăre Radu Ștefan a primit suma de 95.000 de euro cu titlul de onorariu (în engleză ”fees”) și nu cu titlul de restituire împrumut. *În același timp, rezultă că inculpatul a fost contactat de ofițerul bancar chiar în momentul primirii banilor, confirmându-i acestuia că este de acord să plătească spezele bancare aferente transferului (f. 385, vol. 29).*

În concluzie, inculpatul a cunoscut că a primit 95.000 de euro în contul său personal deschis în Israel, aflând acest lucru de la ofițerul bancar chiar în

momentul creditării acestui cont (13.09.2011) și a cunoscut și titlul cu care a primit această sumă de bani.

În contrast sunt de evidențiat chiar declarațiile de avere depuse de inculpatul fost primar în anii 2012, 2013, 2014. În contextul în care Mazăre Radu Ștefan a primit în 13.09.2011, în contul său din Israel, suma de 95.000 de euro în baza respectivului împrumut, atunci în declarațiile de avere ulterioare inculpatul ar fi trebuit să declare o valoare diminuată a împrumutului acordat cetățeanului grec. Or, declarațiile de avere din 2012, 2013 și 2014 consemnează aceeași sumă împrumutată lui Skantzikas Ioannis, de 600.000 de euro. În același timp, având în vedere apărarea inculpatului în sensul că împrumutul fusese preluat de numitul Emilian Schwartzenberg, ar fi trebuit ca acesta din urmă să figureze în declarațiile sale de avere.

Însăși **realitatea** împrumutului este îndoielnică în contextul în care, deși înscrisul se referă la o sumă importantă de bani acordată, pe o perioadă de timp îndelungată, nu sunt prevăzute niciun fel de garanții concrete pentru un astfel de act; Ioannis Skantzikas a arătat că această sumă a primit-o în mai multe tranșe anterior întocmirii înscrisului, fără a putea preciza cuantumul fiecărei tranșe sau numărul tranșelor; a arătat că a trimis banii fratelui său în Grecia care avea probleme – nu a putut indica nici problemele reale ale fratelui, nici modalitatea concretă în care a trimis acești bani în Grecia; nu a putut indica eventuale bănci în cazul în care banii au fost trimiși prin bancă sau declarații vamale în cazul în care au fost trecuți granița în numerar. Skantzikas Ioannis a mai declarat că ulterior împrumutul său a fost preluat de numitul Emilian Schwartzenberg în urma unei datorii pe care acesta din urmă o avea la cetățeanul grec, fără a putea furniza dovezi cu privire la proveniența unei astfel de datorii.

Cei doi martori care au semnat acel înscris privind un împrumut substanțial, SKANDALIDIS THEODOROS și GIOXAS ANTONIOS, *nu confirmă acest împrumut*. Din declarația martorului SKANDALIDIS THEODOROS dată la urmărare penală la data de 23 decembrie 2014, menținută în faza de cercetare judecătorească în primă instanță la data de 22 mai 2017, a rezultat că a fost de față la semnarea înscrisului, precizând în mod expres că *"la momentul semnării contractului de împrumut nu s-a remis nicio sumă de bani"*. Importantă însă este declarația **martorului GIOXAS ANTONIOS**, audiat în apel: *"Suma împrumutată nu a fost dată în prezența noastră și nu știu nimic despre modul în care banii au trecut efectiv de la Radu Mazăre la Ioannis Skantzikas. Singura mea legătură cu împrumutul dintre cei doi a fost semnarea înscrisului, în calitate de martor."* (pagina 4 paragraful 2). Această declarație a fost menținută în faza de cercetare judecătorească întreprinsă atât în primă instanță cât și nemijlocit în apel, unde a precizat în mod expres: *"În fața mea nicio sumă de bani nu a fost transferată de la Radu Mazăre la Skantzikas Ioannis"* – declarația din 10 iunie 2019.

Încheiem prin a sublinia și aspecte de detaliu, respectiv că inculpatul nu a arătat în nicio declarație de avere existența contului din Israel (f. 252-272, vol. 1), deși în declarația de avere trebuie trecute toate conturile, din țară sau străinătate, a căror valoare cumulată depășește suma de 5000 de euro – așadar, indiferent de soldul nesemnificativ existent în cont, acesta trebuia indicat în

declarația de avere, alături de celelalte conturi ale inculpatului, întrucât valoarea cumulată a acestora depășea 5000 de euro.

De asemenea, inculpatul a dat cu împrumut o sumă de 600.000 de Euro unui cetățean grec, fără să facă niciun demers pentru recuperarea acesteia din 2004 până în 2010.

Nu în ultimul rând, din analiza veniturilor realizate de Mazăre Radu Ștefan în perioada 2000-2011 rezultă că, în anul 2004, anul în care se pretinde că ar fi împrumutat cetățeanul grec Ioannis Skantzikas cu suma de 600.000 de euro, se poate constata faptul că inculpatul Mazăre Radu Ștefan nu avea resursele financiare necesare acordării acestui împrumut. Relevante sunt, în acest sens: **proces-verbal întocmit de ofițerul de poliție judiciară privind veniturile realizate de Mazăre Radu Ștefan în perioada 2001-2011; datele furnizate de ANAF-AJFP Constanța ca urmare a solicitării DNA referitoare la veniturile realizate de Mazăre Radu Ștefan în perioada 1991-2004; Notă de Constatare întocmită de specialiștii DNA privind veniturile realizate în perioada 2000-2011 realizate de Mazăre Radu Ștefan.**

Nici apărările inculpatului **Morgenstern Avraham** nu pot fi luate în considerare, cu privire la transferurile efectuate între societățile Larton Consultants și Melici Management, în condițiile în care martorul **HAGI MICHAEL IOAN**, după cum s-a menționat, a precizat faptul că *”deși lucrează în Shapir de la înființare, iar în anul 2011 era director de zonă- Constanța, nu cunoaște nimic despre firma Melici”*.

În esență, nu se justifică în niciun fel plata aceluia onorariu de succes la data de 16.08.2011, moment la care nu se demarase oficial nicio procedură de achiziție.

Așadar, din toate aceste argumente rezultă greșita soluție de achitare a inculpaților MAZĂRE RADU ȘTEFAN și MORGENSTERN AVRAHAM sub aspectul infracțiunii de luare/dare de mită prev. de art.254 alin.1 Cod penal din 1969, cu aplicarea dispozițiilor art. 6 din Legea nr.78/2000 și a dispozițiilor art.5 Cod penal, respectiv de art.255 alin.1 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.6 din Legea nr.78/2000 și a dispozițiilor art.5 Cod penal; precum și greșita achitare a inculpatului MAZĂRE ALEXANDRU sub aspectul infracțiunii de complicitate la luare de mită prev. de art.26 raportat la art.254 alin.1 Cod penal din 1969, cu aplicarea dispozițiilor art. 6 din Legea nr.78/2000 și a dispozițiilor art.5 Cod penal.

Se impune astfel constatarea caracterului întemeiat al motivelor de apel formulate Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.N.A împotriva sentinței penale nr.398 din 28 iunie 2018, pronunțată în dosarul nr. 1409/1/2016, Înalta Curte de Casație – Secția Penală privind pe inculpații MAZĂRE RADU ȘTEFAN, MAZĂRE ALEXANDRU, MORGENSTERN AVRAHAM.

În referire la inculpatul **Mazăre Alexandru**, singurul inculpat față de care nu se evidențiază incidența vreunor cazuri care împiedică exercitarea acțiunii penale în cauză, tocmai ce s-a evidențiat concluzia instanței de control judiciar, și anume aceea că instanța de fond a greșit în promovarea soluției că, în cauză, nu sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunilor de dare/luare de mită

raportat la faptele săvârșite de către inculpații Morgenstern Avraham și Mazăre Radu Ștefan, respectiv faptul că nu există nicio probă din care să rezulte că inculpatul Mazăre Alexandru a fost implicat în vreun fel.

În concret, s-a redat în mod detaliat că darea/luarea de mită s-a realizat prin intermediul societății Larton Consultants ltd Cipru, sub forma unui onorariu de succes, societate care transmite mai departe sume de bani societății Melici Management, un offshore al numelui Schwartzenberg Emilian.

Martorul Schwartzenberg Emilian, folosind mecanismul de utilizare a contului *escrow* în relațiile comerciale, a virat la data de 13.09.2011 suma de 95.000 de euro în contul lui Mazăre Radu Ștefan și suma de 40.000 de euro în contul lui Mazăre Alexandru, iar la data de 6.12.2011 suma de 40.000 de euro este transferată către contul lui Mazăre Alexandru însă, întrucât acest cont fusese închis în luna octombrie 2011, suma este redirecționată către contul lui Mazăre Mihai, cel de-al treilea frate.

Elementul material al infracțiunii constă în primirea sumei de 175.000 de euro de inculpatul Mazăre Radu Ștefan, în calitate de primar, în vederea efectuării unor demersuri în legătură în atribuțiile sale de serviciu destinate garantării câștigării unei licitații de către firma Shapir.

Așadar, după cum s-a specificat, primirea sumei de 175.000 de euro s-a realizat prin intermediul și cu participarea în mod direct a numelui Emilian Schwartzenberg, precum și cu ajutorul dat de fratele său, inculpatul Mazăre Alexandru.

Contrar celor reținute de către instanța de fond, acest din urmă inculpat, Mazăre Alexandru, a cunoscut despre licitația organizată pentru construirea campusului Henri Coandă, dar și a pus la dispoziția inculpatului Mazăre Radu Ștefan contul său din Israel tocmai în vederea primirii unei părți din comision.

Martorii Gavrilă Emanuela, Mazăre Mihai, dar și **declarațiile inculpatului Mazăre Alexandru** nu au putut dovedi că banii proveneau din afacerile martorei Gavrilă Emanuela și a familiei sale derulate în România, remiși de martoră lui Elan Schwartzenberg și depuși de acesta din urmă în contul bancar din Israel, comun al inculpatului Mazăre Alexandru și Gavrilă Emanuela.

Apărarea inculpatului Mazăre Alexandru în sensul că banii proveneau din afacerile martorei Gavrilă Emanuela – a cărei depoziție nu poate fi privită singular și cu o valoare ierarhică supremă - este înfrântă neechivoc de înscrisurile de la dosar.

Astfel, din **documentele bancare** puse la dispoziție rezultă că, deși contul era într-adevăr comun, al inculpatului Mazăre Alexandru și al martorei Gavrilă Emanuela, transferurile din societatea Melici Management se fac către un unic beneficiar - Mazăre Alexandru. Numele beneficiarului este trecut pe extrasele bancare ale societății Melici Management și pe ordinele de plată, care nu fac niciun fel de referire la martora Gavrilă Emanuela (f. 361-362 vol. 29 - *extrasele bancare*, filele 364, 365 vol. 29 DUP – *ordinele de plată*; traducerea acestor documente se regăsește la filele 367-368, 371-372, vol. 29 dup).

Or, în cazul în care aceste sume ar fi fost destinate martorei Gavrilă Emanuela nu exista niciun motiv pentru care la beneficiar să fie trecut Mazăre Alexandru și nu aceasta.

Totodată, din **datele furnizate de ANAF – AJFP Constanța** a rezultat că martora Gavrilă Emanuela nu ar fi avut în niciun caz resursele necesare alimentării contului din Israel cu sumele virate de Melici Management în acest cont.

Privitor la detaliul că suma distinctă de 40.000 de euro transferată de Melici Management în data de 07.12.2011 a fost destinată, în realitate, celui alt frate, Mazăre Mihai, trebuie avute în vedere următoarele considerente:

Redirecționarea ultimei sume de 40.000 de euro destinată lui Mazăre Alexandru către contul lui Mazăre Mihai a avut loc în baza unui ordin emis de *Rukeshababu Addanki, ofițerul bancar însărcinat cu investigațiile de plată* ("payment investigations"), la data de 18 decembrie 2011, astfel cum rezultă din ordinul bancar (f. 381, vol. 29, și traducerea – f. 394, vol. 29); Din acest ordin bancar, cât și din istoricul tranzacției pus la dispoziție de banca din Israel (f. 382, vol. 29 și traducerea f. 395, vol. 29) a rezultat că beneficiarul din ordin a rămas același, Mazăre Alexandru, fiind schimbat doar contul în care au fost virati banii – respectiv în contul lui Mazăre Mihai. Acest fapt rezultă din indicarea aceluiași beneficiar – Alexandru Mazăre – atât în *detaliile tranzacției* (documentul bancar tradus se află la f. 395, vol. 29), cât și din *ordinul de redirecționare* a banilor către contul lui Mihai Mazăre, ordin emis de Rukeshababu Addanki, ofițerul bancar, în care se arată că toate celelalte detalii rămân aceleași (documentul tradus se află la fila 394, vol. 29).

De altfel, **apărarea apelantului inculpat Mazăre Alexandru** (doar în fața instanței de apel nu a dat nicio declarație, iar potrivit art. 83 C.proc.pen. declarațiile acestuia consimțite pot fi folosite ca mijloace de probă și împotriva sa), în afara fondului acuzației, respectiv că banii proveneau din afacerile martorei Gavrilă Emanuela – susținere certificată ca fiind nesinceră – a vizat preponderent aspecte de circumstanță, cu repercusiuni asupra laturii subiective – "*că nu l-a cunoscut pe Morgenstern Avraham decât la ceremonia de inaugurare a cartierului pentru tineri; că nu a avut nicio înțelegere financiară sau de altă natură cu fratele său, Mazăre Radu Ștefan, legată de proiectul de locuințe pentru tineri; că nu a cunoscut și nu a interacționat cu nimeni în legătură cu condițiile de licitare și, ulterior, de executare a proiectului; că nu a fost informat cu privire la tranzacțiile din Israel*".

Instanța de apel reține însă, sub aspectul laturii subiective, că este evident că fapta s-a realizat sub forma intenției directe deoarece inculpatul Mazăre Alexandru cunoștea faptul că inculpatul Mazăre Radu Ștefan era primarul Constanței; totodată cunoștea de existența programului "*pentru că a fost unul care se desfășura în formațiunea politică din care făceam parte; pe parcursul mandatului meu de parlamentar am primit numeroase solicitări de la persoane aflate în nevoie care își doreau foarte mult să aibe o locuință; ca toți parlamentarii de la acest partid cunoșteam aspecte generale legate de proiect*" (declarație inculpat); și ținea legătura cu fratele său – "*cunosc despre împrumutul fratelui meu către un cetățean grec, în sumă de 600000 euro, și faptul că plata acestui împrumut a fost preluată de Schwartzenberg Emilian*" (declarație inculpat).

În plus, inculpatul Mazăre Alexandru cunoștea faptul că sumele de bani încasate se află în corelație cu relația fratelui său, inculpatul Mazăre Radu

Ștefan, cu mediul de afaceri privitor la proiectul cartierului pentru tineri și în final cu numitul Schwartzenberg Emilian, persoană apropiată, de la care a și încasat banii.

Momentului înțelegerii prealabile infracționale dintre cei doi frați Mazăre sau necunoșterea unor aspecte de detaliu legate de derularea concretă a proiectului, de către inculpatul Mazăre Alexandru, nu au relevanță în plan juridic în cauză.

În condițiile acestor probe certe de vinovăție, *se desprinde o unică concluzie posibilă, și o lipsă de verosimilitate a unei alte explicații - respectiv aceea a atestării ajutorului dat fratelui său pentru primirea sumei de 175.000 de euro drept mită.* Toate acestea în contextul luării în considerare inclusiv a calității speciale în care se aflau cei implicați, primar și parlamentar, persoane cărora le este interzis etic a primi sume de bani de la oameni de afaceri, cu titlul de onorariu.

În cauză există așadar o legătură neîndoielnică între fapta ilicită a inculpatului Mazăre Alexandru, în calitate de complice, și primirea banilor sub formă de luare de mită de către inculpatul Mazăre Radu Ștefan.

Inculpatul Mazăre Alexandru a cunoscut de la bun început despre alimentarea contului său, fiind anunțat în acest sens de ofițerii bancari, și nu ulterior de către fratele său, și *a dispus de disponibilul din acest cont.* Inclusiv *închiderea intempestivă a contului,* imediat după alimentarea sa, în octombrie 2011, clarifică elementul intențional, certificat în final ca infracțional, al întregii tranzacții.

În consecință, acționând în acest mod, inculpatul Mazăre Alexandru a realizat elementele de tipicitate obiective și subiective ale infracțiunii de complicitate la infracțiunea de luare de mită.

Un motiv distinct de apel a vizat săvârșirea infracțiunii de fals în declarații prev. de art.292 Cod penal din 1969.

Criticile Parchetului sub aceste aspecte au privit ”greșita individualizare a pedepselor aplicate inculpaților MAZĂRE RADU ȘTEFAN și MAZĂRE ALEXANDRU pentru săvârșirea infracțiunii de fals în declarații prev. de art.292 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal din 1969 și art.5 Cod penal”.

Pe de altă parte, inculpații apelanți Mazăre Radu Ștefan și Mazăre Alexandru au criticat tipicitatea infracțiunii sub aspectul subiectiv.

O notă specială vizează situația inculpatului Mazăre Radu Ștefan, respectiv constatarea incidenței principiului specialității, ce va conduce Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 judecători la pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal pentru săvârșirea unei infracțiuni de luare de mită, prevăzută de art. 289 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 6 și 7 din Legea nr. 78/2000 și a dispozițiilor art. 5 alin. (1) Cod penal și a trei infracțiuni de fals în declarații, prevăzute de art. 28 din Legea nr. 176/2010 raportat la art. 326 Cod penal, toate în concurs real prevăzut de art. 38 alin. (1) Cod penal; *împrejurare ce face de prisos orice analiză pe marginea infracțiunii de fals în declarații.*

În acest context, rămân a fi aprofundate **apelurile Parchetului** sub aspectul greșitei individualizări a pedepsei aplicate **inculpatului MAZĂRE ALEXANDRU**, precum și al inculpatului respectiv.

În concret, faptele comise de acesta sunt următoarele:

- În declarația de avere depusă la data de 25.05.2011, completată și depusă în calitate de senator, Mazăre Alexandru nu a indicat existența contului său personal deschis la Israel Discount Bank și nici a disponibilului existent în acest cont (f. 115-120, vol. 35);
- În declarația de avere depusă la data de 30.05.2012 (completată la data de 29.05.2012) completată și depusă în calitate de senator, Mazăre Alexandru nu a indicat suma de 80.000 de euro obținută cu titlul de onorarii ("fees") de la Melici Management Inc în anul fiscal anterior (f. 121-126, vol. 35).
- În declarația de avere depusă la data de 18.12.2012, completată și depusă în calitate de senator, Mazăre Alexandru nu a indicat suma de 80.000 de euro obținută cu titlul de onorarii ("fees") de la Melici Management Inc în anul fiscal anterior (f. 127-132, vol. 35).

Instanța de fond a reținut corect că în declarațiile de avere date în anul 2012 nu a consemnat suma de 80.000 de euro întrucât, potrivit documentelor de la dosar, aceasta este suma transferată de societatea Melici Management către inculpat cu titlul de onorarii. Faptul că o parte din sumă (40.000 de euro) este redirecționată către contul lui Mihai Mazăre se datorează exclusiv faptului că anterior contul inculpatului fusese închis.

Existența și conținutul contului inculpatului Mazăre Alexandru rezultă din **documentele puse la dispoziția organelor judiciare române de organele judiciare din Israel**, care și-au dat acordul folosirii acestora în vederea dovedirii infracțiunilor de fals.

Inculpatul a cunoscut despre existența contului – "*La cererea lui Gavrilă Emanuela am deschis un cont în Israel în care amândoi figuram titulari de cont. Contul l-am deschis la cererea lui Gavrilă Emanuela, care în prealabil discutase cu Emilian Schwartzberg*" (**declarație inculpat**) - dar și disponibilul existent, fiind informat în acest sens de ofițerii bancari, imediat după primirea banilor, ocazie cu care a declarat că este de acord cu plata taxelor aferente transferurilor.

Este evident că, așa cum a verificat soldul conturilor deținute în România, inculpatul avea obligația să verifice și soldul contului din Israel. Or, inculpatul apelant nu a procedat în acest fel tocmai pentru a ascunde existența și soldul acestui cont din străinătate. Motivul pentru care în declarațiile de avere nu a fost consemnată existența și conținutul acestui cont a fost faptul că aceste sume nu puteau fi justificate în mod legal, s-a certificat că aveau o proveniență infracțională (din analiza declarațiilor de avere și a veniturilor licite obținute de cei doi inculpați frați făcută de **Agencia Națională pentru Integritate** a rezultat că toate fondurile aferente conturilor din Israel ale celor doi inculpați nu au o proveniență licită - f. 200-298, vol. 35).

Cât privește tipicitatea infracțiunii sub aspectul subiectiv, până la urmă aceste infracțiuni de fals nu trebuie îndepărtate de cele două infracțiuni de luare de mită și complicitate la luare de mită, atribuite inculpaților Mazăre Radu

Ștefan și Mazăre Alexandru, precum și de toate apărările pe care le-au făcut, în sensul că nu au cunoscut și nu au putut cunoaște despre existența aceluși sold în conturile respective, de 95.000 euro, respectiv 40.000 euro; în condițiile în care la dosarul cauzei există înscrisuri suficiente contrare. Cu privire la existența conturilor și soldului există același mecanism de apărare, în sensul în care inculpatul Mazăre Radu Ștefan face referire la existența unor bani care ar fi aparținut în realitate unei alte persoane, Elan Schwartzberg, iar inculpatul Mazăre Alexandru, cu privire la existența unor sume de bani care de fapt ar fi aparținut cotitularului aceluși cont, martora Gavrilă Emanuela. Or, s-a putut observa că banii au fost trimiși în contul comun cu mențiunea titularului destinatar - Mazăre Alexandru.

Așadar, cu privire la cele trei infracțiuni de fals în declarații prev. de art. 28 din Legea nr. 176/2010 rap. la art. 326 Cp, toate în concurs real prev. de art. 38 alin. 1 Cp, reținute în sarcina inculpatului Mazăre Alexandru, corect **reunite juridic de către instanța fondului – pe calea schimbării de încadrare juridică - sub forma infracțiunii de fals în declarații prev. de art.292 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal din1969 și art.5 Cod penal (forma continuată)**, de consemnat este judicioasa analiză a probatoriului în stabilirea existenței faptei și a vinovăției inculpatului, derulată la nivelul fondului.

Pe cale de consecință, se impune respingerea apelului inculpatului Mazăre Alexandru formulat în cauză, ca nefondat.

În raport de individualizarea pedepsei aplicate de instanța fondului, de reținut că acesta trebuie să conducă la stabilirea unei sancțiuni care să reflecte *in abstracto* gravitatea atingerii valorii sociale ocrotite.

La stabilirea duratei și quantumul pedepsei, precum și a modalității de executare, s-au avut în vedere dispozițiile art.74 din Codul penal, complexitatea pericolului social al faptei deduse judecării, elementele obiective și subiective ce au condus la săvârșirea infracțiunii, impactul social produs de săvârșirea unor astfel de fapte, poziția adoptată de inculpat pe parcursul procesului penal, personalitatea sa și necesitățile procesului de reeducare și resocializare, astfel încât pedeapsa să-și poată îndeplini atât funcția coercitivă, de îndreptare, cât și cea preventivă, de descurajare a săvârșirii unor fapte similare de către alte persoane.

În concluzie, pedeapsa cu amenda de 5000 lei aplicată inculpatului MAZĂRE ALEXANDRU este judicios individualizată în raport cu modul de operare și cu exigențele impuse de dispozițiile legale, dar și prin raportare la jurisprudența în materie.

Situația punitivă a inculpatului Mazăre Alexandru nu se rezumă însă la amenda de 5000 lei individualizată la fond pentru comiterea infracțiunii de fals în declarații prev. de art.292 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal din 1969 și art.5 Cod penal, atâta vreme cât s-au realizat elementele de tipicitate și ale infracțiunii de complicitate la infracțiunea de luare de mită, acuzația principală.

În mod cert se impune aplicarea față de inculpatul Mazăre Alexandru a unei pedepse cu închisoarea pentru respectiva infracțiune, echivalentă *minimumului*

special legal – 3 ani închisoare, iar pentru atingerea scopului acesteia, executarea ei în regim de detenție.

La alegerea legii penale mai favorabile incidentă pentru infracțiunea de complicitate la infracțiunea de luare de mită, instanța de apel a avut în vedere limitele legale de pedeapsă – în esență, aceleași, de 3 ani închisoare, prevăzute atât în codul vechi cât și în codul penal nou – dar cu o raportare necesară la prev. art. 6 din Legea 78/2000 de dinainte de modificarea intrată în vigoare la 1 febr. 2014, ce nu impuneau majorarea limitelor legale pentru încălcarea art. 254 C.pen. cu o treime. Prevederile art. 7 din Legea 78/2000 au dobândit incidență doar odată cu modificarea intrată în vigoare la 1 febr. 2014.

Individualizarea pedepsei reprezintă una dintre cele mai importante și sensibile operațiuni juridice de a cărei acuratețe depinde în mod direct reușita procesului de îndreptare și recuperare a inculpaților, întrucât aceasta presupune, prin evaluarea gravității infracțiunii comise și a pericolozității infractorului, determinarea gradului de răspundere penală a inculpaților în raport cu care urmează să se stabilească pedeapsa și modul de executare a acesteia.

Aspectele legate de persoana inculpatului, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială, antecedentele penale – toate favorabile persoanei numitului Mazăre Alexandru - pot fi avute la individualizarea pedepsei, în cadrul criteriilor generale de individualizare a pedepsei, cu consecința aplicării unei pedepse între minimul și maximul acesteia, fără însă a fi reținute drept circumstanță atenuantă judiciară.

În cauză, la individualizarea pedepsei aplicată inculpatului s-au avut în vedere, în mod cert favorabil, împrejurările vizând atragerea sa în activitatea infracțională de către fratele său, inițiatorul și jucătorul principal al construcției infracționale, precum și timpul îndelungat scurs de la momentul comiterii faptei, la limita intervenirii prescripției, toate acestea reclamând stabilirea pedepsei la nivelul minimului special legal.

Totodată, instanța de control judiciar apreciază că, la individualizarea pedepsei - modul de executare a acesteia, trebuie să se aibă în vedere și complexitatea pericolului social al faptelor deduse judecății așa cum au fost arătate anterior, elementele obiective și subiective ce au condus la săvârșirea infracțiunilor sau contextul că infracțiunea de fals în declarații a fost realizată în ascunderea infracțiunii principale de luare de mită /complicitate la luare de mită.

Așa cum a rezultat din probatoriul administrat în cauză, modul de operare pus la cale a fost unul elaborat, a vizat primirea unor sume semnificative de bani, fără ca inculpatul Mazăre Alexandru să aibă aparent vreo legătură cu aceasta și fără ca acesta să primească în mod nemijlocit banii, direct de la Societatea Shapir Structures SRL, primirea banilor făcându-se printr-un intermediar.

Toate acestea reclamă, pentru atingerea scopului pedepsei, executarea ei în regim de detenție.

Dispozițiile art. 6 din Legea 78/2000 de dinainte de modificarea intrată în vigoare la 1 febr. 2014 atrag incidența art. 254 C.pen. vechi, unde aplicarea de pedepse complementare constituie o obligație pentru organul judiciar, sens în care se va face aplicarea disp. art. 64 lit. a teza a II-a și b C.pen. pe o durată de 3

ani, cu aplicarea și a pedepselor accesorii prev. de art. 71 al. 2 rap. la art. 64 lit. a teza a II-a și b C.pen.

În procesul de contopire a pedepselor stabilite, potrivit art. 34 lit. d C.penal, dat fiind concursul real de infracțiuni existent potrivit art. 33 lit. a C.pen., se va ajunge la **rezultanta de 3 ani închisoare alături de 5000 lei amendă penal**, pedeapsa complementară prev. de disp. art. 64 lit. a teza a II-a și b C.pen. pe o durată de 3 ani, cu aplicarea și a pedepselor accesorii prev. de art. 71 al. 2 rap. la art. 64 lit. a teza a II-a și b C.pen.

La alegerea alăturării în executare a pedepselor stabilite (închisoarea și amenda în totalitate), instanța de apel a avut în vedere necesitatea conștientizării de către inculpatul Mazăre Alexandru a comiterii a două infracțiuni, de natură juridică diferită.

Potrivit aceluiași art. 254 vechi C.pen. – luare de mită, al. 3 – ”Banii, valorile sau orice alte bunuri care au făcut obiectul luării de mită **se confiscă**, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani”, sens în care se vor face cuvenitele dispoziții.

În considerentele anterioare s-a atestat **ajutorul dat de către inculpatul Mazăre Alexandru fratelui său pentru primirea sumei de 175.000 de euro** drept mită. Totodată însă, s-a consemnat **primirea efectivă doar a sumei de 80.000 de euro** de către acesta, potrivit documentelor de la dosar, aceasta fiind suma transferată de societatea Melici Management către inculpat cu titlul de onorarii. Faptul că o parte din sumă (40.000 de euro) a fost redirecționată de către inculpatul Mazăre Alexandru către contul lui Mihai Mazăre este un act de dispoziție ulterior, ce se datorează exclusiv unor împrejurări de natură administrativă, faptului că anterior contul inculpatului Mazăre Alexandru fusese închis.

În consecință, se va dispune confiscarea în cauza de față, exclusiv față de inculpatul Mazăre Alexandru, a sumei de 80.000 de euro.

Cu privire la motivul de apel formulat de Parchet vizând greșita ridicare a **măsurii sechestrului asigurator** în cauză, **instanța de control judiciar, în majoritate**, precizează următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 249 alin.1 Cod proc. pen., „*procurorul, în cursul urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată, din oficiu sau la cererea procurorului, în procedura de cameră preliminară ori în cursul judecății, poate lua măsuri asiguratorii, prin ordonanță sau, după caz, prin încheiere motivată, pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a bunurilor care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse ori care pot servi la garantarea executării pedepsei amenzii sau a cheltuielilor judiciare ori a reparării pagubei produse prin infracțiune.*”

În doctrina juridică, măsurile asiguratorii sunt definite ca măsuri de constrângere reală și constau în indisponibilizarea, până la soluționarea definitivă a cauzei, a bunurilor mobile și imobile precum și a veniturilor aparținând suspectului, inculpatului sau părții responsabile civilmente, în vederea confiscării speciale, a confiscării extinse, executării pedepsei amenzii sau a cheltuielilor judiciare ori a acoperirii despăgubirilor civile. Ele constau în

indisponibilizarea unor bunuri mobile sau imobile, prin instituirea unui sechestr și deși au un caracter provizoriu, blochează orice activitate a suspectului, inculpatului sau părții responsabile civilmente sau a oricărei persoane în posesia sau proprietatea căreia se află bunurile ce urmează să fie supuse confiscării.

Totodată, potrivit art. 249 alin. 5 Cod proc. pen., „măsurile asigurătorii în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune și pentru garantarea executării cheltuielilor judiciare se pot lua asupra bunurilor suspectului sau inculpatului și ale persoanei responsabile civilmente, până la concurența valorii probabile a acestora”.

Aceste exigențe au fost respectate de către procurorul de caz, care a dispus, în speță, luarea măsurilor asigurătorii astfel:

- prin ordonanța nr. 2/P/2014 din data de 11.04.2014 (f. 156-159, vol. 13 dosar UP) s-a dispus luarea măsurii asigurătorii a sechestrului asupra sumelor de 18.550 euro și 114 dolari USA ridicate de la inculpatul Mazăre Radu Ștefan cu ocazia percheziției domiciliare.

- prin ordonanța nr.2/P/2014 din data de 28.03.2016 (f. 20-22, vol. 35, dosar UP) s-a dispus luarea măsurii asigurătorii a sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile ale inculpaților Mazăre Radu Ștefan și Mazăre Alexandru până la concurența sumei de 156.350 euro, având în vedere că valoarea totală a sumei primite cu titlul de mită a fost 175.000 de euro. Această măsură a fost pusă în executare conform proceselor verbale din data de 31.03.2016 (vol. 36, dosar UP).

Este real că ulterior, datorită pronunțării unor soluții de achitare sub aspectul infracțiunilor principale de luare de mită/complicitate la luare de mită, instanța de fond, în baza art.404 alin.4 lit.c Cod procedură penală, a ridicat măsura asigurătorie a sechestrului, instituit prin ordonanța din data de 28.03.2016, asupra bunurilor mobile și imobile ale inculpaților Mazăre Alexandru și Mazăre Radu Ștefan; instituit prin ordonanța din 11.04.2014, asupra sumelor de 18.550 euro și 114 dolari USA ridicate de la inculpatul Mazăre Radu Ștefan cu ocazia percheziției domiciliare.

Or, reevaluând în mod corespunzător, complet și coroborat probatoriul cauzei, în ciclul procesual superior, s-a impus concluzia pronunțării unei soluții de condamnare, **exclusiv față de inculpatul MAZĂRE ALEXANDRU**, pentru toate infracțiunile reținute în actul de acuzare în sarcina sa.

În consecință, ca urmare a condamnării acestuia se impune și soluția de luare a măsurilor asigurătorii asupra bunurilor mobile și imobile ale inculpatului Mazăre Alexandru, pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a bunurilor care fac obiectul confiscării speciale.

Contextul procesual adecvat ce permite luarea unor astfel de măsuri la nivelul celui de al doilea grad de jurisdicție este dat de ”Motivele de apel scrise” formulate în cauză de Ministerul Public– Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție. Astfel, în chiar preambulul acestora este inserat un capitol III alocat ”Greșitei ridicări a măsurii asigurătorii a sechestrului instituite prin ordonanțele din data de 28.03.2016 și din 11.04.2014 asupra bunurilor mobile și imobile ale inculpaților Mazăre Alexandru și Mazăre Radu Ștefan și asupra sumelor de 18.550 euro și 114 dolari

USA ridicate de la inculpatul Mazăre Radu Ștefan cu ocazia percheziției domiciliare”.

La judecata în apel, efectul fiind devolutiv integral, se realizează o reexaminare a cauzei penale sub toate aspectele de fapt și de drept, fără restricții. Totuși, fiind într-o cale de atac, judecata în apel are ca obiect numai situația celui care a declarat apel și în raport cu calitatea sa procesuală. Or, formalismul declarării apelului, ce a permis o reexaminare a cauzei penale sub toate aspectele de fapt și de drept, a fost acoperit în cauză atâta vreme cât motivele de apel scrise ale Parchetului au abordat toate tematicile specifice speței iar cadrul dezbaterilor nu a menționat în mod special vreo limitare în desfășurarea judecății în apel.

Față de toate aceste considerente, **în temeiul dispozițiilor art. 421 pct. 2 lit. a) Cod de procedură penală**, se impune **admiterea apelurilor** declarate de **Ministerul Public– Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și inculpatul Mazăre Radu Ștefan** și pe cale de consecință:

Desființarea în parte a sentinței penale nr.398 din 28 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție Secția Penală în dosarul nr. 1409/1/2016 și rejudecând:

- încetarea procesului penal față de inculpații Mazăre Radu Ștefan, în temeiul art. 16 lit. e C.proc.pen., sub aspectul săvârșirii unei infracțiuni de luare de mită prev. de art. 289 alin. 1 Cp, cu aplicarea dispozițiilor art. 6 și 7 din Legea nr. 78/2000 și a dispozițiilor art. 5 alin. 1 Cp și trei infracțiuni de fals în declarații prev. de art. 28 din Legea nr. 176/2010 rap. la art. 326 Cp, toate în concurs real prev. de art. 38 alin. 1 Cp; și Morgenstern Avraham, în temeiul art. 16 lit. f C.proc.pen, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de dare de mită, prev. de art. 255 alin. 1 din vechiul Cod penal, cu aplicarea art. 6 din Legea nr. 78/2000 și a dispozițiilor art. 5 alin. 1 din noul Cod penal;
- condamnarea inculpatului Mazăre Alexandru sub aspectul infracțiunii de complicitate la luare de mită prev. de art.26 raportat la art.254 alin.1 Cod penal din 1969, cu aplicarea dispozițiilor art.6 din Legea nr.78/2000 și a dispozițiilor art.5 Cod penal; și aplicarea unei pedepse de 3 ani închisoare, cu dispunerea executării sale în regim de privare de libertate;
- aplicarea față de inculpatul Mazăre Alexandru a unei pedepse rezultante de 3 ani închisoare alături de pedeapsa amenzii ce a fost aplicată de prima instanță pentru infracțiunea de fals în declarații, în baza art.292 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal 1969 și art.5 Cod penal;
- aplicarea față de inculpatul Mazăre Alexandru a pedepselor complementare și accesorii;
- confiscarea specială a sumei de 80000 euro de la inculpatul Mazăre Alexandru, cu luarea măsurilor asigurătorii asupra bunurilor mobile și imobile ale inculpatului Mazăre Alexandru, pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a bunurilor;

- obligarea inculpaților Mazăre Alexandru, ca urmare a pronunțării unei soluții de condamnare integrală dar și pentru respingerea căii de atac exercitate ca nefondată; și Morgenstern Avraham, în temeiul art. 275 al. 1 pct.3 lit. b C.proc.pen., derivat din împrejurarea că a cerut continuarea procesului penal – solicitare neîntemeiată; la plata cheltuielilor judiciare majorate limitei de câte 2.000 lei, stabilită de prima instanță, către stat; în celelalte cazuri cheltuielile judiciare avansate de stat rămânând în sarcina acestuia.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

În majoritate:

Admite apelurile declarate de **Ministerul Public– Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție** și de **inculpatul Mazăre Radu Ștefan** și pe cale de consecință:

Desființează în parte sentința penală nr.398 din 28 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală în dosarul nr. 1409/1/2016 și rejudecând:

În baza art. 396 al. 6 rap. la art. 16 lit. e C.proc.pen., încetează procesul penal față de **inculpatul Mazăre Radu Ștefan**, sub aspectul săvârșirii unei infracțiuni de luare de mită prev. de art. 289 alin. 1 Cp, cu aplicarea dispozițiilor art. 6 și 7 din Legea nr. 78/2000 și a dispozițiilor art. 5 alin. 1 Cp și trei infracțiuni de fals în declarații prev. de art. 28 din Legea nr. 176/2010 rap. la art. 326 Cp, toate în concurs real prev. de art. 38 alin. 1 C.penal.

În baza art. 396 al. 6 rap. la art. 16 lit. f C.proc.pen., încetează procesul penal față de **inculpatul Morgenstern Avraham**, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de dare de mită, prev. de art. 255 alin. 1 din vechiul Cod penal, cu aplicarea art. 6 din Legea nr. 78/2000 și a dispozițiilor art. 5 alin. 1 din noul Cod penal.

În baza art. 26 raportat la art.254 alin.1 Cod penal din 1969, cu aplicarea dispozițiilor art.6 din Legea nr.78/2000 și a dispozițiilor art.5 Cod penal, condamnă pe inculpatul **Mazăre Alexandru (...)** la pedeapsa de 3 ani închisoare și interzicerea drepturilor prev. de art. 64 lit. a teza a II-a și b C.pen. pe o durată de 3 ani după executarea pedepsei închisorii.

În baza art. 71 alin.1 C.pen. anterior, interzice inculpatului exercitarea drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit. a teza a II-a și b C.pen. anterior, de la data rămânerii definitive a hotărârii și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei închisorii.

Menține, în baza art.292 Cod penal din 1969, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal 1969 și art.5 Cod penal, condamnarea inculpatului Mazăre Alexandru la pedeapsa de 5.000 lei amendă penală.

În baza art. 33 lit. a raportat la art. 34 lit. d C.pen. anterior, contopește pedepsele stabilite și aplică inculpatului **pedeapsa rezultantă de 3 ani închisoare și 5.000 lei amendă penală.**

În baza art. 35 alin. 1 C.pen. anterior, aplică inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit. a teza a II-a și b C.pen. anterior pe o durată de 3 ani, după executarea pedepsei închisorii.

În baza art. 71 alin.1 C.pen. anterior, interzice inculpatului exercitarea drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit. a teza a II-a și b C.pen. anterior de la data rămânerii definitive a hotărârii și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei închisorii.

În baza art.63¹ Cod penal din 1969, atrage atenția inculpatului că în cazul în care se sustrage cu rea-credință de la executarea amenzii, instanța poate înlocui această pedeapsă cu pedeapsa închisorii.

În baza art. 254 al. 3 C.penal anterior, confiscă de la inculpatul Mazăre Alexandru suma de 80.000 de euro în echivalent în lei, la cursul BNR de la data plății.

Dispune luarea măsurii asigurătorii a sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile ale inculpatului Mazăre Alexandru, până la concurența sumei de 80.000 de euro.

Respinge ca nefondat apelul formulat de inculpatul Mazăre Alexandru.

Obligă inculpatul Mazăre Alexandru la plata sumei de 10.000 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare avansate stat în fond și în apel.

În temeiul art. 275 al. 1 pct.3 lit. b C.proc.pen., obligă inculpatul Morgenstern Avraham la plata sumei de 5.000 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare avansate stat în fond și în apel.

Menține dispozițiile sentinței primei instanței ce nu sunt contrare prezentei decizii.

În baza art. 275 alin.3 C.proc.pen. toate celelalte cheltuieli judiciare avansate de stat, ocazionate de soluționarea apelurilor formulate de Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție și de inculpatul Mazăre Radu Ștefan, rămân în sarcina acestuia.

Onorariul convenit apărătorului desemnat din oficiu pentru inculpatul **Mazăre Radu Ștefan**, până la prezentarea apărătorului ales, în sumă de 217 lei, rămâne în sarcina statului.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 10 mai 2022.

JUDECĂTORI:

Săndel Lucian Macavei

Oana Burnel

Simona Elena Cîrnaru

Dan Andrei Enescu

**MAGISTRAT ASISTENT
Costin Cristian Pușcă**

**ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI**

**Decizia penală nr. 45
105/1/2019**

Dosar nr.

Ședința publică din data de 10 mai 2022

Opinie separată numai în ceea ce privește aplicarea principiului specialității față de inculpatul Mazăre Radu Ștefan și în privința luării măsurilor asigurătorii prin decizie

I. Aplicarea regulii specialității față de inculpatul Mazăre Radu

Art. 74 din Legea nr. 302/2004, privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, consacră regula specialității astfel:

(1) Persoana predată ca efect al extrădării nu va fi nici urmărită, nici judecată, nici deținută în vederea executării unei pedepse, nici supusă oricărei alte restricții a libertății sale individuale, pentru orice fapt anterior predării, altul decât cel care a motivat extrădarea, în afară de cazurile când:

a) statul care a predat-o consimte; în acest scop, autoritățile române competente vor transmite statului solicitat o cerere însoțită de actele prevăzute la art. 36 alin. (2) și de un proces-verbal în care se consemnează declarațiile persoanei extrădate;

b) având posibilitatea să o facă, persoana extrădată nu a părăsit, în termen de 45 de zile de la liberarea sa definitivă, teritoriul României, ori dacă a revenit în România după ce a părăsit teritoriul statului român.

(2) *Autoritățile române vor lua măsurile necesare în vederea, pe de o parte, unei eventuale trimiteri a persoanei de pe teritoriul României, iar pe de altă parte, întreruperii prescripției potrivit legislației române, inclusiv recurgerea la o procedură în lipsă.*

(3) *Când calificarea dată faptei incriminate va fi modificată în cursul procedurii, persoana extrădată nu va fi urmărită sau judecată decât în măsura în care elementele constitutive ale infracțiunii recalificate ar îngădui extrădarea.*

În doctrină¹ s-a arătat că principiu specialității reprezintă regula de drept potrivit căreia persoana extrădată nu poate fi urmărită penal, judecată, plasată în executarea unei pedepse ori supusă unei măsuri preventive ori de siguranță restrictive ori privative de libertate pentru fapte anterioare predării și neavute în vedere la momentul evaluării cererii de extrădare.

Opinia majoritară, plecând de la orientarea doctrinară preexistentă, consideră că principiul specialității acționează în favoarea inculpatului, paralizând acțiunea penală. Evaluând și aplicând principiul *nemo auditur propriam turpitudine allegans* (nimănui nu-i este îngăduit să își prezinte, ca apărare, propria turpitudine sau vină), se ajunge ca sustragerea inculpatului de la propria judecată să acționeze ca un factor de stingere a acțiunii penale exercitate împotriva sa.

Interpretarea dată regulii specialității, în opinie majoritară, excede rațiunii textului și funcționează ca o cauză de impunitate, generând un risc real de prescripție în cauze preexistente extrădării.

Infracțiunea care face obiectul prezentului dosar a fost săvârșită anterior predării inculpatului Radu Mazăre, cercetarea judecătorească era pendinte, iar inculpatul s-a sustras judecății, ajungând pe teritoriul malgaș de unde a fost ulterior extrădat în considerarea executării unor mandate definitive. Infracțiunea pentru care persoana predată a fost judecată în prezentul dosar, cu prim termen în apel la data de 18.02.2019, nu putea face obiectul cererii de extrădare din data de 10.05.2019, neexistând la acel moment măsuri preventive privative de libertate dispuse sau o soluție definitivă (de condamnare) a acțiunii penale. Cererea de extrădare a avut în vedere MAP nr.1/10.01.2018, emis de ÎCCJ - Secția Penală, în dosarul nr. 4453/1/2015 și MEPI nr. 269/2017/7.02.2019, emis de CAB, Secția a II-a Penală, în dosarul nr. 6536/2/2008.

Amintim că inculpatul Mazăre Radu Ștefan, aflat sub control judiciar în dosarul nr. 4453/1/2015 al ÎCCJ, a încetat să se prezinte la sediul IPJ Constanța, Biroul Supravegheri Judiciare începând cu data de 30.12.2017, după ridicarea interdicției de a părăsi țara. Ca urmare, prin încheierea din data de 10.01.2018, s-a reținut că se impunea înlocuirea măsurii controlului judiciar, pe care inculpatul Mazăre Radu Ștefan o nesocotise cu rea-credință, cu cea mai aspră dintre măsurile preventive, arestarea preventivă, fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 242 alin. (3) și art. 215 alin. (7) rap. la art. 223 alin.(1) lit. a) și alin. (2) Cod procedură penală.

¹ E.g. - M. Mareș, *Mandatul european de arestare (I). Regula specialității*, 7.02.2017, www.juridice.ro

Cauza prezentă, a fost înregistrată, în fond, pe rolul ÎCCJ, sub nr. 1409/1/2016, la data de 01.04.2016, sentința fiind pronunțată la data de 28.06.2018. Inculpatul Mazăre Radu a fost trimis în judecată, în stare de control judiciar (revocată la data de 29.11.2016), fiind prezent personal² și/sau prin avocat ales la termenele acordate, până la momentul sustragerii sale de la judecata în fond (aflată în cursul cercetării), prin părăsirea țării.

Sustragerea de la judecată, opțiune individuală și asumată a părții, nu paralizează ori nu constituie un impediment la soluționarea acțiunii penale deja declanșate, astfel că aceasta a curs nestingherită, acțiunea penală fiind, la acel moment, în cursul administrării probelor în primă instanță și continuând în prezența apărătorilor aleși, până la soluționarea sa prin sentința penală nr. 398 din data de 28.06.2018 (pronunțată în dosarul nr. 1409/1/2016).

Căile de atac, inclusiv cea declarată de inculpatul Radu Ștefan Mazăre, au fost înregistrate pe rolul Completului de 5 judecători la data de 9.01.2019, sub nr. 105/1/2019 și s-ar fi judecat în lipsa inculpatului menționat, dar în prezența apărătorilor săi aleși, în lipsa extrădării (dacă măsura extrădării nu s-ar fi solicitat ori executat).

Extrădarea (în considerarea mandatelor numite anterior, emise în alte cauze) a presupus aducerea în țară a inculpatului în mai 2019 și plasarea în detenție, moment de la care a reluat prezența la judecata apelurilor, personal, inclusiv prin videoconferință. Apărarea sa, prin avocații aleși, a fost exercitată constant.

Extrădarea, consecință a sustragerii de la soluționarea dosarelor pendinte, nu poate constitui temei de impunitate tocmai pentru cel ce urmărește punerea la adăpost de consecința legii în procese deja declanșate.

Regula specialității trebuie înțeleasă ca vizând cercetări noi, declanșate ulterior extrădării pentru fapte anterioare sau ulterioare extrădării, iar nu cercetările pendinte la momentul sustragerii prin părăsirea teritoriului național.

Interpretarea extensivă, ca în opinia majoritară, a textului ce consacră regula specialității (art. 74 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, privind cooperarea judiciară internațională în materie penală), generează un risc sever de impunitate în cauze în care inculpații sunt (deja) cercetați, fără a fi supuși unor măsuri preventive, de siguranță ori pedepse, susceptibile de punere în executare la momentul cererii de extrădare. În prezenta cauză impunitatea vizează o infracțiune de corupție.

În concluzie, consider că nu exista un impediment la judecarea inculpatului pentru faptele pentru care fusese trimis în judecată anterior sustragerii de la cercetare și extrădării sale, principiul specialității nefiind aplicabil în această ipoteză.

² E.g. - La apelul nominal, făcut în ședința publică din datat de 17 noiembrie 2017, în dos. nr.1409/1/2016, s-au prezentat: inculpații *Mazăre Alexandru*, asistat de apărător ales, avocat Bărbăcioru Tiberius, *Mazăre Radu Ștefan*, asistat de apărători aleși, avocat Focșa Ioana și avocat Focșa Alexandru, și martorii *Ali Nurhan* și *Mazăre Mihai*.

În ceea ce privește tratamentul sancționator pentru infracțiunea de luare de mită, acesta trebuia *orientat* spre maximul special dată fiind tocmai conduita sa procesuală (sustragerea de la judecată), natura infracțiunii, valoarea obiectului material, atragerea în activitatea ilicită a membrilor de familie, perseverența în atingerea scopului și efortul depus în acest sens. Durata procedurii putea fi evaluată ca un criteriu eficient pentru excluderea maximului special.

II. Luarea măsurilor asigurătorii prin decizie

Art. 53 alin. (2) din Constituție, referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, prevede că restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică, iar măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.

Instanța de fond a ridicat măsurile asigurătorii dispuse prin ordonanță în cursul urmăririi penale, astfel că instanța de apel putea repune în discuție *luarea* unor astfel de măsuri, în limita valorii sumei supuse confiscării.

Măsurile asigurătorii nu pot fi repuse în ființă prin înlăturarea mențiunii ori dispoziției de ridicare a acestora din sentința penală. Existența măsurii, ulterioară dispoziției ridicării, presupune reevaluarea condițiilor luării acesteia în considerarea soluției decelate de probatoriile administrate în dovedirea acțiunii penale, în calea de atac.

Menționarea în motivele scrise de apel și lipsa antamării orale a problematicii în dezbateri echivalează cu renunțarea la susținerea cererii. La momentul dezbaterilor problematica luării măsurilor asigurătorii prin decizie nu a fost antamată, astfel că, nefiind pusă în discuția părților, neexistând contradictorialitate și nefiind exercitat dreptul la apărare, măsura nu poate face obiectul deliberării. A considera că o măsură poate fi dispusă direct și spontan prin hotărâre, în condițiile în care vizează interdicții ori îngrădiri ale exercițiului unor drepturi, chiar dacă sunt prevăzute ca necesare ori obligatorii prin dispoziții în vigoare, generează o nelegalitate prin ignorarea drepturilor procesuale, vătămarea produsă intereselor părților fiind evidentă. Obligativitatea luării măsurii asigurătorii nu derobează de la discutarea, evaluarea și pronunțarea pe aspectul necesității și proporționalității, cum norma constituțională, ca și cea procesuală, obligă.

Ca urmare, luarea măsurii asigurătorii, prin decizie, fără punerea anterioară în dezbateri, este afectată de un viciu de legalitate.

PREȘEDINTE,
Judecător Francisca Vasile